

نشان و مدتی پیکار در اوج جاودانگی

۱۱ جون ۱۹۸۰

نفرین باد به کسانی که حادثه می آفرینند

Ketabton.com

همین اکنون در کابل هفتاد-
هزار خانواده بی سرپناه
وجود دارد.

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان موقعیکه نخستین کنگره کارمندان طبى کشور را با بیانیه شان افتتاح مینمایند .

اقتصاد و قایم معده مفتحه

میان تپى وزهر آگین دشمنان انقلاب ثور را نخورند .

پوهندوى دکتور راز محمد یکتین عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان عضو شورای انقلابی و وزیر آب و برق با کارمندان دواير ، معلمین و استادان مکاتب ولایت پامیان ۲۶ جوزا در سالون آن ولایت ملاقات کرد .

عبدالرشید آرین عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، عضو شورای انقلابی ، وزیر عدلیه ولوی خارتوال ۲۶ جوزا در کنفرانسى زراعتی اشتراک نمود که در عمارت کمیته ولایتی ولایت هلمند دایر گردیده بود .

انجنیر نظر محمد عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، عضو شورای انقلابی و وزیر فواید عامه قبل از ظهر ۲۷ جوزا از جریان درس لیسه صنایع شهر هرات دیدن کرده و نقش جوانان و دانشجویان را بحیث قشر پیشواز در راه اعمار و شکوفایی کشور تشریح کرد .

پوهنمل گلداد عضو کمیته مرکزی عضو شورای انقلابی و وزیر تحصیلات عالی ملکی ۲۶ جوزا در حالیکه والی غور حاضر بود با موسفیدان و مشران اقوام مختلف ولایت غور در سالون آن ولایت ملاقات نمود .

افغانستان بعد از ظهر روز ۲۵ جوزا فابریکه قیرریزی جدید شاهراه سالنگ را در خنجان افتتاح کرد

فیض محمد عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، عضو شورای انقلابی و وزیر امور سرحدات و قبایل ۲۵ جوزا در میثگی اشتراک نمود که اقوام مختلف ولسموالی خمکنی استادان و شاگردان ، فعالین حزبی و اعضای سازمان دموکراتیک جوانان آنجا به خاطر استقبال از اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان و پشتیبانی از مرحله نوین تکامل انقلاب ثور در مرکز آن ولسموالی ترتیب داده بودند .

درین گردهم آیی وزیر امور سرحدات و قبایل ، دسایس ، توطئه ها ، مسدود خلات و تجاوزات بیشرمانه ارتجاع منطقه و اعمال اهری- یالیزم جهانی در راس امیر یالیزم امریکا و عظمت طلبان چین را در امور داخلی کشور ما افشا نموده از مردمان باشپامت و دلیر آن ولسموالی خواست تادیرین موقع حساس تاریخ و جایب و مکلفیت های شانرا در برابر دفاع از ناموس وطن و حمایت از دست آورد های انقلاب ثور درک نموده و فریب تبلیغات

مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان افتتاح گردید ، بسا صدور نامه شاد باش شاملان کنگره خطاب به کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک

ایک افغانستان ، عصر روز ۲۷ جوزا خانه یافت .

سلطان علی گشتمند عضو بوروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، معاون شورای انقلابی معاون صدر اعظم و وزیر پلان جمهوری دموکراتیک افغانستان به غرض اشتراک در جمله سالبانه روسای حکومت کشور های شورای تعاون متقابل اقتصادی ۲۵ جوزا در راس یک هیات عازم پراگ گردید .

از حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در این جمله بحیث مشاهده دعوت بعمل آمده است .

در جمله اعضای هیات محمد خان چلا لر عضو شورای انقلابی و وزیر تجارت نیز اشتراک دارد .

دستگیر پنجشیری عضو بوروی سیاسی و عضو شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک

نخستین کنگره کارمندان طبى جمهوری دموکراتیک افغانستان با بیانیه بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان قبل از ظهر ۲۶ جوزا در تالار سلامخانه ارگ رسماً افتتاح گردید .

در آغاز مراسم افتتاح کنگره چند آیت از کلام الله مجید قرائت گردیده و پس از آنکه سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغان- لستان پخش شد به خاطر بزرگداشت شهدای راه انقلاب حضار با خاسته و لحظه سکوت اختیار کردند .

بعدا پوهاند دکتور محمد ابراهیم عظیم وزیرصحت عامه در ارتباط به چگونگی نخستین کنگره کارمندان طبى جمهوری دموکراتیک افغانستان مختصراً روشنی انداخته و از منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان خواهش نمود تا با بیانیه شان کنگره کارمندان طبى را افتتاح نمایند .

بیرک کارمل در میان احساسات پر شور حضار بیانیه شان را به مناسبت افتتاح نخستین کنگره کارمندان طبى جمهوری دموکراتیک افغانستان ایراد نمودند .

نخستین کنگره کارمندان طبى جمهوری دموکراتیک افغانستان که بروز شنبه ۲۶ جوزا با بیانیه بیرک کارمل منشی عمومی کمیته

دربین شماره

دلویری ځل لپاره شمېندو او ماشومانو ساتنې او روغتیا ته دولت ځانگړی پاملرنه
ولی اېڅ غوره کوی ...

«بېرک کارمل»

۳۱ جوزا ۱۳۵۹ - ۲۱ جون ۱۹۸۰

دهیواد د طبی کار کوونکو لومړنۍ کنگره

آیا رڼن پلمده گناه است ؟

• • •

پاندونه او در منلونه

• • •

به سلسله گفت و شنود ها و نشست های
اختصاصی ژوندون در میز گرد

• • •

نفرین به کسانی که حادثه می آفرینند
و وحشت می پراکنند

• • •

جنایت در برابر اطفال

• • •

شعر های میهنی در آهنگ های احمد ظاهر

• • •

نوینام به ادبیاتو کی دهوچی من دنده .

• • •

مرمرینه مجسمه

• • •

از کجا باید شروع کرد ؟

• • •

فروغ خلافت هنر و حنجره جانویی احمد ظاهر

• • •

غوره معلومات

• • •

هنر و مردم

• • •

روی چلد : احمد ظاهر هنرمند محبوب
و پراوازه نسل جوان .

• • •

تابلوی متن: کودگانی زاده فقر در کنار
دستگاه خود ساخته شان .

رئیس او صدراعظم بېرک کارمل د طب دکار
کوونکو په کنگره کې وویل :

په تیرو فاسدو رژیمو لویې عامه روغتیا
یواری او یواری نظامو ، مستگرو او استثمار
گرو واکمنو طبقو او قشرونو په خدمت کې وه
چې له هغو څخه موږ ته دروند میراث پاتې
دی . افغانستان د بستر او طبی کدر شمیر
له پلوه د سیمې دهیوادو په نسبت یو ډیر
بیرته پاتې هیواد و دهر ولسو دروند تنو له
پاره دوه بسترې او څه کم یو ډاکتر موجود
وو دهیواد ټولنیز او اقتصادي بیرته پاتې شرایط
دروغتیا یې او طبی خدمتونو نا برابر حالت او
غیر عادلانه والی د درملو او دواو گرانتیت
ټول او ټول په تیره بیا زموږ د ماشومانو او
زموږ د شیندو تر منځ د عمر د سطحې د بېتوالی
او د مړینو د زیاتوالي سبب کېده .

زموږ له هرو پنځو تنو بچیانو څخه چې
نوی زیربډل څه دپاسه یو یې له منځه تلل
پوښتنه پیدا کېږي چې د تیر وخت په دغه
درنده میراث سره به په راتلونکي کې څرنگه
یوه عامه روغتیا لرو او د خلکو د روغتیا تعمیم
په لاره کې څه باید وشي .
له هر څه نه مخکې عامه روغتیا باید په
راتلونکي کې د اقتصادي ټولنیزې علمې او
فرهنگي پرمختیا په کار کې دخلکو گوند
اودولت مرستندو په وي .

اوسې چې د گوند پوه ، مغان او په مترقي
ایډیو لویې پاندي ستیال مشر توب د هیواد
د ودانو لور او د زیار ایستو تکرار گټولپاره
داسې محیط او روغ د مېت محیط د منځ ته
راوستلو په لټه کې دي اوشبه ورځ داسوچ
کوي چې دخلکو گېډون ، افغانستان د پوځ
شي . او هيله لري چې ټول پراخ امکانات
دخلکو دښه ژوند او نیکمرغي لپاره هست شي
اوخلک دي د پلارني وطن په پراخي ملي جبهې
کې سره را ټول شي خوچې ستر بری تر لاسه
کړي ، نو موږ بشپړه ډانه لرو چې د لوی او
غوږېدلي ټولني له جوړېدو سره به چې د لور
پر تعین انقلاب اودهغه د تکاملي پراوېه نتیجه
کې پیل شویده ، زموږ زیار ایستونکی خلک
به له ټولنیز ، جسمي او روحی نظره پوره
روغتیا ولري .

وهاندی په هیواد کې د طب او روغتیا
د تعمیم په لور !

ټولنه هغه وخت کول شي چې په بری سره
دودی او پر مخکښ لارووهی چې روغ د مېت
خلک و لري . او که دغسې روغ د مېت غړي
ونه لري نوڅنگه کولی شي چې هیواد او
ټولنه د بریالیتوب او ښه ژوند خواته ولیدوي
اوځل هغه ستر مسوولیتونه سر ته ورسوي
چې د ټولن موری په اوږدو اېښي دي ؟
ځکه ویلي یې دي چې سلیم غل په سالم
بدن کې دی . که روغتیا نه وي نو له یو
کمزوري او ناروغ سړي څخه به څه هیله
وکړي شو او کوم کار به یې پراوړو ورواچولی
شو .

لکه چې د افغانستان دخلک دموکراتیک
گوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي ، د انقلابي
شورا رئیس اوسدراعظم بېرک کارمل د طبی
کنگري کېدون کوونکو ته وویل :

«دهیواد دهرې کورنۍ ، د کورنۍ دهر غړي
اوهر افغان زیار ایستونکی دروغتیا ساتنې
په برخه کې د گوند هدفونه ، دهیواد د نوی
روغتیا په برخه کې له ژورو بدلونونو، او د
روغو رمنو اودجسمي قدرت د لرونکو خلکو
له هستولو پرته غیر ممکن دي . البته پدې
برخه کې یو لړ مشخص تدبیرونه او اقدامات
شویدی او د اجرا کېدو په حال کې دي .»

په تیر و فاسد و او ورسو
ر زیمو نوکس ، له هماغسې جسد
ژوند ټول مادی او معنوي نعمتونه د یوه لږکي
او د گوتو په شمار اقلیت په لاس کې و ، نو
طب او طبابت هم د همدغه لږکي په خدمت
او انحصار کې و او پراخي نا جبار او لوټمار
حاکمه طبقات او قشرونه وو چې دروغتیا له
نعمت نه یې برخه درلوده او دخلکو د سیستم
ځپلي اکثریت د روغتیا خیال چانه ساته .
نه یې دروغتو نونو د جوړولو لټه کوله اونه یې
د طبی په برخه کې د کډاونو دروزلو فکر . او
نه یې په ټیټه بیه د اروگان خلکو ته ورکول .
وروسته د لور انقلاب او دهغه تر لوی تکاملي
پراوه ، دغې برخې ته زیاته توجه وشوه او
د ډاکترانو ، نارووغانو او عصري روغتونو
په څنگ کې د طبی کډونو او متخصصینو ، بسترو
اوتداوی د تامینو لور مسالې ته هم پاملرنه
شویده .

د افغانستان دخلک دموکراتیک گوند د
مرکزي کمیټې عمومي منشي ، د انقلابي شورا

د انسان د لوی د یوه ډیر اوچت ژوندی موجود
چې د ټولو پدیدو په څیر ځانته ماضی او
ارښځ لري چې هرې برخې مطالعه یې له راز راز
پېر او څخه څکه ده . خو هغه څه چې د لومړیو
پراوړنو څخه بیان اوسه ، د انسان د تکامل
په لړکي نوام کېږي طبیعت پر ضد ، د
ټولو مشکلاتو او پروبلمونو پر ضد او د ټولو
پېر او میراثونو پر ضد ، یې امانه جگړه ده چې
انسان د مبارزې لوی لاری ته وربولي .
انسانی غوښتنو او هیلو ته درسیدو لپاره
باید د ژوند له نا خوالو سره مبارزه پکار ده
چې له ښه مرغه زموږ دخلکو ژوند له مبارزې
کې د اوچکۍ څخه ډک دی . له راز راز ستونزو
سره مبارزه چې زموږ خلک هره ورځ ورسره
لاس او گریوان دي .

پدې لړکي انسان له طبی خدمتونو او د
جوزا لپاره او وروسته پاتې توب له مظاهرو سره
په مبارزه بوخت پاتې شوی او پدې برخه
کې یې یو څه کار ونه کړیدی چې نا په
خیل وار سره موږ ته د ډاډه او له ستونزو
خارج ژوند زیږي راکوي .

د لور د بریالي انقلاب په راتلونو سره او په
تیره بیا د انقلاب د لوی تکاملي پراو په پیل
کېدو زموږ دخلکو د ژوندانه په بیلابیلو برخو
کې یو لړ بدلونونه منځ ته راغلي دي چې دا
ټول بدلونونه دهر اړخیز او دقیقې انساني
غیرینې سره طرح او تدوین شوي او عملی
کېږي دا چې څه او بدلون څه سطحې چرخش
ندی بلکه دایوه پلان شوي او ژوره چاره
ده چې پدې توگه زموږ د هسکیرلي او کړیدلي
میلیوني پرمختی له هر ټول رنځونو او کړاوونو
څخه د غوډلي شي او په یوې خلاصی او له
هیلونه ډکې را تلونکې کې ژوند کړي او
دروغتیا له نعمت نه په پرځور دارو او لسه
تشویش او غمونو څخه په خلاصی فضا کې
خوشاله ، نیکمرغه او بریالی ژوند ولري .

ددغو ښو هیلو او لوړو آرمانونو سره په
اړتیاو کې زموږ ولس او انقلابي ټول خلکو
ته دروغتیا یې ښو شرایطو د برابرولو په
نیت د طبی کار کوونکو لومړنۍ کنگره پدې
هغه کې راوبلله چې پدا شان سره زموږ
دخلکو ته د زیاتو روغتیايي امکا تو د برابرولو
او جسمي او روحی روغتیا د تامین په خاطر
د ټولو اقدامات وکړي .

گفتگو

آیا رفتن بمدرس و فرا- گرفتن علم گناه است؟

پیروزی انقلاب آزادی آفرین بود که در نتیجه آن قدرت حاکمه از مفت خواران، استثمارگران و دیگر مرتجعین وابسته به امپریالیسم به مردم افغانستان یعنی کارگران، دهقانان، روشنفکران و وطنپرست، اهل کسبه، کوچیان، روحانیون و وطن پرست، تجار و سرمایه دار ملی و دیگر طبقات و اقشار جامعه انتقال نمود و مردم افغانستان به ابتکار حزب دموکراتیک خلق افغانستان و تحت رهبری این گردان زنجیر شکن و پیش آهنگ زحمتکشان کشور در یک جبهه وسیع ملی پدر وطن در راه ساختن جامعه نوین جامعه ای که در آن استثمار و بهره کشی نباشد، جامعه ای که مبری از فقر مادی و معنوی باشد، بهره وراز استقلال سیاسی و اقتصادی و مبتنی بر دموکراسی اقتصادی و سیاسی باشد، به پیش رفتن آغاز کردند.

آیا اهداف بالا غیر انسانی است؟ آیا اداره مردم یک کشور برای دستیابی به اهدافی والا بی شان دشمنی با کسی است؟ آیا راه و رسم مستقل رادر پیش گرفتن و بدست خود سرنوشت خود را تعیین کردن گناه است؟ و

البته نزد حق و حقیقت و حقیقت و حقیقت خواهان این مطالب گناه نیست و آنها پیوسته در راه تحقق این آرمان های بشری جدو جهد می کنند و می رزمند ولی با تاسف باید گفت که نزد محافل ارتجاعی و مفت خوار و عقب گرا و دشمنان اصلی بشریت اراده ای آزاد مردم، حق تعیین سرنوشت مردم بدست خود مردم گزیدن راه رشد مستقل و علمی، کوناه ساختن دست ارتجاع و امپریالیسم از کشور و سر نوشت خود و ... گناه است. چرا؟ زیرا آوانیکه یک کشور راه آزاد و مستقل رشد و حق تعیین سرنوشت خود را بدست گیرد منافع حریصانه استثمار و ارتجاع و امپریالیسم در آنجا از بین می رود و بساط مفت خواری و بهره کشی از ملت جیده می شود آنها یعنی مرتجعین داخلی و بین المللی دیگر نمی توانند مردم آن کشور را چپاول کنند. این نیرو ها یعنی ارتجاع تاریخی زده ی فئودالی و سلطنتی باستانی امپریالیسم جهانی دست به اعمال هتاریک (دیوانه وار) می زنند، عکس العمل نیروهای سرنگون شده و متحدین

آن ها که عمری بر مردم کشور ما حکمرانی نموده اند علاوه از آنکه دست به توطئه و خیانت و دسیسه بر علیه کشور ما، انقلاب ما و مردم ما زدند و می زنند در ساحه تبلیغاتی نیز چون دیوا لگان با خود سخن می گویند و هکذا این سخنان دیوانه وار را توسط دستگاه های وسیع تبلیغاتی پخش می نمایند.

در افغانستان انقلابی مادر ظرف همین دو سال بعد از پیروزی انقلاب نور و بخصوص بعد از پیروزی مرحله جدید و تکاملی آن ما به چشم سر می بینیم که مقاومت و تلاش های مذبحخانه ای این نیرو ها چقدر غیر انسانی و چقدر سفاکانه و بیرحمانه است خوشما تر اینکه این نیرو ها بنام اسلام و اسلامیت اعمال را مرتکب می شوند که اسلام و اسلامیت از آن عار دارد، آنها به این نام به قتل، غارت، چپاول، قطاع الطریق، قتل اطفال بی گناه زنان، پیر مردان و حتی کسانی که مصروف عیادت در مساجد می باشند، دست می زنند آیا می توان این اشخاص و نیرو ها را که آزادی مردم را برهیم می زنند در ستان شان بخون اطفال معصوم و مسلمانان مومن آغشته است و به امر بانداران امپریالیستی و عظمت طلب خود این اعمال را مرتکب می شوند؟ مسلمان بنامیم؟ طبیعی است که جواب منفی است. مردم مسلمان افغانستان هرگز اجازه نمی دهند که مسلمانان نمایان قاتل بنام اسلام و وزیر شعار مقدس و پاکیزه الله اکبر و زیر نام کتاب مقدس آسمانی مشلمانان یعنی قرآن عظیم الشان و ... جنایاتی را مرتکب شوند که نه تنها با اصول اسلام صریحاً مخالف است بلکه انسان و انسانیّت از آن نفرت دارد.

و باید دانست که این اعمال این جنایتکاران در قبال دولتی صورت می گیرد که دفاع، حفاظت و آزادی دین مبین اسلام را نه تنها وظیفه خود می دانند بلکه به آن صبیغه قانونی داده است چنانچه در ماده (۵) اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان که حیثیت قانون اساسی وقت جمهوری دموکراتیک افغانستان را دارد چنین گفته شده است «در جمهوری دموکراتیک افغانستان احترام رعایت و حفظ دین مبین اسلام تأمین می شود

و آزادی اجرای مراسم دینی و مذهبی برای تمام مسلمانان تضمین می گردد»

لذا کاملاً آشکار می گردد که آن تیکه داران دین! آن طرفداران دروغین اسلام برای اسلام و اسلامیت فعالیت نمی کنند بلکه نسبت اینکه منافع خود شان و بانداران مرتجع و امپریالیست شان بخطر افتاده است، دست به اعمال جنایت کارانه و سفاکانه می زنند و با عت نا آرامی و اذیت مردم ما می شوند. آیا سوزاندن مسجد که محل عبادت مسلمانان است خود عمل صریح خلاف اسلام نیست؟ مگر همین راهزنان و قطاع الطریقان ده ها مسجد و مدرسه دینی را بیرحمانه به آتش کشیدند؟ و اینک درین اواخر این چاکران زر خرید ارتجاع بین المللی، این نوکران گوش به فرمان امپریالیسم امریکا، صهیونیسم اسرائیل، این خدمتگزاران شوینیم عظمت طلب چین دست به جنایات تازه تر و سنگین تر زده اند آنها درین دفعه بصورت علنی و مشهود کینه توزی خود را با زندگی و علم در عمل ثابت ساخته و موقف خود را در قبال آموزش و فرهنگ بخوبی نمایانده اند. دست پروردگان ارتجاع منطقه و امپریالیسم جهانی با استفاده از مواد زهر زای ساخت بانداران خود به مسموم ساختن دسته جمعی شاگردان مکاتب پرداخته اند. بیایید که با این دشمنان انسانیّت، اسلامیت و بشریت محاسبه نماییم.

آیا دین مبین اسلام فرا گرفتن علم را بر هر مرد وزن مسلمان فرض نه گردانیده است؟ آیا علم و دانائی را وسیله شناخت بهتر احکام دینی و قدرت لازمال آسمانی ندانسته اند؟ آیا این موضع گیری آنان درست عمل ضد اسلامی و کفر نیست؟ لابد بدون مغرضین همه خواهند گفت که هیچ مسلمان واقعی و جهان نخواهد بود که این اعمال ضد انسانی را اسلام و اسلامیت بداند و آنرا تأیید کند. پس هبوطان گرامی! خود شما درین چند روز آخر شاهد اعمال جنایتکارانه عناصر مرتجع و دشمنان خدا و بشر و اسلامیت را خوب می بینید سوالی بماند میاید که مطلب این عناصر پلید که خواهران، برادران، دختران و پسران ما و شما را توسط انویه های ساخته شده در فابریکه های آدم کشی امپریالیستی و شوونیستی مسموم می سازند چیست؟ آیا با مسموم ساختن اطفال و جوانان و نا آرام ساختن قایل ها آنها چه سودی می برند؟

جواب واضح است: این عناصر یعنی کسانی که در مکاتب، مساجد، پس های شهری، فابریکه ها کارگاهها و غیره مواضع پرتنوس و محلات کار زهر های سمی استعمال می کنند یا به وجودشان ندارند و یا اینکه وجدان شان آلوده کثیف است که از رنج و زحمت و نا آرامی و مریضی دیگران لذت می برند در غیر آن نام این کار را هیچ چیز دیگر گذاشته نمی توانیم. ولی ازین اعمال خلاف بشری آنها یک استنباط دیگر هم شده می تواند و آن اینکه این جنایتکاران علیه بشریت اهدافی دارند که مانند همین اعمال شان غیر انسانی است آنها و بانداران شان یک عمر طولانی از هبوطان شریف و زحمتکش ما بهره کشی کردند یک عمر بر آنها ظلم و ستم روا داشتند یک عمر وسیله نفوذ بیگانگان در کشور ما

شدند لذا امروز اگر به این اعمال هم در می زنند اذامه ای همان اعمال خلاف بشری است که در گذشته ها علیه هبوطان ما مرتکب شده اند.

مردم افغانستان با پیروزی انقلاب ظفر مر نور و بخصوص پیروزی مرحله نوین و تکاملی آن راه خود را که عبارت از ایجاد جامعه بدون استثمار فرد از فرد می باشد، انتخاب کرده اند هیچ نیروی قادر نیست این حرکت انسانی و شرافتمندانه را متوقف سازد، دور و حزب انقلابی و دموکراتیک و زعامت انقلاب آن با طرح سیاست روشن، انقلابی انسانیت و تقدیم اهداف والا ی خود به همه ی مردم افغانستان با جدیت تکاپو می کنند که افغانستان سر بلند و انقلابی را با سرعت هر چه ممکن و با در نظر داشت شرایط و امکانات موجود به سر منزل مقصود برسانند ولی با تاسف باید گفت که دشمنان وطن و انقلاب چو دزدان نیمه شب و چون قطاع الطریقان علم حزب، دولت و انقلاب مردم افغانستان عمل می نمایند و آنها فکر می کنند که با این اعمال خود مردم افغانستان را از راهی که در پیش گرفته اند و اتخاذ کرده اند منحرف می سازند ولی باید به آنها بصراحت گفته شود که فکر و خیال آنها خیال است و محال و چون مردم ما امروز دوست و دشمن خود را خوب شناخته اند و دیگر در مملکت ما شرایط ایجاد یا شصت سال قبل نیست که مرتجعین و دشمنان مردم بتوانند با حیل و حیله ها و قمارهای انگلیسی یکبار دیگر خود را تا محل درخون زحمتکشان و سایر مردم آزاد و شرافتمند کشور ما غرق سازند. زیرا امروز علاوه از اینکه شرایط عینی و ذهنی مردم ما با آن زمان ها فرق فاحش دارد مردم ما و بخصوص زحمتکشان و حزب انقلابی و پیشرو یعنی حزب دموکراتیک خلق افغانستان را در خدمت خود ندارند مردم ما به پایمردی اردوی دلیر و آزادی آفرین و برهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان انقلابی را به پیروزی رسانیده اند که راه باز گشت مفت خواران و دیگر مرتجعین و دست پروردگان ارتجاع و امپریالیسم را مسدود ساخته است چنانچه این موضوع را با از بین بردن آمین و بانده جنایتکارش که در صدد باز گشت کشور به شکل مستعمره ی امپریالیسم و ارتجاع و محل کار وائی مفت خواران، بود در عمل به اثبات رسانیدند.

اسلام دین مردم افغانستان و مردمان مسلمان سراسر جهان است هیچ کس حق ندارد از آن به ضرر مردم و آئین مردم مسلمان جهان سوء استفاده نماید چه اسلام طوریکه می توانیم که دین اسلام با تحلیل منطقی ای که دارد هرگز مانع پیشرفت جوامع بشری و عامل عقب ماندگی و بدبختی بشریت نبوده و نیست ولی دشمنان اسلام و اسلامیت در راس امپریالیسم امریکا این دشمن شماره اول انسانیّت و اسلام هم مستقیماً خودش (چنانچه که خلق عرب فلسطین و دیگر مسلمانان شرق میانه را با تحریک و مسلح ساختن اسرائیل با آرام و غدا دیده ساخته است) و با توسط عمال و کماشنگان خود (مانند عمال و قطاع الطریقانی را که در کشور ما مأمور نا آرامی و توطئه ساخته است) دست به اعمال ضد انسانی می زند.

بقیه در صفحه ۴۴

یادونه او در مندونه

یا دونه او در مندونه تسلیمان لایق دینو شعرونو لوی چو تگک دی چی د ۱۳۵۷ کال د زممری میاشت په وروستیو ورځو کی د پېښې کتاب خپرو لو دنا پنځی پوا سطره خپور شویدی .

دکتاب پو پېښ په ښکلی رنگ او دندو په وړو پنا یمنه شوی چی دکتاب پېښه خت کی د پېښې کتاب خپرو نی لږه لږه ورا په ښکاري .

کتاب په ۲۹۸ مخونو کی له یوې سربری سره خپور شوی چی د شعر یو سلو یوولس سر لیکو ته لری . په دغه جو تگک کی دیلا بیلو وختو نو یا دو نه چی پېښه واقعیت کی نشا غر دزو دنا نه دلوړو زورو او سرو نو دونه هیر پدو تکی خاطر ات دی چی د پښتو ژبی دادیا نو دنا ریڅ یسره خلاند ه پا په ده .

دیا دو نو او در مند ونو مجموع شعرونو له هغه ډلی خته دی چی دپښتو ادب په عسک کی لکه یو روڼ او خلاند ستوری څلیری .

له دی سره سره چی دپېښې کتاب خپورول نا پنځی دکتاب په خپرو لو کی زیات زیار ایستلی او په ښکلی بڼه یی خپور کړی دی خود پری چاپی تیروتنی او غلطی لری چی لو ستو تکی یی په خر گنده نو گه لیدلای شی . دغه تیروتنی د لیک دود په ډیروځایو کی تر ستر گو کیری چی په غوره تو گه دپښتو ژبی دیلا بیلو (ای) گانا نو تر مینځ هیڅ تو پیر نشته .

ددی لپاره چی لوستونکی له لوستلو څخه په سمه تو گه گټه تر لاسه کړی نو ښای چی د لیک دود دښمکر تیا و دله مینځه وړلو خوا ته کلکه پاملر نه وکړی . (دیا دو نه او در مندونه) کتاب چی د تسلیمان لایق د شعرونو نو نوی جونگ دی د شاعر دژوندانه دیلا بیلو پړاو و لوستو رنگین خاطر ات دی .

ددی لپاره چی ددغه اثر په ارزښت ښه وپوهیږو لازمه ده چی د شاعر د پیژندنی او دهغه د شعری نړی په لید یو لوستو معلوما ت وپاندی شی چی لو ستو تکی د همدغو معلوما تو په رڼا کی نتیجه گیری نه ور سیری .

تسلیمان لایق دپښتو ژبی ژمن شاعر

دی چی دخپلو انقلابی شعرونو په یو لټو او ترانوی دڅو پوښو، بیوزلو او بی خبره سانس شوو خلکو د وینو لو او خبرو لو دنده سر ته رسولی ده .

لایق ځکه یو ژمن او انقلابی شاعر کیل کیری چی شعر په نړی کی یی لوی بدلون راوستلی او پخپله لار با ندی کلک پلور لری چی دهمدی پلور او ژمنی په رڼا کی یی پښتو شعر ته نوی رنگ او مضون ور کړی دی چی د پښتو شعر پا تگه له همدی کبله شتمنه شوه او ډیره ښتلیایی و موند .

لایق خپل لول شعری استعداد د زیارا یمتو نکو او پتمنو خلکو دجو پړ لپاره کاروی او هېڅکله دزیبناک گرو او ښکېلاک گرو سنا ینه نکوی او شعر د مر غلو ښکلی امیل یی دکا ر شری و لی غا ډی هار کړی دی .

دپو ر تنی اثنا د ثبوت لپاره دده دجونگ یوه برخه لیکو چلیکللی ییدی:

«هو آواز می د مظلوم د سر سیر شو هر یو بیت می د محرو م دزه گي خو ته دحرمان په لمبو موم خو آیت له شوم دمی نه کړل مغرور ا غو ته بد د ر لکه» شاعر پلوری دی چی هنر با بد دخلکو دجو پړ لپاره و کارول شی او د(هنر د هنر لپاره) سره مخالف دی نو ځکه ور نه شاعر ویلای شو چی د شعر دتندیرین غر بواسطه د زیار ایستو نکو دجو پړ تنگه او ملاتړ کوی .

دی ځکه یو دتالیست او دپښنی شاعر دی چی همیشه یی پخپل شعر کی دخلکو د رنکو نو بیوز لیدو، سپکاو یو سوغلو، ټکولو لو ډی او تند ی - ویا ږنو او و پر نو ستوری بللی او دولس د ژوندانه واقعیتونو دمنځ خادری خبرلی او غرځه یی په ډاگه کړیدی .

هېڅکله یی دخلکو دغو لو لو ، تیرایستلو او بی لاره کو لو لپاره پوه کړ ښه هم نه ده و یلی او هر څه چی یی و یلی دی دخلکو دپوهولو، وینو لو او را پا خو لو لپاره یی و یلی دی .

د شاعر دژوندانه چاپیریال ډیر ډډر کی او دهغه دسر غر اند نظر دتر لو او په زنجیر کو لو لپاره دخلکو دښمنا نو له هر څه نه کار اخیستی دی . مگر له دی سره سره شاعر خپل آواز او آزاد لید دهغوی په

ژندون کی له بند ی کوی او دپا لدی یی را با سی او له ټو لو بند یزونو سر بیره خپل آواز جگوي .

دپو ر تنیو کړ ښو د جو تو لو لپاره د یا دو نو در مندو نو یوه برخه و پا لدی کوو :

«ډېر وگړي به زماله مرگه وروسته زما په شعر با لدی ووايي ایراد ونه ښایي څینی به دی پوه شی چی په خو لگه می

طا لما تو لگو لی وو مهر و لکه ما آسمان د آزادی ته لار کو له

خو الموم سن صباد می مات کړلوزرونه لاس می جگ کړددر دمن دسر سا توته

که غر څوی را خپلی وولاسو لکه» لایق یو او پتمنیت شاعر هم دی چی دزمانی له خوړو، تر خو ، سرو تو دو ، لوړو زورو او نا خوا لو سر بیره پخپل شعر کی په بد لو ن پلور لری او هر جابر او زورور لو ت دخلکو د غضب په یو لا دین سو ک دپوی وپوی کیدو تکی بولی ، لکه چی لیکللی یی دی :

«مخما به دا تاریخ وارولس په تقدیر به می وعلی وشتجون یو زمان به ددی خلکو به سوک مات شی هغه سر چی جگ آسمان ته وېرون» په بل ځای کی یی لیکللی دی :

«داتیاره به ټوله شی له غرونو نه د نا به شی

دا آسمان به پا ک شی له ورینو نه پخلا به شی داند سو و چیغو د تیری او د منم سیمه

مینه د وروری او آزادی او د صفا به شی داوطن به ښکلی شی ، مسعود به شی ، آباد به شی

بت به په گلو نو شی ، ښا بست ددی دنیا به شی»

دلته ضروری ده چی ددی خبری یادونه وکړو چی دخو شینی د قلی د دروندالی تر څنگ کله کله دنا هیلې او بد بینشی په منگلو کی لاس او پښی و هی او سربیره

په دی چی د ژغورن هلی څلی کوی خو پری یی تر لاسه کړی نه دی .

لکه په دغه لاند ینی شعر کی :

«بیری لکه بیری چی درنه شوی له باره زمون د ژوند له مال سره مجهول بلوڅوڅیری

کیزه وده روانه ده موجه یی وردانگی یی درده مانو گان نه یی پرواکړی نه ودریری ای عقله مغرور انسان نه وکړه داپوښتنه داستا کاږه مزلسونه عاقبت جیری دسیری»

نا هیلې دلایق شعر دپیل او لومړ نی یی او کی پر لاسو ب لری چی د شاعر د نړی لید یوه پر څه جوړوی چی له همدی نړی لید سره سم دشری ژو لدا ته د پر مخلو تکی کاروان و دخو څښت لوری او لوښ نه شی لید لای . حال داجی دشریت پر مخلو تکی گډی کار وان رد څ تر ور ځی مخ په وپاندی درو می او دغر گند هدف په لوړځپله لار پرانیزی .

هما غو غره چی نشا غر ژوند له سړو ،

نو نو او لو پو ، زورو څخه تیریری نړی لیدیی هم روښانه لار غوره کوی او شاعر د ناهیلو ، بدبینیو او څڅپا لد یو

له منگلو نه ځان ژ غوری ، دژوندانه سمه لاره پامی ، هدف یی دودنی ، په بیری ایمان لری او دانسانی هدف ځوانه درو می .

لکه چی شعر په ژبه وای یی :

«توری وریخی کوږه کوږه پلنسی پلنسی نری وتلی دلیر ژیری ژیری ستی دیهار دزه لو گي کی ماله بر ینسی

دامید زر ینی وپانگی سړی پخو نی آسمانی پرینتا به وځانندی پیدیا نه

که هرڅو نورینو سترگی دی زږ نی لمر په خور شی دشینو په تور تا نو په گلو نو به شی ینی لو ځی و نی

اغزن غرونه ، وچ لابونه ، سیریری دښتی

سم جنت به شی له خو کو ترلمنی»

ددغه بد لو ن په رڼا کی د مپا رزی نړی واپت په اوړنو کی دزمان غرځ گو ری چی همیشه خوځښت لری او یوه شبیه هم نه

تیریری ، مخ په وپاندی ځی او هرځایه همیشه بدلون او خو څښت کی دی .

په خو څښت کی دزاده او نوی تر مینځ

خونړی جگړه روانه ده چی زده دزمان دده

در پدو تکی خرڅ دپه ټپه و درولو هڅی کوی خود دغه خرڅ په گړندی چو رلید و

کی وپو کی کیری ، مگر نوی له همدغه خرڅ سره سم خوځیری او خپل ژوندانه نه پا ښت وړ کوی .

دا شعر دپو ر تنی خبری ضما نت کوی:

«خرڅ دزمان گورځی احمقان ورته ادم دی داناور سره خفلی هر قدم کی په مخ لویزی

یو پاسی د زمان په توفانو کی دژوند لار د بل سپور دده په شپه پټو سترگو یی تیریدی»

پانی په ۴۵ مخ کی

سلسله گفت و شنود ها و نشست های اقتصادی ژوندون در زیر

مسایل

سیاستی و اجتماعی ، فرهنگ و

هنر، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

کمبود منزل رهايشی یک دشواری در

سطح ملی

خانه بدوش های شهر ما چه میگویند چگونه زندگی میکنند و با چه

مشکلاتی روبرو میباشند؟

تپه آب آشامیدنی در این منطقه چگونه کار می کند می تواند پیش از مرحله تطبیقی حل میشود اگر متنی است که جواب آن توزیع زمین با ادارات آب و برق تماسی بگیرد و پروژه را در نظر تپه آب و برق مسا عد بسازند .

رووف راصع :

آقای غیرت آ با از نظر شما امکان بریز نمیا شد که وزارت ها و تا مسیات دولتی نیز در رفع مشکل کمبود مسکن نقش داشته باشند به این شکل که هر واحد اداری دولت بایش

این مشکلات خاص **چین وزیر آباد** نیست در خیر خانه تا هنوز هم آب با تا نسک توزیع میگردد و این ها فقط مشقت نموده خروار است .

این دشواری ها و تا بسامانی ها هه راه حل دارد به عنوان مثال شار و اسی

در این دور سخن :

۱- محمد شفیع عظیمی مربی شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .

۲- غلام سخنی غیرت رئیس تهیه مسکن .

۳- دیپلوم انجنیر عبد الستار اوریا رئیس آبرسانی وکانا لیزا - سیون .

۴- دیپلوم انجنیر داود سروش رئیس پروژه سازی «شاروالی کابل» .

۵- دکتور عبد الواسع بشر یارشهر ساز و مهندس انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی .

۶- حبیب کارگر معاون فنی فابریکه خانه سازی .

۷- محترمه حمیده مدیر لیسه عالی ملالی .

۸- لیلی کاویان معلم لیسه عالی ملالی .

۹- کریم پرو دیوسر مجله تلویزیونی .

۱۰- سید عزیز الله مرموز عضو گروه مشورتی ژوندون .

۱۱- میراگل مدیر ناحیه نزده شاروالی کابل .

۱۲- باز محمد فاصح مدیر ناحیه ۲ شاروالی کابل شرکت داشتند .

در تطبیق این پروژه ها سهم دارند و بسا تشریک ماسعی خود کسوبراتیف را یاری میدهند تا ماحه فعالیت آن گسترش یابد و در رفع مشکل مسکن بتواند نقش مفید داشته باشد ...

از سوی دیگر فعالیت های به منظور از میان برداشتن مشکل کمبود خانه بسا کو پرا تیف تهیه مسکن محدود نمیگردد به اساس آمار موجود در یکسال گذشته بیش از هفتصد منزل رها یشی خارج از پروژه های مکروریان ساخته شده است که شامل پنجصد فامیلی خیر خانه و پروژه سره مینه میگردد و این خانه ها به کسانی توزیع میگردد که نه سریناه دارند و نه هم سر بر مت .

یکبار دیگر تاء کید میکنم ما با توزیع زمین به وسیله شاروالی مخالف نمیشیم بلکه با روش شاروالی مخالفیم که بدون

چرا نه - همین اکنون توزیع زمین در چین وزیر آباد با به اتمام رسیده و بسا تا هنوز دوا ۴ دارد - در حالیکه تا دو متر داخل خانه های مردم آب ایستاده است برقی آن به مطالعه نیا مده است ، مکتب ندارد خوب این مشکلات و مخصوصا مسا له

میتوانید در این زمینه مثالی بیاورید؟
سخنی غیرت :

چرا نه - همین اکنون توزیع زمین در چین وزیر آباد با به اتمام رسیده و بسا تا هنوز دوا ۴ دارد - در حالیکه تا دو متر داخل خانه های مردم آب ایستاده است برقی آن به مطالعه نیا مده است ، مکتب ندارد خوب این مشکلات و مخصوصا مسا له

بینی قبلی مساوی بود جوی مقدار پولی را برای قرصه های دراز مدت برای ماموران بی بضاعت و بی سر پناه خود اختصاصی دهد و کوپرا تیف تهیه ممکن با استفاده از این قرصه ها برای ماموران متعشق خانه تهیه بدارد؟

سخن غیرت!

خوش بختانه در این زمینه به گونه ای که شما آن را به طرح آوردید هشت ماه پیش اقدام های صورت گرفته و از همه ی موسسات دولتی خواستند شده تا برای سهم گیری در امر مجادله با کمبود مسکن ما لا نه مقداری از بودجه خود را به حساب کوراء تیف تهیه مسکن انتقالی دهند تا با استفاده از این پول ها این عو مسه بتواند برای ماموران بی استطاعت و بی سر پناه دولت خانه تهیه بدارد: بعدا ادارات پول قرصه را در احتیاط دراز مدت دو باره حاصل بدارند که امید داریم این طرح مورد توجه قرار گیرد و بعد از مطالعه و تحقیق در

تعمیراتی هم با وسيله شان روا لی توزیع گردد می بینید که ظرفیت های به وسیله های این تا مسما ت به دو هزار خانه در سال هم نمیرسد و این در واقع شده بود از مجموع نیاز مندی است که بر آورده میگردد.

لطفاً دنیا له این جدل جالب را در شماره آینده بخوانید.

داود سروش:

من در این مورد با آقای غیرت موافق نیستم که احداث کارته هایی مانند خبر خالص، رحمان مینه و نقاط نو ساز دیگر حتی در شکل ناقص و فاقد برخی از خدمات اجتماعی نیز کاری نادرست بوده است، ما نباید این نکته را از یاد ببریم که اگر این پلان های تفصیلی به عمل پیاده نمیشد به اساس جبر نیاز مندی مردم به همین مقدار و شاید هم بیشتر، منازل رهاشی خارج از پلان به صورت خود سر و به وسیله مردم اعمار میگردد منازل به سبک

مانند قلعه زمان خان، قلعه شاده، نشت برچی و جاهای دیگری که خود سر ساخته شده است اشاره کردید، میتوانست بگوید تا تطبیق پروژه های دراز مدت به صورت عاجل برای تهیه آب برق و سرب برای مردم باشند، این نقاط چه طرح های در دست اجرا میباشد؟

داود سروش:

در شرایط کنونی نمیتوان سرمایه را در نقاطی به مصرف رسانید که در آینده نزدیک تخریب میگردد، اما به اساس مامور پلان شهر کابل بیشتر این نقاط و خاصاً ارتفاعات شهر کابل به ساحه سبز تبدیل خواهد شد.

احمدی:

من یکی از باشند های قلعه زمان خان هستم که به اجبار منزلی رهاشی به صورت خود سر برای خانواده ام اعمار کرده ام، اما چرا خودسر - به خاطر اینکه به مکرورین مراجعه کردم برایم خانه ندادند، زیرا که من مامور دولت نبودم شایرالی هم به همین

نمایی از میز گرد ژوندون که پیرامون مشکلات مسکن به اشتراک اشخاص ذی علاقه تشکیل گردیده بوده.

زمینه جهت تطبیق پیدا بد. ما و ه را ن را عیب های کثیر از پنج و نری شد با چنین زمینه سازی ها دهم چنین افزایش بخشیدن به ظرفیت تولیدی موسسات تولید مسکن است که ما میتوانیم شکل مسکن را حل کنیم و اگر نه در شرایط کنونی به اساسی آنها و مادر شهر کابل سالانه به با نژده تا بیست هزار واحد مسکونی ضرورت داریم در حالیکه ظرفیت آنها بی تولید کوپرا تیفی از ششصد خانه در سال تجاوز نمیکند - در حدود دو صد خانه را هم ممکن است که خانه سازی بسازد و در همین شمار یک هزار نمره زمین

و شکل قلعه شاده، قلعه زمان خان، نشت ارجی و جاهای دیگر از این قبیل که ناگزیر باید و این زیر تخریب گرفته می شد درست است که ساحه خدمات اجتماعی در کارتهای نو ساز اکتشاف نیافته و در این زمینه ها نیاز مندی های وجود دارد - اما این محلات حداقل سرب که دارند، مارکیت که دارند، مکتب که دارند در حالیکه در محلات خود ساز و فاقد نقشه حتی سرگمی که در موارد ضرورت آمبو- لانی و موثر اطفای از آن عبور بتواند وجود ندارد.

احمدی نماینده هوتل کانتیننتال:

شعبه دشواری های زندگی مردم در محلاتی

دلیل از توزیع زمین برای من سرباز زد و آنوقت چاره یی نماد جز اینکه دور از چشم ماموران شایرالی شبانه کار سر پناه هم را به اتمام رسانم، کاری که همدی مردم بی خانه و رانده شده از ادارات می کنند، اما موضوع این است که حالا مادر مقابل یک کار انجام شده قرار داریم، آنها در قلعه زمان خان بیش از پنج هزار خانواده زندگی دارند، اما از خدمات اجتماعی محرومند. در قلعه زمان خان آب صحنی وجود ندارد و مخصوصاً مردم روی تپه حتی از آب چاه های حفر شده منازل خود هم نسبت شور بودن آن استفاده نمیتواند

برق این ناحیه در بدل پر داخت پنج هزار و پنجاه و پنجاه افغانی فی خانواده بالاخره به صورت اساسی تامین شد، اما تا هنوز یک سرب پخته و حتی خام اساسی در این منطقه وجود ندارد، ترانسپورت و جود ندارد، مکتب به اندازه کافی وجود ندارد و مردم با انواع گونه گون دشواری ها زندگی می کنند، این مشکلات می و چگونه حل میگردد؟ موضوعی است که باید به آن توجه گردد، مردم حاضرند همانطوریکه مصارف کبیل کنی برق را بپردازند، مصارف پروژه های آب صحنی واحداث سرب را نیز بپردازند، مشروط به اینکه واقعاً گامی در جهت رفع مشکلات شان برداشته شود.

داود سروش:

من با شما توافق نظر دارم که اگر ادارات مسوول در موقع مراجعه مردم دست رویه سینه شان نمیگذاشتند و مشکلات را در نظر می گرفتند این همه خانه ها به صورت خود سر ساخته نمی شد و امروز ما باین همه نا سامانی روبرو نبودیم، مساله اساسی این است که حد اقل

بعد از این باید بهر قیمتی هست از بی مبالائی در این مورد جلو گیری شود، برای رفع مشکلاتی که شما به آن اشاره کردید از تمام امکانات، انرژی و قوای موجود استفاده میگردد تا به اساس طرح های مطالعه شده از حجم دشواری ها کاسته شود.

شفیع عظیمی:

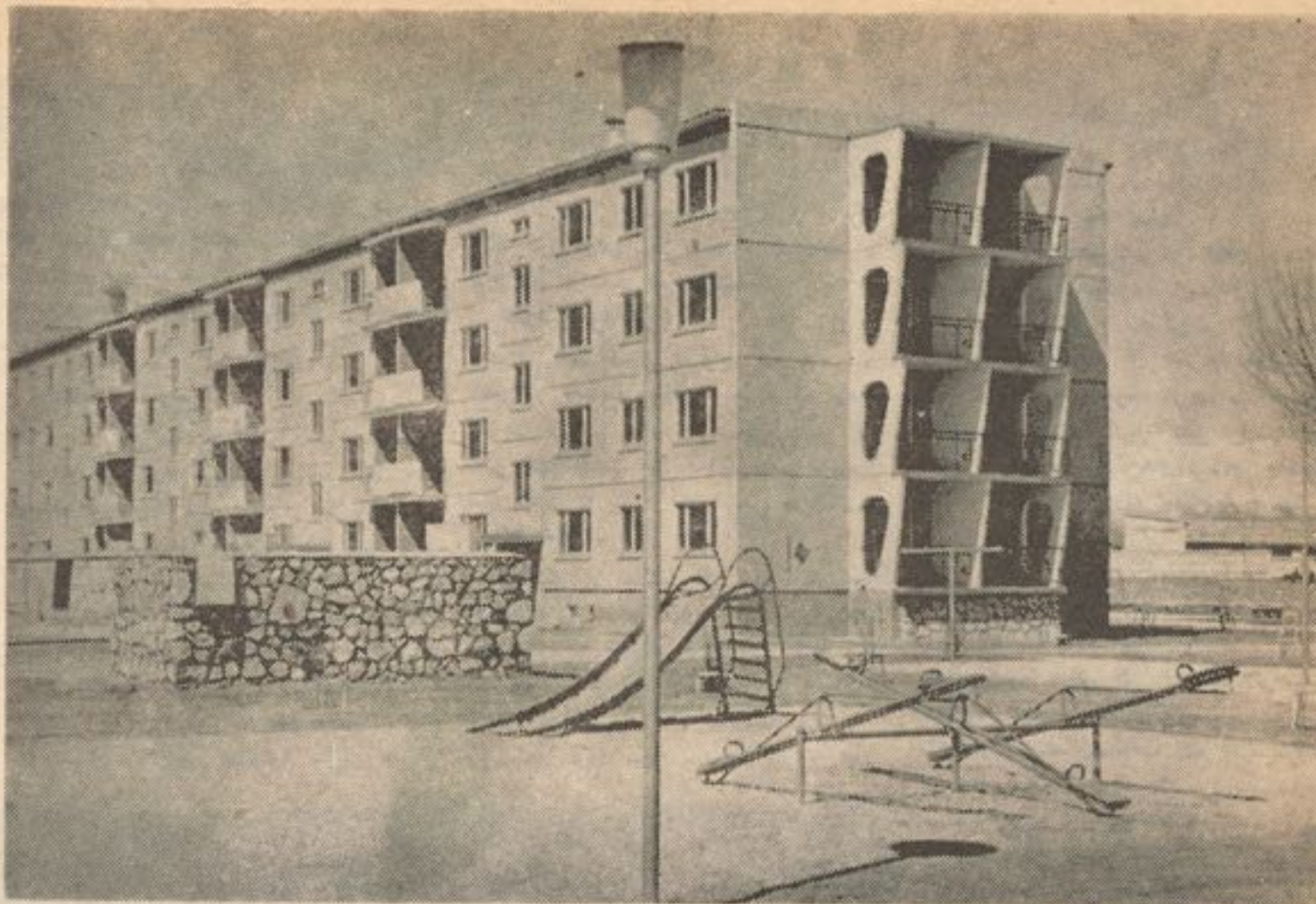
مشکلات دشواری های که در زمینه کمبود مسکن وجود دارد، در یگروز و یکسال به وجود نیامده که در یگروز و یکسال از میان برداشته شود، اما آنچه مسلم میباشد این است که شایرالی های مادر گذشته کلوخ را به آب میماندند و میگذاشتند، کاری که با ناسف در بعد از انقلاب تور و حتی بعد از مرحله دوم انقلاب نیز صورت گرفته است، البته در این زمینه من شخص بخصوص و مسوول نمیدانم، گناه همدی این بی مبالائی ها و باید به حساب حکومت های ارتجاعی گذاشت، حکومت نادر، داود حکومت امین و باند جنایتکار وی، آنها بیشتر از آنکه به فکر آرایش مردم باشند به فکر انلو خن پول و سرمایه بودند - در تمام دوران سیاه این حکومت ها انواع توطئه ها به کار گرفته شد تا از اکتشاف پروژه های مکرورین سازی جلو گیری گردد، چرا که امداد شوروی خار چشم آنها بود، بعد از مرحله نوین انقلاب نور بود که علت های نا سامانی ها به کاوش گرفته شد و مسائل علماً به مطالعه آمد تا راه حل دشواری ها فراهم آید، برای رفع معضله کمبود مسکن ما بیشتر از هر چیز به فکتور زمان نیاز داریم.

من با این گفته آقای سروش مخالفم که باید جلو احساس ما لکانه در منازل رهاشی گرفته شود ما ملکیت های شخصی سالم را احترام داریم و در هدف است که تمام مردم افغانستان صاحب سر پناه و منزل رهاشی شوند، با چنین بر داشتی است که ماکو- براتیف تهیه مسکن را که تأیید از مرحله نوین انقلاب فقط اسما وجود داشت فعال ساختیم. لطفاً ورق بزنید

که بانک رهنی زمین و یا خانه بی را به تصمیم میگرفت برای تقاضا کنندگان قرضه تعمیراتی میداد، البته کمتر اتفاق میافتاد که گیرندگان این قرضه های بانکی واقعا از پول داده شده برای تهیه مسکن استفاده نمایند، اما بهر صورت پول را بنام مسکن اخذ میداشتند، کوپراتیف تهیه مسکن پیشنهادی دارد در زمینه که آنرا به مقامات مسوول نیز ارائه داشته است و آن اینکه بانک رهنی و تعمیراتی به تصمیم کوپراتیف تهیه مسکن برای نیازمندان بی استطاعت، برای مأموران بی خانه، برای استادان معلمان قرضه بدهد تا این کوپراتیف با استفاده از این کردیت ها خانه بسازد و بانک نیز قرضه ها را به اقساط دراز مدت که پرداخت آن برای مأمور بی بضاعت غیرممکن نباشد اخذ بدارد.

به ارتباط گفته های آقای احمدی نیز یاد آور میگردم که اینک سیستم های بیروگرایی گذشته در کار کوپراتیف تهیه مسکن نقش ندارد و هر کس خواه مأمور باشد، یا کاندید خواه یک موسسه شخصی باشد با ارگان دولتی میتواند مشتری این کوپراتیف گسرد و از امتیازات آن در تهیه مسکن استفاده کند که همین موضوع تعداد تقاضا را در حدی بلند برده که ما از پذیرش تقاضا های نازده تاهدتی به دلیل محدودیت های اقتصادی معذرت می خواهیم.

نکته دیگری که اشاره به آن ضرور می نماید این است که نباید چشم بسته همه اموری که در گذشته به انجام آمده محکوم سازیم، تکمیل پروژه های مسکن برای کارمندان فابریکات همزمان با جریان کار پروژه های این فابریکه ها از مواردی است که موثریت زیاندر رفع مشکل کمبود مسکن داشته است که تساجی بلخیری- پروژه سمعت هرات، شکر بغلان و پروژه های تساجی قندهار در این

ساختمان های میکروپیان که با وسایل مدرن و عصری مجهز میباشد، همه امکانات و تسهیلات را برای باشندگان خویش میسر میسازد

دیگر است که یک سرمایه دار آمریکایی میتواند تمام زمین های یک شهر را خریداری کند و تمام مردم را نیز از شهر بیرون بکشد، اما محدودیت ها و نورم ها بهر صورت وجود دارد.

سخنی غیرت:

به ناآید گفته های آقای عظیمی یاد آور میگردم که در گذشته به اساس این تعامل

کوتاه حکومت امین هیچ نقطه تاریکی در طرح ها و پروژه های شاروالی وجود ندارد. در این مورد که من از رشد احساس مالکیت شخصی و تأثیر آن در حد شدن پراپلم کمبود مسکن یاد آور شدم، باز هم تا کید میکنم که این موضوع یعنی وضع محدودیت در تصاحب زمین مخلوده شهر ها حتی در کشور های سرمایه داری هم رواج دارد، البته این موضوع

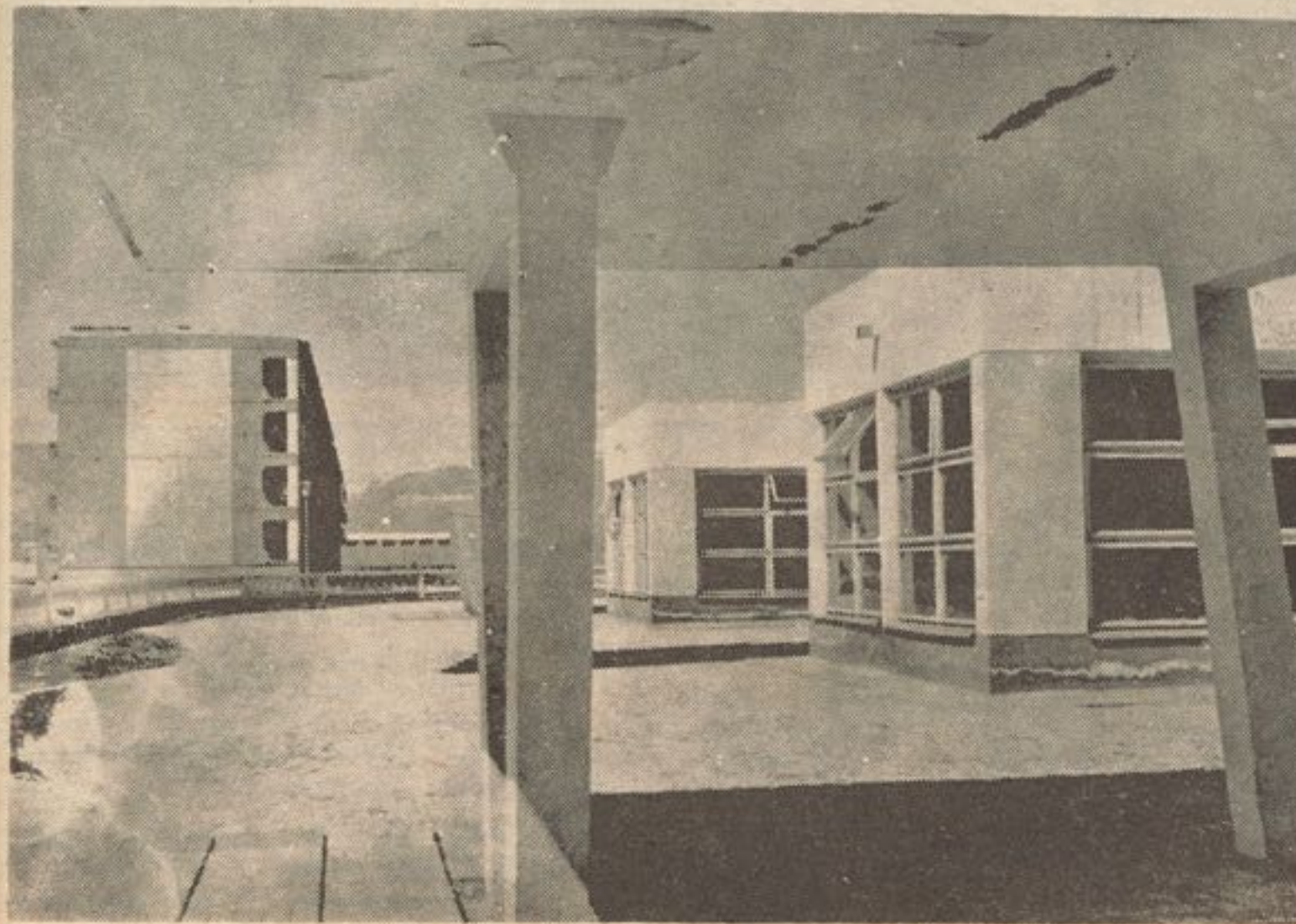
و میکوشیم کوپراتیف های مشابه دیگری را نیز تأسیس کنیم - حزب در این زمینه توجه جلی دارد تا به کمک کشور های دوست فابریکات دیگری نیز در پهلوی تأسیسات خانه سازی موجود فراهم آید، اما این ها به تنهای کافی نیست، برای رفع دشواری های موجود به صورت عاجل مرا عقیده است که باید تقاضا بیشتر، همکاری بیشتر و مطالعه و تحقیق بیشتر در ارگان های مسوول امور مسکن بوجود آید، باید سیمینار های علمی

و گرد هم آیی های میان مسوولان امور تهیه خانه دایر شود تا زمینه بررسی علمی، مشکلات و طرق حل آن پیدا گردد و پیشنهاد هایی مشخصی در زمینه به مقامات صلاحیتدار سپرده شود، باید وزارت ها موسسات، کوپراتیف ها و اتحادیه ها در این امر رد همکاری وسیع داشته باشند و خدمات کوپراتیفی تهیه مسکن را حمایت و تقویه کنند.

راه دیگری این است که سازمان های دولتی به سرمایه دولت و از بودجه اختصاصی خود خانه بسازند و آنرا به صورت موقت در اختیار مأموران نیاز مند خود قرار دهند حتی کوپراتیف ها و اتحادیه های دهقانی میتوانند در این مورد نقش فعال و مشر داشته باشند تا به این ترتیب بایک تلاش پیگیر و اشتراک مساعی به صورت مرحلوی مقداری از حجم مشکلات موجود کاسته شود.

داود سروش:

به جواب انتقاد محترم عظیمی باید بگویم ما کسانی که از نظر فنی و تخصصی در امور ساختمانی و تهیه مسکن کار می کنیم در همه مدت و حتی در زمان پیش از انقلاب هم به اساس آگاهی وجدانی خود اقدام کرده ایم، البته شرایط مسلط در کار مایه تأثیر نبوده است، اما ما فلج نشدیم و جز در مدت

از نظر حفاظت و بهداشت ابار تمدن های میکروپیان فوق العاده خوب است.

بهبود ذخایر مسکن را توصیه می کنند ، اما در چه شرایطی - مثال زنده این است که بهما تو صیه شد با صرف هشت میلیون دالر به بهبودشهر کهنه کابل و تکمیل پروژه کابل - لیزاسیون در این منطقه برداریم - اما ما با همین پول میتوانیم برای تمام ساکنان شهر کهنه کابل نقاط مسکونی صحر و نازده ساز اعمار کنیم .

دکتور بشر یار :

مساله شهر کهنه تنها در کهنه بودن آن به طرح نیامده است ، نظر متخصصان مشوره دهنده این بوده که نقاط کهنه ساز کابل به خاطر ارزش تاریخی و قدماست ساختمانی که دارند به خاطر حفظ فرهنگ ما بهبود باید اما تخریب نکرد چنانکه چار چنه شهر کابل با همه ارزش معنوی که داشت تخریب شد و چنانکه خیلی از نقاط مسکونی دیگری که هر يك از نظر معرفی بخسراز هنر ساختمانی ما

از مشکلات مردم رفع گردد .

مروغ :

این درست نیست که فکر کنیم باتپیه آب و برق و سرك توقعات مردم پایین میاید و مشکل مسکن رفع میگردد ، شما شاهد هستید تمام کسانی که از شاروالی زمین گرفته و خود سر به آبادی آن پرداخته اند نخست و عده داده اند که از زمین استفاده زراعتی میکنند ، حالا که خانه اعمار شد آب می خواهند ، آب را تهیه کنید برق می خواهند و به همین روش هر روز توقعی نازده دارند که بر آوردن همی آنها با توجه به اینکه نقاط مسکونی شان باید تخریب گردد جز پرباد دادن سرمایه سودی ندارد .

دکتور بشر یار :

ما این موضوع را بی مطالعه به طرح نیاورده ایم هیچ کشوری نمیتواند کاملاً متکی به تجارت خود باشد ، امروز در سطح بین المللی و در

تطبیق پلان ۲۵ ساله شهر کابل حواله می کنند و سخن از این میگویند که تمام ارتفاعات شهر کابل با پیاده شدن این پلان به عمل به تقاضا سر سبز بدل میگردد ، اما موضوع این است که به صورت عاجل و حد اکثر در جریان يك پلان چگونه میتوان به صورت نسبی از حجم مشکلات موجود کاست ، این مسایل با رویا و تخیل حل نمیشود ، تخریب قسمت اعظم ساحه شهر کابل ، تبدیل ساختن ارتفاعات به نقاط سبز و اعمار تعمیرات بلند منزل و مدرن هم وقت می خواهد و هم پول فراوان که معلوم نیست در شرایط اقتصادی کشور ما چگونه به عمل پیاده میگردد ، مردم از شاروالی تقاضای پارلمان های به اسلوب جدید و دارای وسایل رفاهی مدرن را ندارند ، آنها آب ، برق و سرك می خواهند و اینکه به صراحت برایشان گفته شود این دشواری ها و نسل - بسامانی ها کی ، چگونه و در چه مدتی رفع

شمار میاید و طرح و تطبیق پروژه مسکن برای کار مندان با اصل پروژه همزمان به آغاز گرفته شده است .

ما باید از این تجربه های کوچک بهره فراوان بگیریم و آنرا بسط و توسعه دهیم در ارتباط موضوع يك نکته دیگر هم هست که ما نباید خصوصیت های جامعه خود را از یاد ببریم ، سال ها شاروالی کابل با تمام قوای خود کوشید از تعمیرات بدون نقشه جلوگیری کنند نتوانست جلو گیر خود سری ها در این زمینه گردد و متأسفانه اگر تمام قوای امنیتی هم برای جلو گیری از این موضوع بسیج گردند باز هم امکان ندارد وقتی چنین است چرا نباید شاروالی به مردمی که از روی اجبار یا هر شرایطی برای خود سر پناه می سازند کمک نکند تا حد اقل منازل رهاشی ساخته شده از عیب های فنی کمتری پر خوردار باشد اما متأسفانه شاروالی کابل در این موارد کمتر اندیشه داشته است ، از سوی دیگر شاروالی میتواند دستور العمل های مشخصی را تهیه بدارد که تعمیرات با عیب کمتری به ساختمان گرفته شوند ، به طور مثال شده است که خانه های روی به جنوب و با کلتین های بزرگ در دو رخ ساختمان اعمار گردد که همین موضوع سبب افزایش پروت در زمستان و گرما در تابستان میگردد ، در حالیکه اگر استندرد معینی مانند پلاک های مکروریان وجود داشته باشد پول مردم بی جهت به هدر نمیرود .

به قول شاروالی کابل همین اکنون در شهر کابل هشتاد هزار خانواده بی سر پناه و جود دارند و همه ساله از پنجاه تا شصت هزار نفر نیز از طریق تولدات به جمعیت کابل افزوده میگردد که ده تا پانزده هزار خانواده میتواند به محاسبه آید در این شرایط چگونه میتوان به تنهایی و بدون کمک مردم مشکل مسکن را حل کرد ؟ من فکر میکنم تجربه اداره برق در تهیه برق قلعه زمان خان مورد خوبی است که باید دنبال کرد مردم پول میدهند و سرك می خواهند ، چرا برایشان سرك نسازیم مردم مخارج تامین آب صحر را میپردازند چه دلیلی وجود دارد که برای شان آب آشامیدنی صحر تهیه نگردد - منظورم این است که بهبود ذخایر موجود مسکن که به کمک خود مردم میتواند تحقق یابد در رفع معضله کمبود مسکن نقش اساسی دارد .

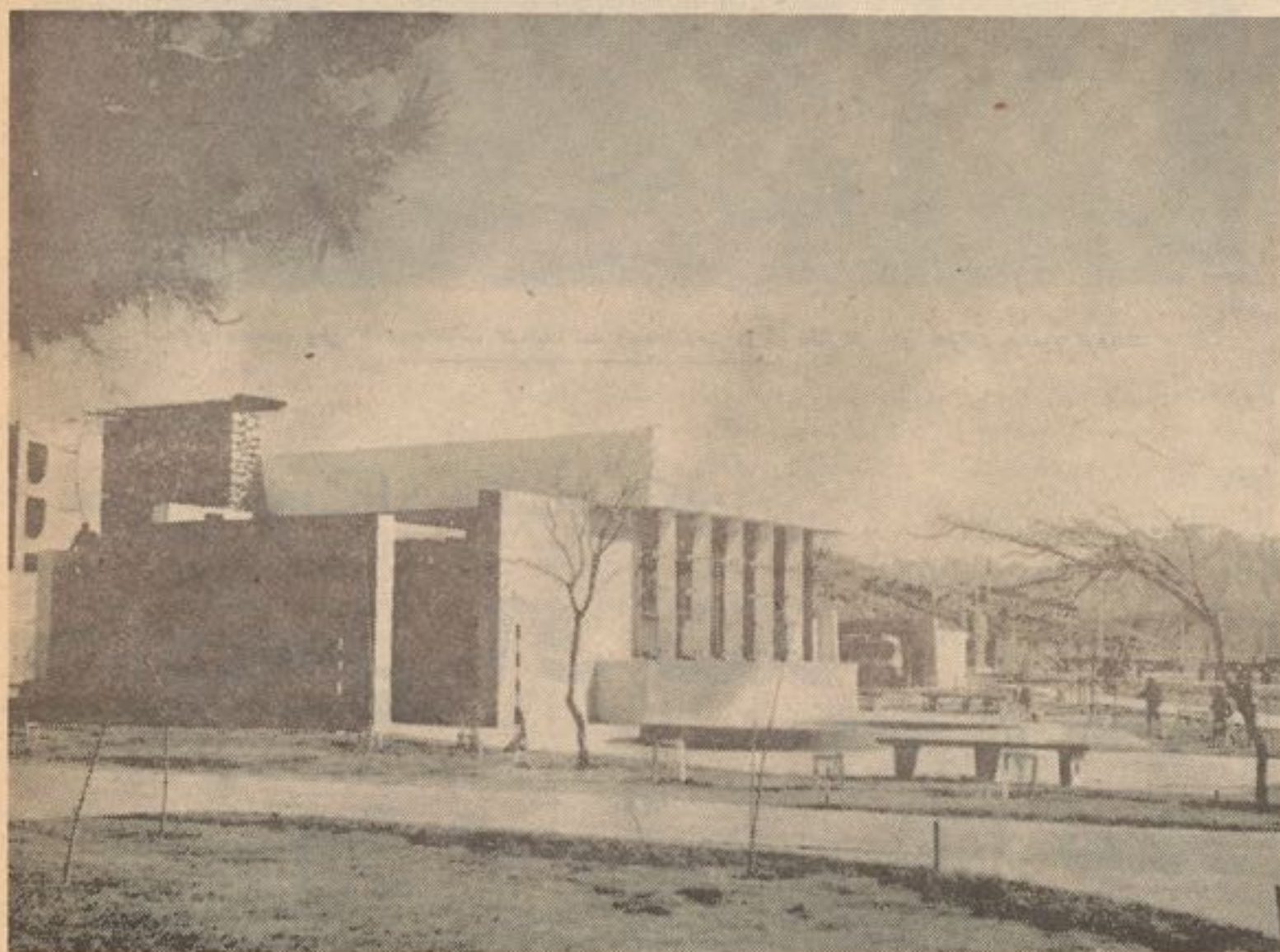
داود سروش :

شهر نباید بدون نقشه اساسی وسعت داده شود ، یکی از علل نا بسامانی های موجود در زمینه مسکن این است که حکومت های ارتجاعی گذشته از منظور ماستر پلان شهر کابل ابا میوزیدند ، این پلان سه دفعه تکمیل گردید و به منظوری رسیده نتوانست تا آنکه بعد از پیروزی انقلاب به منظوری آمد و جهت چک نهایی به یکی از ایستیتوت های درجه اول ماسکو ارسال شد و نمره عالی گرفت . طرح پلان ۲۵ ساله در شهر کابل کاملاً علمی است و نباید امروز با اجازه دادن خانه های بی نقشه و خود سر شرایطی را به وجود آوریم که فردا یا ناگزیر به تخریب نقاط آباد شده باشیم و یا مائمی در تطبیق پلان به وجود آید .

دکتور بشر یار :

آقای سروش رفع مشکل مسکن را به

شماره ۱۳

کوشه بی از ساختمان های مدرن که نازده اعمار گردیده است .

در گذشته يك نمونه و مدل بود از میان رفت .

داود سروش :

بشر یار صاحب طرح ملل متحد برای بهبود شهر کهنه کابل يك طرح مسکونی بود و نه يك طرح حفظ آبادات تاریخی .

دکتور بشر یار :

در همین طرح به قول شما مسکونی خود به خود مساله آبادات نیز مطرح میگردد شما به هندو گذر کابل سری برزید و شور بازار را به درستی مطالعه کنید تا ببینید چه نقاط قابل حفظی در این جای ها هست که میتواند

نا تمام

اثر تحقیقات و تجارت فراوان ثابت شده است که تخریب کردن نقاط مسکونی کهنه تا زمانی که شرایط برای نو سازی مساعد نگردد عملی درست نمیباشد و همی کشورهای که با مشکل کمبود مسکن روبرو میباشند در بهلولی گسترش فعالیت های خانه سازی مساله بهبود نقاط مسکونی کهنه را نیز در صدر فعالیت های خود قرار میدهند .

برای رفع دشواری های مسکن باید هم پروژه های درآمدت در نظر باشد و هم کوتاه مدت و عاجل .

داود سروش :

درست است متخصصان کشور های پیشرفته

میگرد ؟

مدیر لیسه ملالی :

من نظر سروش را قایید میکنم که بهر متوالی هست با ید از اعمار خانه ها به صورت خود سر جلوگیری گردد و اگر نه روز بروز ساحه دشواری ها وسعت بیشتری میاید .

دکتور بشر یار :

منظور این نیست که از تطبیق پلان ۲۵ ساله صرف نظر گردد و هر کس بهر متوالی که می خواهد خانه آباد کند ، اگر شاروالی میتواند این پلان را تمویل کند چه بهتر و سگر نه تا شرایط اقتصادی ما مساعد گردد باید به بهبود ذخیره مسکن کتونی اقدام شود تا بخشی

زن کلامش را برید و شکسته شکست گفت :

- پس عاقله هم ...
وزبانش یادی نداد که پرسشش را تکمیل کند، صدای لرزین تو پاره در گوشش پیچید، که ...
- بلی ، او هم مسموم شده، اما ...
- اما ، چی ؟

- هیچ ، موضوع مهمی نیست ، او را هم به شفاخانه بردند ، اما شما نگران نباشید خطرناک نیست ، خیر است ...
زن دیگر حرفی نداد نمی شنید ، احساس میکرد که پاهایش یارای نگهداری وزن بدنش را ندارند ، چشمانش سیاهی رفت ، کمرش خمید ، خواست فریاد بزند و کمک بخواند اما زبان در دهانش سنگینی میکرد و حالت تکه چوبی را داشت که به اراده او نبود .
او فقط توانست خودش را تا نزدیک کوی پهلوی تلفون بکشد و همانجا به زمین افتاد و دیگر چیزی را نفهمید .

و بدین سان بود که تخم هراس و وحشت در دل ها کاشته می شد و خانواده ها در تگرانی و واهمه غوطه ور میشدند ، تگرانی ای که مثل يك بیماری مسمی حالت واگیر داشت و هر روز همگانی تر می شد .

مادران صبح وقتی که دختران شان روانه مکتب می گشتند ، دست به دعا بالا میکردند ، پروردگار را ، تو - زینت مرا ، تو - شبنم مرا ، نو آرزوی مرا در پناه خود داشته باش و تا چاشتگاه که این زینت ها و شبنم ها و آرزو ها واپس به خانه بر می گشتند . فقط خدا میدانست آنها ، آن مادران سر سپید و بهرزه پیری رسیده چند پاره ساعت ها می تگرستند ، چطور خط سایه دیوار ها و درختان را به نظارت داشتند ، چگونه لحظات دیرپای را میگذر شتاندند و چطور هر بار با کوبیده شدن درب منزل ، صدای فریاد همسایه و طنین زنگ تلفون از جای می جستند و قلب ها نشان با چه شتابی تگرانی شان را انعکاس میداد اما آنها ی دیگر ، آنها که سادیزم داشت و هرگز نمیدانستند معنی سلب آرامش خانواد ها چیست ، آنها که هر روز نفرین هزاران خانواده بدو ره راه شان بود و دست اهریمن به همراهشان ، وقتی صدای آرن متواتر آمیخته لانس هارا می شنیدند ، وقتی سایه سنگین ترس را روی خطوط چهره ها به شناخت می آوردند و وقتی گروه گروه کودکان و نوجوانان را در راه بیمارستان ها میدیدند

دسایس و فتنه گری دشمنان وطن تا ساحه مکاتب کشانیده شد و صدها دختر در اثر یخس کماز های خطرناک مسموم گردیدند .

و خانواده ها میگویند :

نفرین و نفرت باد به کسانی که :

حادثه می آفرینند و وحشت می پراکنند

• این رپورتاژی است جالب از جریان مسمومیت های مکاتب شهر ما .

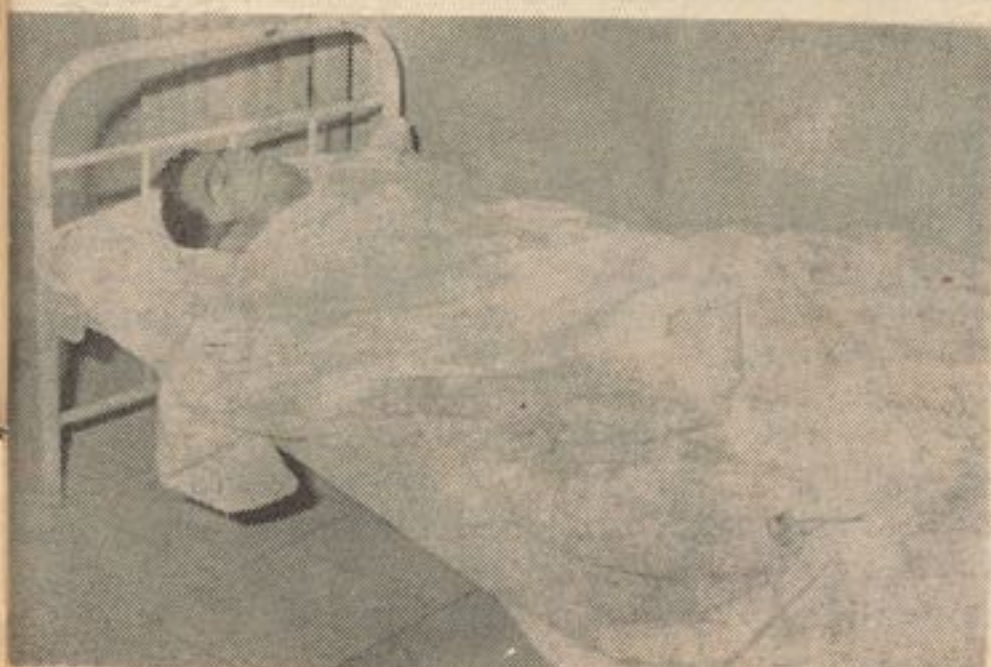
• اعراض مسمومیت موادمی که در مکاتب دخترانه انداخته میشود پایین آمدن فشار ، مست شدن لبی ، پریدگی رنگ و دلبری میباشد که از يك تا چهار ساعت دوام می آورد .

• مواد سمی انداخته شده در مکاتب به هیچوجه خطر جانی ندارند و در شمار مسموم غیر خطرناک به حساب می آیند .

• طنین انداخت :

صدای معتد زنگ تلفون در فضا پیچید و سکوت مسترده در اتاق را برهم زد . زن که تگرانی در اعماق نگاهش خفته بود و انتظار حادثه یی را میکشید با شتاب خودش را به تلفون رساند ، گوشی را برداشت و بلی گفت ، صدای دختری جوان در گوشی

- بلی ، خاله جان به لرزین استم !
زن بی مهابا لرزید و چهره اش رنگ باخت ، خواست چیزی بگوید که طرف صحبت مجالش نداد و دوام داد :
- در مکتب ما دختران مسموم شدند ...

دربن عکس یکی از مریضان مسموم شده داخل بستر در شفاخانه دیده می شود .

لحظه بیکار مینماید کنار می‌کشم و می‌پرسم :
- در سه روزی که حوادث مسمومیت در
مکتب به وقوع می‌پیوندد ، چیه چند نفر
جهت ندای به این شفاخانه آورده شده است
واو جواب میدهد :

- تعداد شان زیاد است روز اول بیست و -
چهار نفر داشتیم - روز دوم چهل و سه نفر
و چهل و چهار نفر هم امروز تا کنون به این
شفاخانه انتقال یافته اند .

در کنار یکی از پسران مسموم شده که
تازه به هوش آمده و وضع صحتی بهتری دارد
می‌نشینم و می‌پرسم :

- نامت چیست ؟

- محمد فرید .

- در کدام مکتب درس می‌خوانی ؟

- متوسطه کارته سه .

- حادثه چطور اتفاق افتاد ؟

- ساعت اول درسی خلاص شده بود که
یک نوع بوی خوش به مشام رسید احساس
گیجی کردم و بعد از آن چیزی نفهمیدم تا
چشم باز کردم و خودم را در شفاخانه یافتیم .

- حالا چه تکلیفی داری ؟

- سرم به شدت درد میکند ، احساس
دلیری میکنم - وجودم بی رفق است و ضعف
شدید دارم .

از دختر جوانی که در پهلوی تخت یکی از
دختران ایستاده و با نگرانی چشم به بیمار
دوخته است پرسش میکنم :

- شما بایمبار چه نسبتی دارید ؟

- خواهرم است .

- خواهرتان شاگرد کدام مکتب است ؟

- خیرخانه .

- شما چگونه خبر شدید که خواهرتان

مسموم شده است ؟

- مادرم شدیداً بیتابی میکرد ، او هرروز
از صبح تا جاست که دو خواهرم از مکتب
بر میگرددند مانند دیوانه هامیشود - امروز
نگران تر از هر روز دیگری بود زیرا شب
خبر مسموم شدن تعدادی بیشتر از شاگردان
مکتب را از رادیو شنیده بود - او مرا به
مکتب فرستاد تا ببینم که خیر است یا نه -
وقتی به دروازه مکتب رسیدم خبر حادثه را
شنیدم و بلا فاصله خودم را به شفاخانه رساندم
- حالا مادرتان کجاست ؟

- به خانه ، شاید حالا براندم او را باخود

بیاورد .

و به این ترتیب با چند شاگرد دیگر هم
حرف می‌زنم و چیز هایی از وابسته گمانشان
می‌پرسم - همه يك چیز را میگویند نرفتشان
را از عاملان این حوادث اظهار میدارند و از
نگرانی های خانواده ها حرف ها دارند .

صدای صبحه زنی در سالون بزرگ شفاخانه
طنین می‌اندازد .

با شتاب خودم را به او میرسانم ، زنی پیر
و دردمند است با موهای سپید و چهره استخوان
الی به آن میمالد که تازه از بستر بیماری
بر خاسته باشد ، او میگوید - با تمام وجودش
میگوید و در میان گریه تفرین میفرستد و نا
سزا میگوید :

- خدا عزایبان کنه - خدا گمندان کند ، خدا
ذلیل تان بسازه - بیشرم ها ، خدا ترس ها !

- بیش میروم و علت نا آرمی اش را می‌پرسم ،

جواب میدهد :

لطفاً ورق بزنید

انگار که غرور در دل شان خاله میکرد و انگار
که با نفی همه موازین و معیار های انسانی
ددمنشانه احساس شیطانی شان به ارضاء میامد
و باز در پی اجرای نقشه شوم دیگری می‌شدند
تا گروهی دیگر از شاگردان مسموم را در
دام اثرات سم های کشنده بکشدند و خانواده
هارا و مادران را و پدران را بیشتر در ترس
و هراس نگه دارند .

و چنین بود که در جریان هفته گذشته
آرامش از شهر ما رخت بر بسته بود و هیچ
عاذری نبود که از صبح تا جاست چشم به
درگاه منزل نداشته باشد که چه وقت جگر
گوشه گانگی خواهند آمد .

• • •

با عکاس مجله روانه مکتب سوربا میگردیم
که سه روزی در پی شاهد حادثه سازی حادثه
آفرینان بوده است ، اما در لب لبه بسته است
و مرنده که گویا دروازه بان است با تاسر

میگوید :

- این از خدا بی خبران باز شاگردان مسموم
را مسموم ساختند مجالش نمیدهم و از او

می‌پرسم :

- چه وقت حادثه اتفاق افتاد و چند نفر
مسموم شدند ؟

- واو که اشک به چشم دارد و چانه اش
میلرزد ، جواب میدهد :

- یکساعت پیش - تعداد شان زیاد بود -
خیلی زیاد ، آنها را به موتر ها انداختند و به
شفاخانه ها بردند ، بقیه شاگردان نیز رخصت
شدند .

راهی شفاخانه علی آباد میگردیم و هنوز
از پله های عمارت بالا نرفته ایم که جمعی
از مسموم شدگان دیگر را به بخش عاجل انتقال
میدهند ، بخشی که اینک حتی يك بستر خالی
هم ندارد و در هر اتاق چند نفر روی تخت ها
دراز کشیده اند .

یکی از ترس ها را که ظاهراً در همان

درین عکس عده یی از مسموم شدگان بدخل شفاخانه دیده می شود .

• ناکتون لابراتوار های ما توانسته اند نوعیت مواد مسموم کننده را تثبیت کنند .

• • •

• خانواده های مادر اوج واهمه و هراس از نتایج مواد سمی قرار دارند .

• • •

• زن میگریست و میگفت :

نوامه گنگم است بچیم ، نوامه گنگم ، پارسال پدرش کشته شد و پسران مادرش هم
دق مرگت شد . زهرا تنها دختر شان بود که اکنون ...

• • •

يك گروه از دختران که در اثر بخش گازسمی توسط دشمنان علم و فرهنگ در مکتب مربوط شان مسموم گردیده اند .

جفايت در برابر اطفال ونوجوانان ما از فجايع بي نظير دشمنان افغانستان است

کردند .

بلي : بايد كارتر از جهان اسلام دفاع كند ، بايد سادات خود را حامی مسلمانان اعلان كند ، اگر همين است مدافع و حامی جهان اسلام نظير بر همجو مدافعين و حاميان . امريكا سادات را حامی كشور های اسلامی قلمداد كرده است وسادات نيز گمان خيز و جست می زند و بسيار دلت می خواهد در شرق ميانه دايه مهربانتر از مادر شناخته شود . بلي : اگر همين دولت كارتس دشمن سر - سخت جهان اسلام به سياست خويش بهمين متوال ادامه دهد گرگان ، پاسبانان رعه ها خواهند شد .

همه مردم جهان نگران اند كه امريكا ميخواهد يك قاتل چيره دست ولي نظير مردم شريف ايران رضاشاه پهلوي را كه در اين مرحله در آغوش سادات خاين جادانه به ايران دو باره بر گرداند ، اين گرگ پير كه سادات دلدنفايش را براي خوردن استخوانهای ايران نيز كرده ، بسيار تلاش دارد ، تا باز يك خيز به ايران برسد و دشمنان خويش را ، يعني همه ملت ايران را بدر و لاشه اش را براي كارتر با نياز ، باز تا توان دارد خون بسكند و نفت بنوشد .

فصل سفيد اعلان كرد كه دشمنان انقلاب افغانستان را مسلح مي سازد ، عجب سلاح تا جوانمردانه ، زهر پرا گني در مكتب ها ي اطفال ، دختران و نوجوانان .

درين اواخر دشمنان جنايت پيشه افغانستان انقلابي با وصفيكه اطفال معصوم و بي گناه را در اطراف واكتاف كشور مثل يهوديان از نيغ كشيده محمدي می كنند ، مكاتب شان را آتش می زند و استادان جوان را به قتل می رسانند و غت و شرف زنان و ناموس افغان را تاراج می نمايند ، در مركز نيز شروع به مسموم كردن اطفال مكاتب ، دختران و پسران نموده اند .

اين يهود صفتان عصر حاضر به عدايت فرنگي ها ، سادات خاين به جهان اسلام ، اسرائيل و ديگر پلران تا مسلمان شان ، حالا به شيوة زهر پرا گني و مسموميت ها اطفال مسلمان و معصوم افغان را محمدي می كنند .

در روي جهان ، حن در جنگ های بين المللي در برابر اطفال معصوم رحم و عاطفه نسبي مراعات ميشده است ، ولي دشمنان انقلاب تورو خاينين وطن همواره حمله و تجاوز و قتل و غارت و زهر اندازی شان در برابر مردم معصوم ، بي گناه و بي دفاع افغانستان صورت می گيرد و تا توان ترين و با كترين موجودات يعني اطفال را كه حيوانات درلده و حن كمتر بالای اطفال حمله می كنند حمله و رواند و به شيوة بسيار تا جوانمردانه بيجاره های معصوم و بي گناه را مسموم مي سازند . اما دشمنان داخلی و خارجی ما اين حقيقت را بايد مثل زهر كشنده فرو ببرند كه انقلاب توريگشت ناپذير است ، و نمی شود جلو آنرا باين شيوة های كه حكم خس و خاشاك را دارد بگيرند .

راويان آكر و لالان اخبار از قديم الايام حكايست دارند ، آنكه كه يهوديان سرگردان در سر زعين مسلمانان ، بصفت مهاجرانساند هنده ميشدند ، مسلمانان پناهمان و به پاس كرامت انساني ، يهوديان را پناه ميدادند ، وقي در ديار اسلام جا گزين و قايم مقام ميگرديدند ، خصوصت وعداوت شان كه در طول تاريخ نسبت به مسلمانان همه جهان اسلام داشتند و دارند آهسته آهسته به جوش و خروش آمده ، در بي تسكين آتش خصوصت تروني خويش ميشدند .

يهوديان با بسيار مهارت و تير رنگ ، در بدل پول واز دست سوم ، ذريعه ي پد نراز يهوديان با بسيار مهارت و تير رنگ ، اطفال را می ربودند ، پخانه های مصئون خود ميبردند و مطابق به رسومي كه رفته رفته در اثر تكرار مكرر بشكل تنوع شان در آمده بود ، مجلسي ترتيب می دادند ، رو حانيون شان در صدر مجلس قرار می گرفتند ، اسم طفل مسلمان اسير خويش را « بلا تشيه » (محمدي) مي نهادند ، دشنه های نيزو بران را هر يك از اهل مجلس پنهان ميداشتند طفل گرسنه مسلمان را در ميان مجلس رها می نمودند ، ويكي از گوشه ي به طفل خوراكه نشان داده او را نزد خود طلب می كرد ، هرگاه طفل گرسنه به اشتياق و عطش و تلاش براي گرفتن خوراكه می نويد يهود بجای خوراكه در شكم طفل خنجر را تماس ميداد ، به همين متوال طفل براي گرفتن غذا ، نزد يهود ديگر رو مي آورد و تلاش می كرد ، هنوز دست طفل به غذا نارسيده خنجر می خورد در اثر همين خنجر خوردن ها و لذت بردن يهود يان ، طفل خون آلود به تدريج نان گفته جان ميداد . اين حكايست و افسانه و امير ياليزم امريكادرين عصر جامه حقيقت بوشانيد . اسرائيلی ها به كمك و مساعدت بي حد و حصر امير ياليزم بين المللي در راس آن امريكا همه ي مردم فلسطين را بدست صيهو - نيزم محمدي كرد اسرائيل به تيروي امر يكا هزاران فلسطين را به فجيع ترين وضع تارو مار كرد و هنوز هم می كند .

سادات يهود صفت كه اسم خود را مسلمان گذاشته و گاهي هم در كمال كذب و ريا مدافع مسلمانان كشور های اسلامی جلوه گر ميشود ، انسان باين پر روئي خاين جهان عرب و اسلام تعجب می كند .

در حاليكه ما بوضاحت ملاحظه می كنيم كه بتاسي از دلالي های حكومت كارتر ، بگين وسادات تو قنديل سقف قصر سفيد از بهترين و نژديك ترين دوستان و پلران هم اند . كارتر در ميانه هر سه دست بهم داده اند تا اعراب را بيلعند بعد از افرشته شدن برق اسرائيل در قضای مصر مسلمان ، به افتخار اين دوستي خاينانه و دشمني كم نظير با اعراب و جهان اسلام و صلح و امن شرق ميانه و منطقه يهوديان به اطمينان دوستان بلا فصل خويش ، كارتر و سادات ، محل مقدس مسلمانان جهان « بيت المقدس » را با پتخت اسرائيل اعلان

اعراض مسموميت ها ، تاثيرات و طرق تداوي آن از دكتور بريخ ميبرسم :
- موادی كه اين روز ها موجب مسموميت در مكاتب ميگردند چيست ، شامل كدام گروه از ذريعات ميگردند ، ماده « توره » آن كدام است و بچه طريق مورد استفاده قرار ميگيرد ؟
وي ميگويد :

- متأسفانه به اين سوال شما نمیتوانم پاسخ مشخصي ارائه كنم ، چرا كه تا كنون نوعيت ذهري آن نسبت عدم وسایل لابراتواري در صحت عامه تثبيت نگرديده است اما اعراض كه اين مواد كه به صورت عطريات ميپاشند وجود دارد ، پساين اقلان فشار ، سمت شدن نبض ، رنگ پریدگی و احياناً دلبي و استراغات ميپاشند .

- آتني دوت « ضد زهر » اين مواد سمی را شما در حاليكه نوعيت آنرا نميدانيد چگونه

- نوايه گكم است ، نوايه گكم - به صنف سوم درسي ميخوانه ، پدرش بارسال كشته شد و مادرش هم دق مرگ شد بچيم دق مرگ ، زهرا تنها اولاد شان بود - يكساعت پيش بچه همسايه خبر آورد كه ، چه نشستي بي بي زهرا كه شاگرداني مكتب ستاره را مسموم ساختند - ده اي پيري نفاهيم چطور خود به مكتب رساندم و وقتي شنيدم كه او تازه اينجه آوردن تا علي آباد رسيدم پيسه پيشم نبود ، از دكاندار قرضي گرفتيم

- حال زهرا چطور است مادر جان ؟
- خراب بچيم خراب است ، پيشوش شده نبض نداره ، وجوشش گر می نداره رنگ به رخس نمونده ، ديگه چطور شده ، ديگه چطور شده ، هو خدا يا تو زهرای مریه از پيشم نگرير .
وباز گريه مجالش نميدهد ، انگار كه غم

هنگاميكه دكتوران مسووليتگراي ، بحكم قدسيت مسلك ووجايب انساني شان ، بيماران مسموم شده را معالجه ميكنند .

ها و غصه هايش راه فرار چسته باشند و با اشك از چشمان تنگ و بهم فشرده اش بيرون مي ريزد - تو نفر رسي به او اطمينان ميدهد كه حال زهرا خوب است و زير بغلش را گرفته او را به گوشه ي می كشانند .
پيش از آنكه شفاخانه علي آباد را به قصد ليمه جمهوريت واز آنجا شفاخانه جمهوريت ترك گويم چند پرسش را به طرح ميآورم با دكتور بريخ شف سرويس داخله ، پيراهون تعيين می كنيد ؟
- ما آتني دوت مشخصي نداريم و غالباً ادويه برای از ميان برداشتن اعراض موجود بيمار توصيه ميشود .
- اعراض مسموميت در بيماران مسموم شده چه مدت دوام ميآورد ؟
- از يك تا چهار ساعت .
- اما برخي از وابسته گان بيماران ادعا يقيه درصحنه ۴۳

شعرهای میهنی در آهنگ‌های احمد ظاهر

که موسیقی مانند هنرهای دیگر
یعنی آن گوی که شعر و قصه و نغمه

یشتامه می‌تواند بر انگیزنده، تحریک
کنند و با شد نمی‌تواند این وظیفه را
اثر ا م د ه د در پا سخ این به اصطلاح
منتقدان با بد گفت که موسیقی می

تواند با در آمیختگی به شعر پیا می
اجتماعی را باز تاب دهد. هدفی انسانی
و مقدس را دنبال نماید. این نظر آن گروهی
از منتقدان است که زیر بنای فکری آنان
را مثنوی مقولات خشک و قرار دانی و یران
کرده است. اصولی و منطقی نمی‌اندیشند،
با هنر پر خو ردی شتاب زده و غیر دقیق
دارند. تا هنوز به آن تعریف‌ها پی از
هنر معتقد اند که دانشمندان و وابسته به
دنیای سرمایه و انحصارات ارائه داده
اند، نمی‌خواهند که گامی از آن دنیای
کوچک و محدود به بیرون گذارند. مسایل

را خود تبحر به و کشف نمی‌یابند به همان
تعریف‌ها قانع هستند، و هنوز وظیفه‌ی
هنر را آن می‌دانند که بزم شاهزاده‌ای را
سر ملایم و گلخانه‌ی خلایق را بیاورد
و این طرز دریا فنی بی‌پایان، شتاب زده
و احمقانه است در دوران ما تعریف‌ها،
در یافت‌ها و شناخت‌ها از مسایل و
مقولات دیگر گون گشته است. دگردانی
است که فرمان می‌راند و انسان است
که دلیلی خود را گسترش می‌دهد از

تنگناها و محدودیت‌ها بیرون می‌آید.
دیگر زبان نیست، دیگر گون گشته است،
تسلیم نمی‌شود ستیزه می‌نماید. شکست
نمی‌خورد، مقاومت می‌کند و مبارزه می
نماید، پیش می‌رود. در زمان جاری
است. توقف نمی‌کند و در سر انجام
پیروز می‌شود.

واژه هنر گزیر نیست تا انسان بتواند
چنان را بشناسد و دیگر گون کند
«این جنبه هنر یعنی زمینه‌ی دیگر گون
گری و چنان شناختن آن همواره از طرف
شبه روشنفکران و به اصطلاح هنرمندان
و منتقدان بورژوازی تا دیده انگاشته
اند. هنر را به انحراف و ابتذال کشانیده
و تا سطح تفنن، سرگرمی، مسخرگی
ولو دگر ستودن داده‌اند و این خیانتی
نظامی و رقی برزید

صفحه ۱۳

که به آنچه به دست آورد و بسند و کند و
فایده شود. احمد ظاهر هرگز توقف
نکرد، به پیش تاخت و به افق هنر خویش
فرا خاکی و گستر دگر بخشید.

البته تأیید و تردید دیگران برای همیشه
نمی‌تواند معیار منجشی در باره هنر و یا
هنرمندی باشد، گاهی بی‌مایگان و
آنها بی‌گناه به مضمون را ستین کلمه هنر
مند نیستند، مقلد و پیرو اند، بی‌استعداد
و تکرار می‌نمایند، با زور و ترستی و جود
خویش را بر مردم و جامعه تحمیل می
نمایند قیاله می‌گیرند و افاده می‌فروشند
که گو یا هنر مند (!) اند. گروهی از
سطحی‌اندیشان و آنها بی‌که ذوقی
سالم و درصافت منطقی از مسایل هنر
ندارند برای آنان کف می‌زنند، اما این
دلیل برای هنر مند بودن آنها نیست، بر
عکس این نظر نیز می‌تواند صادق باشد،
بسیاری از هنرمندان که استعدادی نساب

وسیم و صدایی پر طنین و اوج گیرنده
داشته‌اند، در جامعه آن در خنثی‌راکه
باید یافته‌اند، با تحقیر دیگران و روبرو
آمده‌اند و استعداد‌های نیروهای سازنده
و توانمندشان مجال بالندگی و شکوفایی
نیافته است این اوضاع و احوال در

جوامع پدید می‌آید که فرهنگ بیمار
دارد، مردم به سطحی از آگاهی فرهنگی
نرسیده‌اند که درست، عالمانه و دقیق قضاوت
نمایند. داوری‌های شان خالی از غرض و مرض
نیست. منطقی نمی‌اندیشند، سطحی
توقع‌شان از مسایل هنری پایین است

، برای بی‌هنران و دلتکان کف می‌زنند،
برای کسانی که فقط به درد مسخرگی
و بزم آرای می‌خورند از پدیده‌ای به نام
هنر که می‌تواند در روزگار ما حر به‌ای
باشد برای جنگیدن با کاستی و نا راستی‌ها،
زبونی هاوناروایی‌ها، دریافتی سنگواره‌ای
دارند، این مقوله‌ی مقدس را تحریف و مسخ و
مسخه می‌نمایند. هنر به دست این بی
مایگان در منجلابی گندیده سقوط می
کند. هدف هنر و پیام آن گم می
شود. گروهی از منتقدان به این باورند

یک سال از مرگ زو درس احمد ظاهر
می‌گذرد، اما هنوز نمی‌توان به نبود او خو
کرد، احمد ظاهر حضوری همیشگی در متن
موسیقی افغان‌ها دارد. او با آن
عمر کوتاه خود توانست به اوج افتخار

احمد ظاهر به کار خود عشق و دلبستگی چون آمیز داشت

در زمینه‌ی هنر کاری کند، نقش پای
به یادگار گذارد، رمز پیروزی، آواز
شهرت و محبوبیت احمد ظاهر در این است که
در زمینه‌ی کار خود تلاشی را ستین و مجاهده
ای صادقانه داشت. هرگز و هیچگاه
کف‌زدن‌ها و نا یید دیگران او را وادار نکرد

و شهرتی بی‌تأثیر دست یابد و این همه
شهرت، آوازه و محبوبیت نمی‌تواند به
آسانی به دست آید با بد نیرویی، جاذبه
ای، استعدادی باشد، و همه‌ی این
ویژگی‌ها در احمد ظاهر بود، او به کار
خود عشق و دلبستگی چون آمیز داشت،

یکی از ویژگی های او همان آوازخوب و تلاش و کار صادقانه و پیگیر او است که می توانست ضامن پیروزی هاوند خشنودگی ها و استین او باشد . احمد ظاهر هنوز در راه بود نه اینکه به منزل رسیده باشد . به گفته ای از شمس تبریزی .

هر فغانی که در عالم افتاد -
ازین افتاد که :

که یکی یکی را منکر شد به تقلید
و یا مخلص شد به تقلید .

بسیاری از هواخواهان احمد ظاهر خواهان تقلید گران اند . نه اینکه از هنر سرورشته ای داشته باشند .

برای آنکه از دیگران عقب نمانند و شغلی متجدد شناخته شوند برای او کف زده اند و در کنسرت های او سرودست شکسته اند .

با ری در میهن ما متاسفانه حالتی چنین برقرار بود . اگر از دختر و یا پسری جوان پرسیده می شد که بیلتون را خوش داری یا احمد ظاهر را او اگر در باطن هم بیلتون را می پسندید از سر ریاکاری و تقلید برای آنکه خود را متجدد نشان داده باشد می گفت احمد ظاهر استعدادی پر شور و آوازی خوب داشت بسیاری از شعرهایی که انتخاب کرده است فاقد ارزش های شعری اند ، و از آن جمله :

می خواند : بانه ها خالی ...

با ده مضروف است و نه ظرف و این ظرف است که می تواند از چیزی خالی باشد یا پر نه مضروف .

او آوازه خوانی بی هدف است . پیاپی می خواند . هنر او پشتوانه ای از اندیشه ندارد . در حالی که هنرمند نمی تواند در دوران ما موضع نداشته باشد . هدفی را دنبال نکند . هنر امروز هدفمند است و هنرمند نیز نمی تواند به وقایع روزگار خود بی تفاوت باشد و لیلی لیلی جان بخواند . بهر حال احمد ظاهر چند آهنگ میبانی دارد که به گونه ناخود آگاه و یا آگاهانه ساخته است و نویسنده این مسطور فقط همان هارا می پذیرد از جمله : به داغ نامرادی سوختم ای اشک تو شانی به تنگ آمد دلم زین زندگی ای مرگش چو لانی

درین مکتب نمی دانم چه رمز مهملم یارب ؟

که نمی معنی شدم ، نمی نامم ای ، نمی زیب عنوانی !

ازین آزادی بهتر بود صندره به چشم من -

صدای شیون زنجیر و قید کنسج زلدا می

به هروضعی که گردون گشت ، کام من نشد حاصل

مگر این شام غم را ، مرگت ما ز صبح رخسار می

زیاد جو منت این نا کسان بر دین بود بهتر

که قسم بشکافم به شکل صغره سنگی رابه زمینی

گنا هم چیست ، گردو نم چرا آورده می دارد ؟

ازین کاسه گدا ، دیگر چه جستم جسر لب نا می ؟

• • •

زندگی آخر سر باید زندگی در کار نیست
مرد باش ای خسته دل سرمندی در کار نیست
آسمان را گو : پروا باز دادگی در کار نیست
دوروش افکن ، این چنین دارندگی در کار نیست
چان رد کن که سر افکندگی در کار نیست
بهر آزادی چهل کن ! زندگی در کار نیست

• • •

خانه قلبی شده من طرفی بیابان کجاست
نچه نشد به باغ ، باد بهاران کجاست
آن دل خرم چه شد آن لب خندان کجاست
عقل به بندم فکند رخنه زندان کجاست
خانه پر از بود شد مشعل رخشان کجاست
مزرعه ام آتش گرفت ، نم تم باران کجاست

ناله به دل شد گره راه نیستان کجاست
برگ نرسد به شاخ ، موج نلرزد بر آب
ناله شدم ، غم شدم ، من همه مانم شدم
اشک به خورم کشید ، آه به بادم سپرد
برق نگه خیره شد ، شوق زدل رخت بست
در تق این بادیه سوخت مرایا تنمسم

است صریح به این پدید که می تواند آینه ی باشد از واقعیت ها و رویداد های جامعه ، با ری در کشور هایی که به سطحی از نفع و برورمندی فرهنگی نرسیده اند . همیشه بی هنران قاصد افراخته اند و گروهی برای آنان کفر زده اند و علامه و قافیه و استاد شان گفته اند و این زیار است . نباید هر نازه از راه رسید های را که الهای از هنر نمی دانند لقب استاد می داد . استاد شدن مراد حلی می خواهد . باید ضابطه ای و معیاری وجود داشته باشد که کسی بتواند استاد شود . و از معنویت این نام استفاده نمی آید . در سطح جهانی پیش از چند آهنگ ساز و استاد موسیقی وجود ندارد . اما در کشور ما تا دلت بخواهد استاد و آهنگساز و علامه و نایب وجود دارد (۱) و این می رساند که ما معیار ضابطه ای نداشته ایم در گذشته و قتل های کرمی نشین از لایان آوازه خوان متوسط و حتی پایین تر از آن خوشش آمده و شبی بزم او را گرم کرده فردا به آن خواننده می متوسط و حتی کم تر از متوسط لقب استادی صادر نموده است و این تعارفی است که در مجموع به جوهر هنر ضرر می زند . در کود و انجماد هنری و حتی ابتلال را به وجود می آورد .

بسیاری از آنها بی که سال ها از انقلاب مبارک استادی شان در می گذرد هنوز به رموز و زوایا و ت مو سیقی آشنا می نمانند . شعر ها را غلط می خوانند ، دانش ندانند بی سواد اند . اگر درین زمینه تجدید نظر شود ، آنگاه می بینیم که آواز خوانان و نوازندگان ما تعارف شده است که به زیان آنها نیز تمام گردیده . آواز خوانان و نوازندگان و قتل استاد خطا بگشته خرمند و را ضعیف گردیده ، در هما نجایی که بود توقف کرده شاید اند کس مرور و خود خواه هم شده استاد یعنی آنکه به مرحله ای از اجتهاد در مملکت و پیشه و رشته ی خود رسیده باشد کتاب ها تالیف کرده باشند ، نظریاتی تازه داده باشند ، خلق و ابتکار کرده باشند .

زندگی آخر سر باید زندگی در کار نیست

بگذریم درین زمینه می توان به تفصیل نوشت و این وضع را دولت های ضد مردمی در گذشته به وجود آورده بودند که ویران گران و بنیاد های فرهنگی بودند ، آنگونه که در همه بخش های دیگر حیات خنثی می کردند . درین زمینه نیز خیالات های را می تکتب شده اند نگذاشته اند که فرهنگ ما - درخشنودگی و شگوفایی بی بدستعداد های بی پرومند ظهور کند که اختاری را ستین را سزاوار باشند . دولت های ضد مردمی برای آبیایی که به خواست ها و امیال شان تن می دادند بزم آرا می و مسخرگی را پیشه می ساختند و با استادی تعارف می کردند و با این کار در زمینه ی هنر خنثی می کردند آنکه استاد می شد دیگر نیازی نمی دید که به پیش روی ادامه دهد و به اندوخته های خود بیا قرار دهد . و چیزی را با و کاره اراکه دهد . دولت های ضد مردمی برای استعداد ها بی که می توانست بر و ر ش یابد ، فرصت نمی دادند . شاعر و نویسنده و آواز خوان و نوازنده و نقاش و موزرخ یا بدخواست های آنان را با ز قاپ می دادند و اگر به جای شان زندان بودند و سر نوشت شان تبدیل و تبعید و کشتن را اگر ما اکنون در فقر فرهنگی به سر می بریم گناه آن به دولت های ضد مردمی و دست نشانده و موزخ در گذشته است .

و اما احمد ظاهر که سرگرم بود در مشعل زندگی او را خاموش کرد و اگر زنده بود با آن تلاش و ابتکاری که داشت می توانست آواز خوانی پیروز باشد .

د ویتنام په ادبیاتو کی د هو چی من ونډه

هو چی من چی دیوه اتل او لس منلی لار ښود - میا ست پوم - تپو ر یسین او ستر انقلابی و یو معبد او انسانی شاعر هم و چی شعر په ژبه یی نو یتنام او هندوچین د ښکلا ک او ژبیښا ک خپلو خلکو د لټو او زغورون تودی او سړی ترالی وبللی . د ډیرو انقلابی آثارو د لیکلو تر څنگ یی شعر ښکلی آثار هم پخه ته راوستل چی دیوه معبد او انقلابی شاعر په توگه یی خپل ټول اتلان له خلکو او زما را ایستو تکر پر گنو څخه و ټاکل او دخپل تنگیا لاولس دعا تود او بریو - یو زلیو او بد مر غیو زما او خندا - وپیژنو او ویاړنو بوللی یی ژوندی و ساتلی .

خپل ډیر شعرونه یی د ښکلا ک گرو د جیلونو دنورو نښو او زده بو گنو و ټگو پنجره تر شا و لیکل او شعر په مر غلرو یی د ویتنامی ځوانده ادبیاتو امیل ښکلی کړ او دا امیل یی درېر گال انسان دڅایو ها ر کړ .

د ۱۹۴۱ کال په ژو تیه کی د ښکلا و گرو پلاس په چین کی بندی شو او د هرینی اوازی خبری شوی او ملگر و یسم . دهغه دهر یی نو یر نی غو ټوی جو ډی کړی چی خو میا شتی وروسته دهغه یو لیک ملگرو ته ور سید چی په کی یسی لیکلی و : (وریخی غرونه پتوی .

غرونه له ور یخو سره څای وزی . یوازی خم او زده می توپونه وهی . سپیل هسک لټوم او دملگرو په اندینه کی یم .)

دهمدغه لیک په رسید لو چی شعر په زبه لیکل شوی وڅرگنده شوه چی ژوندی دی او ښکلا ک گرو دهغه د هیواد پا ل او انقلابی ملگرو دنه ایلید و تکی مغزی د ټپتو لسو او انقلابی رو حیی نوژلو لپاره درو اغجنی پرو پا گندې کړی وی او دهغه دژوند دخبره را رسیدو سره یی ملگرو جشنونه او اتونه وکړل .

هغه چی دژوندی پالید لو لپاره ا وسپنډ او نه ما تیلو لکی نکل او هو ډنډ لوند کله له (نا ښکک) نه (توین تزی) نه او کله هم (گوا ی لین) څخه د (لپا نو چا نو) سر یخورو زندانونو ته زنجیر تر لی ولیز - یدول شو او په همدغو جیلو نو کی یی په چینی ژبه شعرونه وویل چی شمیر ی سلونه رسیری او د (زندان یاد) په نامه خپاره شول .

نو یتنامی کره کتونکو دکره کتنی له مخی د هو چی من شعر چی ډیره برخه یی اخلاقی اوله طنزه ډکه ده په کی ښکلا او طرافت لیدل کیږی چی د کلیوا لی شو خدی لود انسانی زده سواندی ښه انځورونه یی کړ یده اوبه ویتنام کی دسوسیالیزم د جوړیدو زیاتونکی هم گڼل کیږی شی .

شاعر یولوی او تکره هنر مند دی چی لوڅ انسان او دځواند سمند زده لرو تکی

دی او دانسا نی ډیرو او چو ارما نو تو په هیله نو یو نه وهی .

لاند یی مصرع دهغه داخلاقی رو حیی استازی دی چی لیکلی یی دی :
(منا خان په زندان کی دی - نه ساه)

او شعر له لاند یی کړی څخه څرگند یږی چی خپلو اشعارو ته لږ اهمیت ورکوی :
(قیافه جو پوم - حال داچی دز غو روون لپاره ستر گی په لاریم)
همدا شان له ټوله ویلو څخه تر اخلاقی غو ډین پوری وړاندی ځی :
(نیردودانی دپغری دتیری تر گوزارونو لاندی ډیر گاللو .

خو کله چی دا تیر پری ددانو سپینوالی ستایم .
په دغه پیړی کی چی مون ژوند کوی

انسان همدا شان دی .
ددی لپاره چی انسان شوو باید د بد مر غیو گو زارو نه و زغوی)
یا دا چی بند یان په حشر او اوچتلیو کی گوری - لیکلی :

(هغوی له پتو ستر گو سره سره سپیڅلی غیری لری .

ویتنیا - هغوی په ښو او بدو و یشی .
ښه او بد - د بشر په طبیعت کی نشته

بلکه له روز لو څخه زیږ یدل دی)
دهو چی من شعر ژباړو تکی (فان لپوان) لیکلی :

دا کلمی هغه منا لو نه دی چی په ښونځی کی د ویتنامی کو چیا لو غوږو نو ته رسیری :

(انسان دزیر بدو په وخت کی لیسک دی)

دنه ښه لیدل کیږی چی شاعرو په زندان کی درو سولار پر یږ دی او دمارکی لارغوره کوی - خو کله کله شور او فریاد ورڅخه پورته کیږی لکه :

(د زندان خلور نا انسانی میا شتی له لس کلو نو ژوند نه زما خان ډیرو کړ اوه) .
یا :

(سورگل غو پیری سور گل مراوی کیږی یی له دی چی و پو هیږی چی سور گل څه کوی . کافی او بس دی

چی دسره گل وډم زندان را شی چی دیند یا نو په زده کی دنوی ټو لی نا خوا لی تر آسمان پوری نا ری سوری ورسوی)

تر دی وروسته خیال پر دازی په فریاد خوا هی بد لیږی لکه :
(زمون به زما نه کی با ید بیتو نه پولاد وگڼل شی .

او شاعران هم با ید د مبارزی په لاره چاره و پو هیږی)

همدا شان لو مری غمجنو و لکی شعرونه او وروسته تو ند او تو ند لیکلی :

(گپڅ چی لمر ددیوال له شا څخه را جگړی .

د زندان و ر ټکوی .
خو ور ټر لی پا نی کیږی .

شبه له خپل ټو لی ژور تیا سره په زندان کی پا نی کیږی

ددی لپاره چی په زنجیر ټو لی پا نی کیږم .

باید یو له بل سره مبارزه و کړو ځکه چی د په زنجیر ټول شوولپاره نوږده کیدلو ځای نشته

او هغوی چی په زنجیر کی ښکیل نه دی

نه پو هیږی چی چیری و یده شی .
دولت ما ته ور یچی را کوی - زه دهغه په ما ټیو کی ځای لرم

ما تو تکی یی پیره بد لوی چی زما دشارا نو (رکا بوالو) ونلپه تر سره کړی .

رښتیا ده چی در قا و ښت له پو لوگیر شوی دی)

دشاعر په شعرونو کی غرور او خونوړ توب (لطافت) دواړه لیدل کیږی چی آسیایی حساسیت او فرا نسوی رما تیزم یو له بل سره یو ځای شوی او یو هېوانه یی جو په کړیده چی د هو چی من دځانگړی سرنوشت ، زده کړی او شخصیت څرگندوی دی .

شعر دنه یی ښا ښته او د محتوی له کبله پلپایه - انسانی او ډیره ژوره ده چی دژوندی ریا لیزم په لاره روان شو یده .
دهو چی من شاعری دهغو رندواو کتوپر - پو چو ادعا گانو پا ندی د پلان کر ښه راکاږی چی وای یی : (شاعر هېڅکله سیاستوال کیدای نه شی) .

داخیره چی دځینو ادعا و لو له گډی را و تللی او واقعی پا ڼه نه لری دژوندانه درښتیا نی بهیر په وړاندی یی بلور لسه لاسه ور کړی ځکه چی مو ډ داسی ډیر شاعران پیژنو چی د سیاست په ډگرکی د لوی لاس لرلو تر څنگ شعر او ادبیاتو په نړی کی یی هم پرا څه ونه لر لی ده .

خو داهم با ید هیر نه کړو چی د پورتنیو شاعرانو او ادبیاتو سر بیر ډیرو خیال پرست شاعرانو هم دپو چو خیالو نو او هوسونو په نا سمو انځورونو ایلنی او تسی بو تی و ښی دی چی د ژوندانه په درد نه خوری .

هر مریسته مچیسسه

له هغه په موږ یوی آرا به گوښی ته تلله
خپل سر به یی را ټیټ کړ او و یل به یی
«پوهیږم چی نسیم کولای د تل لپاره لیکمونه
واوسم . مینه نده . زه خپل ژوند نا
دوام ورکوم .» او دهغسی دا ټولسی کلمه
زما په یاد سی . خو وروسته له هغه څو
پېښه وشوه . آيا هغه پېښی چی ما (دنیاسره)
درلودی رښتیا وی او کنه ؟ دا هم تراوسه
را نه څرگندی ندی .

په رښتیا چی هغه زه وم چی را نه لیری
می کړه او داکا ر رانه ډیر طبیعی ښکارېده
ټولو ملگرو می داکا ر کاوه . له ښځوسره
به یی مینه کوله او وروسته له څو موندی څخه به
تری لیری شول . ما هم لکه نورو څو ندی
وکیل او هیڅکله می فکر نه کړ چی ښه
کارنه کو چی له ځانه یی لیری کوم .
رو ښا نه را تلو لکی می به مخکی درلوده
او ته می شوی کولی چی ځان په یو
دو یا یی مینه کی ټوب کړم . ددی سوچ
ایسته کول در دوتکی و . ډیر در دوتکی . خو
په پای کی پر خپل هوښ با ندی بر بالی
شوم او هغه می رانه لیری کړه .

لومړی ځل له هغسی سره ویښ ندل خو شا له او خوښ وه . ما ته یی مو سکا
اوس دهغی عکسو ته هم لرم . موږ په قیاز کول . او ه . او س هم مو سکا کوی .
کی وو . هغه د قیاز دهری کلمی سره هغی مو سکا می ښه را په یاد ده ... وروسته

نښی گرزیدنی په پلمه محاکمه شو او
په یو کال بندیی محکوم کړ . په محاکمه کی
ددی زاده سوری دژوند او پېښو د څرنگوا لی
تر سختی اغیزی لاندی را غلم . اچا ز می
وا خیسته چی د نورو سره په جیل کی
خبری و کړم .

لو مړی یی نه څو ښتل چی له ما سره
خبری و کړی . خو وروسته یی دخپل
ژوند کیسه را ته و کړه .

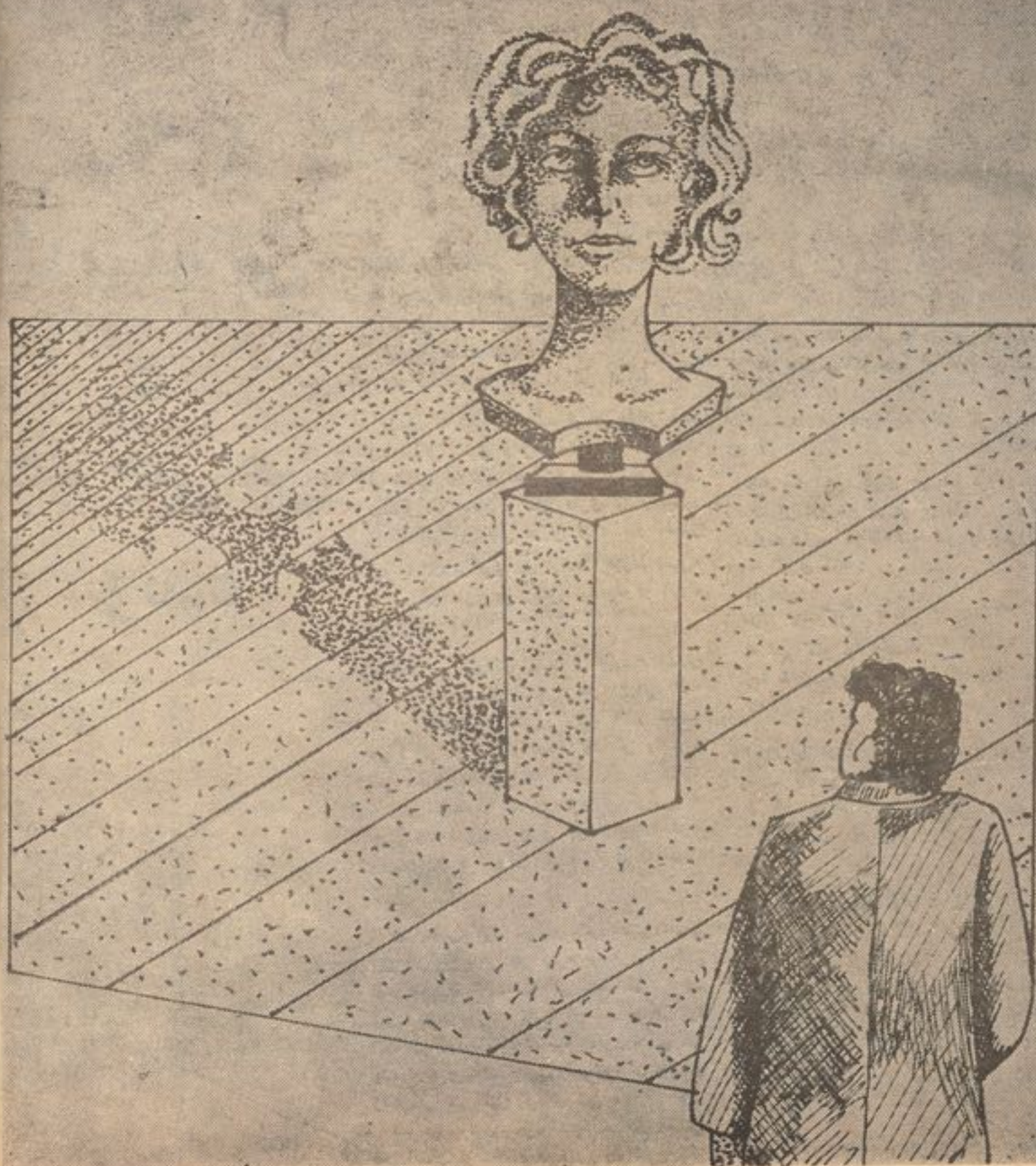
و یی ویل : ستا مو گناه نده . ما
ډیری ښی نښی ور څی لیری کړی دی .
هیڅوخت په مرستو نو کی نه ییم
ویده شوی . تحصیلات می ښه وو . زه یو
مهندس یم . په خوا نی کی می نو لسه
پېښی نه درلودی خو ډیر ښه خوښا له
ژوند می درلود : هره شپه دتخا وو (پارټی)
او یا میلیمتیا ته تلم او مست کور ته را
ستو لیدم . هغه وخت می ښه را په یاددی
آن ډیری و هو کی پېښی یی . سره لدی .
په یاد د ښتو نو کی می یو در زشته دی .
چی زما پا تی یی یی ژوند - یعنی ټول هغه
څه چی نه لینا پوری اړه لری - یی ټک
کړی دی .

گرا نه ښا غلبه . هغه یی (لینا) بلله
ډاډه یم چی نوم یی (لینا) ومیره یی به
اور گامای کی کار کاوه .

ډیر یی وزلی وو . خو ښځی کو ښیښی
کاوه چی د کور په چارو کی پا کی ته پام
ولې . پخپله یی پخلی کاوه او لاسو نوی
تل په پام پام کار کاوه . له غریبانو
جا مو سره ډیره ښکلی ښکارېده او هره
ورځ یی دخپل مینه په څنگ کی په خیال
او سوچ تیریده . او ما هم کله چی
هغه لیدله . په یوه بل حالت چی هغسی
ته وم او و ښتم .

او لکه څوک چی په اور ښت لو ند شوی
وی . لږ زیدم او ټول ژوند می له یاد ده
الوت .

نه یو هیږم خدای به دهغی گنا وی چی
زه ور با ندی گران وم سوښی ...
چار جا بیر یی هر هر څه چی وو غمجن
او قهرجن ورته ښکارېدل . نو باید په
ما مینه شوی وای . هر څه ته وی .
زه ځوان وم . ښکلی ځوان . سره له
ډیرو شعرو نو سره چی له یاد ه کړی می
وو . ښه می را په یاد دی چی څرنگه می

خه موده و رو سته ، (لینا) دخبل میره سره جنوب ته سفر و کړ او هغلته یی دتل لپاره له ژوند ه سترگی پټی کړی ، هو کی ۱ هغه مړه شوه . خو هغه خا لری چی ماندلینا څخه درلودی هومره درونکی وی چی نه می شوی کی کو لای دهغی لسه هکله آن کو چی خبر هم و اور م . کورنیشی می کاوه چی دهغی په هکله هیڅ و نه یو هیږم او هیکله د هغی په هکله سوچ ونه کړم . دهغی عکس می له خا ته سره سا تلی و خو لیکو ته می یی بیر نه ورو سپا دل . مو پ داسی آشنا یا ن نه درلودل چی دوا هو پیژند لی وای ، او له همدی کبله ورو ورو د (لینا) خبره می له ذهن څخه ونوغل شوه ، یو هیږی ؟ ما ورو ورونیسا هیره کسره هوپڅی می له یاده وایستلنه خبره یی ، نو م یی ، او لنده دا چی ټوله مینه یی ، تا به ویل چی داسی مو جو د هیکله زما په ژوند کی لاره نه در او ده آه ، داسی یوه قوی سړی ته لکه زه ، د شرم خای دی چی ټول شیان همدا می هیر کړی !

کلوونه کلوونه پر له پسې بیر شول ، نه غواړم ووايم چی څرنگه می خپل ژوندسمبال کړ . پر نه له (لینا) څخه می یوا زی مانداتو او پیسو ته هڅه وه ، لست د یو ځلی پر یا لی هم شوم ، کو لای می شوای چی زو دو بله و لگوم او هم بهر هیواک ته و لاړشم . واده می و کړ او داولادو څښتن شوم . خو ورو سته ټول شیان منځ په زیان و لاړل . په هر کار به می چی پر ید و کړ له ما تی سره به مخا منځ شوم پښخه می مړه شوه . او لا نونه می هم رانه د غاږی کړی شول . نو خه می پا ید کړی وای ، هغوی می خپلی کورلی ته و لیږدول او اوس دخدا ی څخه غواړم چی ما و پټی . آخ . آن او من هم نه یو هیږم چی په هغه وړو او معصو موماشو . ما نو به څه را غلی وی ، مړه دی او که ژوندی ؟

او ورو سته می مشروب ته مخ کړ ... یوه قمار خا نه می پرا لیستله ، خو هغه هم له ماتی سره مخامخ شوه او پاتی پیسې او توان می چی درلوده همدی کارکی پوپناه شو . کویشی می وکړ دقمار له لاری خپل ژوند ته سمبالست ودرکړم خو دو مړه و پلي شم چی دا یو جاس و چی جیل ته ونه لویدم . هو ، او پر نه له هیڅ ذبله ټول ملگری می رانه دبښن شول او همدا وخت می دعاتی او لویدنی پیل و .

ورو ورو می له داسی ځایه سر پورته کړ چی همدا اوس یی وینی . که رښتیا را څخه وغواړی له خپلی ټولنی څخه دغی کندی ته را ولویدم . خه کار می کړی شوای چی پیدا کړی می وای ؟ کسلونه مخکی لدی چی په شراپو واوړم ، میاشتی میاشتی می به کارخانه کی کار وکړ ، خو وروسته می کله چی مشروب

نه پناه را وده ټولی ددوازی می په منځ وتړلی شوی ... ټول را څخه تښتیدل او ما له ټولونه کرکه در لوده او تل په دی سوچ وم چی کاش یو ځل می سر نوشت واوړی او یو ځل بیا شتونه ورسپړم . دمثال په توگه . تمه می درلوده چی یو خیالی میراث می په نصیب شی او له بد مرغی څخه وزغورل شم .

نه ده هیره کړی . نا خایه می دهغی خبره په سترگو کی وڅرخیده او یوه دنیا سسوجونه چی زما په روح کی خپل وو ، لکه یو لوی سیندراویش او یو ځل بیا ژوندی شول ... مجسمی ته می وکتل او په داسی حال کی چی لړژیدم وی ویل ، محترمی اجازه را کوی چی یوه پوښتنه وکړم چی دا مجسمه په چا پوری اړه لری ؟ او دهغی وویل : اوه ، دلوری بی شی ده ، پنځه سوه کاله مخکی جوړه شوی . په پنځلسمه پیری کی . او دهغی د پاتی په ۴۳ مخ کی

می پیل وکړ ، هغه خه یی چی غوښتل وی کړل او دکور بشی یو روبل را ته را کړ . پیسې می واخستلی او په همدی وخت کی می ناخا به یوه کوچنی سپنه ډبره مجسمه تر سترگو شوه . نا خایه می حالت تغییر وکړ . نه یو هیږم ولی ؟ مجسمی ته خبر شوی وم او نمی شوای کولای باور وکړم چی . پنځله شنه وه ... (لینا)!

مړانه ښاغلیه ، باور وکړه چی ماندلینا بیخی هیره کړی وه او په هغه دم کی دلومری ځل لپاره وپو هیږم چی هو ، وپوهیدم چی هغه می

په هر حال ، یوه ورځ چی له ډیری یخی اولوری څخه ر یږد ید لم ، پر نه له دینه چی قصد می کړی وی او وپو هیږم چی څه پښه کیږی ، دیوه کور حویلی ته نشوتم . ناخا - په آشپز چیغی کړی . اوه ، هو فکر نه کړم چی ته قفل جوړونکی وی « خو ما وویل ولی نه ، زه قفل جوړونکی یم » دوی غوښتل چی دلیکلو د میز قفل جوړ کړی او همدا و چی یوی مجلی او سمبال شسوی کسوتی ته یی بوتلم ، چی هلته یو زیات شمیر عکسونه او دلوری بی شیان ایښودل شوی وو . په کار

از کجا باید شروع کرد؟

سالف : میهن فردا

خود مردم داوطلب که هم اعاشه و هم اسلحه خود را خودشان تهیه می کردند تشکیل می دادند و این مردم مسلح و آزاد یخواه افغانستان بودند که بمجرد سوال آزادی و دفاع از وطن سروچان بر کف به میدان می شتافتند و خون گرمی های جوانان وطن پرست زین تا ریخ این دوره هاست.

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم در بیانیه ای خطاب به جوانان فرمودند :

«آیا جوانان ما وجود ما می دانند که جوانان قهرمان ما طی قرن ۱۹ در سنگرهای گریه و زاری و مبارزه با دشمنان و برادران و پدران خود چگونه علیه اشغالگران استعمارگران جنگیده اند ؟ آیا نسل جوان ما آسمانها دارند که چطور در وقت استبداد امیر عبدالرحمن خصوص با اصلاح تاریخ سیاسی ما ، مشروطیت اول در زمان امیر حبیب الله جوانان ما از خود قهرمانی های عظیم و پر افتخار نشان دادند چطور شجاع و دلیر به پیشگاه مرگ شتافتند تا علیه ظلم و استبداد و دیکتاتوری سلاطین وقت وظایف وطن پرستانه خود را انجام دهند ؟ ...»

آری جوانان این وطن انواع شکنجه ها و ظلم های طراز قرون وسطی را در دو قرن اخیر در کشورشان و در راه آزادی کشورشان متحمل شده اند . بیان یاوریم آن رزمندگان نیرا که در سیاه چاله های کابل و هرات و غیره شهرها با زهر سم صدامی اعتراضشان علیه ظلم و استبداد و استعمار بلند بود ما با ابراز و انصاف درود و تکریم بی پایان به جوانان قهرمان آن دوره ، جوانان امیر ——— خود را آگاه می سازیم که در آن دوره ها جوانان ما شکنجه های راحتم می شدند که کما از انسان و انسانیت بدور بود . کنند کردن ، و لچک ، غرب و غراب زولانه ، قین ، و ساقه ، تیل داغ قطع اعضا ، بیدار خوابی دادن ، کورکردن برچه پک ، چاند ماری ، غرغره ، زنجیر کردن ، سنگ سار به توپ بستن ، تو سطر درخت پاره کردن ، به پشت حیوان تشنه بستن و به حیوان آب دادن تا تو پا رچه شدند و غیره و غیره همه و همه گو شه هایی از ظلم و استبداد است که امیر عبدالرحمن این وطن فروش و سفاک تا مدار تا ریخ بر وطن پرستان روا می داشت.

بیرک کارمل در مورد مبارزات دوره امانی فرمودند :

«آیا نوجوانان ما اطلاع از جوانان دوره امانی دارند ؟ آیا خبر دارند که نوجوانان ما چطور با شهادت و با قبول از خود گذری و جان بازی به مبارزه قهرمانانه با

بمشابه آینه ای که مقطع های تاریخ قهرمانی مردمان سرزمین ما را و منجمه جوانان ما را و هم چنان درنده خوئی و سفاکی و بی رحمی دشمنان مردم ما را دشمنان جوانان ما را می نمایاند می باشد . ولی ما درین نوشته از بحر بیکران و بر خروش تا ریخ کشور تنها به بررسی مبارزات جوانان و مخصوصا در طی پنجاه سال اخیر بعد از استقلال افغانستان و بویژه طی بازده سال اخیر برررسی می نمایم .

آواایکه به سيطرة چینی امیر حبیب الله در افغانستان خاتمه داده شد و نهضت امانی به پا یمری و سر بازی جوانان وطن پرست و زعمای ملی قوام گرفت و مردم ما آماده شدند تا با زور سر نیزه استقلال فروخته شده افغانستان توسط سلاطین دست نشانده را دو باره حاصل کنند . قبل از آنکه مردم افغانستان جنگ استقلال را برآه بیندازند (در دوره سلطنت امیر حبیب الله) جوانان ما به تشکیل دسته های مبارز و پیکار جو علیه سلطنت مستبد و جیره خوار استعمار پرداختند ، چنانچه نهضتی که از طرف معلمین و معلمان و معنویین لیسه حبیبیه (اولین لیسه مدرن در کشور) بنام « جمعیت سری ملی » متشکل از دو-

شش نفر آن زمان تشکیل شده بود بهترین نمایانگر روح پیکار جو با نه جوانان ما در گذشته هاست با وجود آنکه جلد سوسان در بار امیردراز فعالیت های « حزب سری ملی » را پور می دادند و وی این جوانان قهرمان را مورد عتاب و حبس و مرگ قرار می داد ، نهضت پیوسته اوج می گرفت بر صورت آواایکه امیر حبیب الله از بین رفت و غازی امان الله زمام امور را بدست گرفت همه زعمای جوانان وطن پرست به این صدای او (که صدای ملت افغانستان بود) یعنی جنگ با دشمن استعمارگر و امپریالیست ، لبیک گفتند و سر در راه وطن گذاشتند با ید دانست که در همه جنگهای مردم افغانستان و منجمه جنگ استقلال (۱۹۱۹ ع) دولت و حکمرانان با قشون منظم جنگیده اند (تنها بعد از جلوس امان الله خان تعداد تا چیزی از افسران و سپاهیان دولتی در جنگ اشتراک کردند و سایر جنگجویان را

چنان مقاومت و مبارزه کرده اند و لی در گذشته ها تا بیخ آن همه جانفشانیه ها و مقاومت را مشت محدود و تا چیزی از مفت خواران ، سلاطین و طبقات حاکم به نفع خود استعمال می کردند . بهترین نمایانگر این واقعیت ها تا مبارزات پر شور مردم ما در مقابل استعمار بریتانیا طی سه جنگ تا ریخی می باشد که مردم کشور ما اگر یز را از وطن شان می راندند ولی این ازدهای چند سر از دروازه ی دیگر (در وجود شاهان دست نشانده) و یا نسبت ضعف و سازشکاری طبقات حاکمه مرتجع با دیگر مستقیما خود ش کشور ما هجوم می آورد و وطن پرستان را بخاک و خون می نشاند .

بررسی سرا سر تاریخ پر شکوه کشور ما درین مختصر گنجایش ندارد و نمیدانیم از کجا شروع کنیم .

چنانچه این سوال را بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهور دموکراتیک افغانستان در یک گرد هم آئی شکو همد ملی بیانیه پر شور و پر محتوای انقلابی روز هشتم جوزا خطاب به فعالین و کادر های کمیته های شهر و ولایت کابل و سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان دایر شده بود به این الفاظ طرح کردند :

«از کجا باید شروع کرد ؟ از تاریخ حزب پر افتخار دموکراتیک خلق افغانستان ؟ از مبارزات مردانه و با شهادت جوانان افغانستان در مسیر تا ریخ نهضت انقلابی خلق های افغانستان ؟

از رنج های عظیم و بیکران مردم زحمتکش افغانستان ؟ از مصایب ، ظلم ها و ستمگری های طبقات حاکم ستمگر و استعمارگر افغانستان ؟ از کجا ؟ از تجاوزات اشغالگران و استعمارگر کهن بریتانیا ؟ از امپریالیزم خون آشام بریتانیا ؟ از حکومت های جبار و مستبد افغانستان ؟ از سلاطین خونخوار و ستمگر افغانستان ؟ از کجا ؟ از دردها ، آلام و شکنجه های طاقت فرسای مردم افغانستان از سلطه ی ترور و اختناق حلیظ الله امین ؟ از شهادت ما ؟ از قهرمانان؟»

گفته های پر معنوی و پر محتوای بالا

در مقابل تا ریخ انسانها از همان اول وظیفه ی دو گانه ی شناخت طبیعت و شناخت جامعه و هدف یگانگانه یعنی این شناخت های عینی را بحیثیت تئوریک خوب نسبت ساختن و پیرو ساختن انسان و جیره شدن بر قانون های جامعه و طبیعت قرار داشته است با ید دانست که عملی کردن این وظایف و دسترسی به آن هدف والا ، تاریخ طویل و پر از خم و پیچ و بغرنجی دارد .

شناخت طبیعت و دسترسی به آن عملی و مربوط به این ساحه پیوسته خیلی کند می شود و سبب آن ها تا موجودیت تضاد های طبقاتی ، ملی ، نژادی و فکری در درون خود جوامع بشری است .

تاریخ پر عظمت و حماسی کشور خود و مردم خود را و رقی می زنیم ، مردم غیور و آزادیخواه افغانستان چنان جای پا های از خود بجا گذاشته اند که می توانست بسهم خود برفقانی تاریخ مبارزات بشریت بیفزاید ، درین عرصه سر بازی ها و مبارزات ضد استعمار ، ضد استبداد ضد ظلم ، ضد سيطرة ی اجنبی و ... اول سهم جوانان چشمگیر است .

عرصه مبارزه بر ضد سیاهی ها و بیدادگری ها اتم از طبقاتی و ملی و نژادی و غیره در کشور ما توسط جوانان روز منته (البته تحت اداره و رهبری بزرگان مدبر ، زعمای ملی هو شیاه در گذشته ها و رهبران آگاه و متبحر کنونی) برآز نشیب و فراز ها ، گرمی و سردی ها و بغرنجی ها بوده و هست بر رسی و سر هم بندی تجارب و یو یو ط به زمانه های مختلف امر است ضروری و حیاتی و آمو زنده ، منتها با ید دانست که از کجا باید این کار را آغاز نمایم ، زیرا تا ریخ این مبارزات خیلی طولانی و رنگارنگ است .

در طول تا ریخ افغانستان این جوانان کشور ما بودند که در راه وطن و آزادی سر بازی نموده اند و خیره تریین مستعد ترین شان بعد ها پس از پختگی لازم رهبری اخلاقی جوان خود را درین راه به عهده گرفته اند . برای اینکه جوانان امروز ما بخصوص جوانان انقلابی و مبارز ما از تاریخ رنگین و حماسه آفرین اسلامی یعنی مبارزات جوانان ما در طول تا ریخ گذشته کشور بیا موزند . بیا موزند که :

جوانان ما پا یمردانه در برابر هر نوع تجاوز بر میهن مقدس و سر یلندشان تا پا ی

بیرک کارمل در بیابانی تا ریخی شان
درین مورد می فرماید :

«... علی الرغم تمام نشوا ریها ، علی
ال الرغم تمام کج روی ها و اشتباهات و
نویسه ها و نسا یس ، حزب دموکراتیک
خلق افغانستان نقش بی نظیری تا ریخی خود
را با سرنگون ساختن رژیم استبدادی
سابق ایفا کرد و حاکمیت زحمتکشان
افغانستان را استوار و پخشید...»

حزب دموکراتیک خلق افغانستان در
حاکمیتکامپیاری تجزیه در اداره امور
دولتی و فاکتورهای مادی و اداری
بود ، در چاه عقب نگه داشته شده و
پلاکشیده ی افغانستان که عمری را در
زیر سلطه جهشی شاهان و قیودالان
گذراند بود ، قدرت را به نامایندگی
از همه مردم افغانستان به عهد و گرفت
در پهلوی این عوامل موجودیت جاسوس
ماهر (امین) یا یک شبکه ی وسیع
تخریبی (با اندامین) سدر راه پیشرفت

پلان های انقلابی و تعمیری دولت جوان
و انقلابی افغانستان بود ، درین پیکار سخت
و این آزمونها تا ریخی جوانان ما سربازانه
روان بودند و هستند و لی با تاسف باید
گفت که اکثریت حتی جامعه خود را کشف نه
نموده بودند ، تیوری انقلابی را بصورت
درست و همه چاه به جاجی و هضم نموده
بودند و چند اصل تئوریک را بدو ن در نظر
داشتند زیرا طایفه خاص چاه به ما تحویل
مردم می دادند و خود نیز نسبت هضم
نکردن درست این تئوری ها را درست را
از بیراهه تشخیص نداده نمی توانستند .
چنانچه درین مورد :

بیرک کارمل در بیانیه شان گفتند : «...
ولیکن سوال درین جاست که تیوری انقلابی
را چگونه فراگیریم آیا از روی کتاب یک
سلسله جملات و یکسلسله دگم ها را طور
طوطی وار به حافظه خود سپاریم و بعد نعره
پازی کنیم و شعار بدهیم و خود را یک انقلابی
پیش آهنگ طبقه کارگر بنامیم ؟ اگرچنین
کنیم مرتکب اشتباه بزرگی خواهیم شد...»
آری سانه ساختن تئوری و فرا گرفتن و از بر
کردن چند جمله درد خلق را دوا نمی کند
چنانچه همین عوامل که در بیانیه فوق عالمه
بر شمرده شده است باعث گردید تا مردم
و انقلاب بخاک و خون کشانیده شوند و امین
این جاسوس و تحریف کننده اصول انقلاب
و مبارزه بر سر قدرت بیاید و به حکم و فرمایش
امپریالیزم ، وطن ، انقلاب و مردم را بنزدیک
ورطه سقوط و هلاکت برساند . این موضوعی
است جداگانه که بالایش بحث وسیع در
نشرات صورت گرفته است. ما در اینجا بخصوصی
عطف به بیانیه تاریخی بیرک کارمل خطاب به جوانان،
وظایف جوانان خود را بعد از پیروزی مرحله نوین
انقلاب عجزاً بر دمی می نمایم . برای اینکه
جوانان ما وظایف انقلابی شانرا درین مرحله
حساس تاریخی (مرحله حاکمیت جمهوری
دموکراتیک افغانستان و جبهه وسیع ملی در
وطن تحت رهبری ح ، د ، خ ، ا) انجام
دهند باید :

بقیه در صفحه ۴۴

(۱۳۳۱) هجری شمسی بود قوع پیوست
که بشت ارتجاع سلطنتی و فئودالی را بلرزه آورد
و آنان را سخت سراسیمه ساخت و ارتجاع
در مقابل این عمل انسانی از خود درنده
خونی و لجام گسختگی زیادی نشان داد
علی این تظاهرات شکوهمند جوانان دلیبر
وطن چون شیران زیان خواستار شدند
زنجیرهای اسارت و استبداد بودند و این
خواست های انسانی را بدو ن هراس
بدو ن ترس بصراحت عام و تمام در
روی جاده های کابل انعکاس دادند این

تظاهرات در نوع خود اولین تظاهرات
علنی ضد استبداد سلطنتی و فئودالی و
استعماری در کشور ما بود که در نتیجه ی
آن تهریبها همه رهبران نهضت و جوانانیکه
دولت ارتجاعی آنان را به اصطلاح خطرناک
تشخیص کرده بودند دستگیر و زندانی
گردیدند و لی با بد دانست که در اثر این
فعالیت های و تهریب ستانه ، دشمن (نوک
ارتجاعی) نیز عقب نشینی ها می نمود. چنانچه
ازین واقعه تا ریخی که ورق زرینی از تاریخ
مبارزات جوانان افغانستان می باشد بیرک کارمل
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان رئیس شو را انقلابی و
صد را عظیم در بیابانی تا ریخی شان خطاب
به فعالین و کادرهای کمیته های شهر
و ولایت کابل و سازمان دموکراتیک
جوانان افغانستان ، چنین یاد کرده اند :

«من شاهد چند مرحله مبارزات قهرمانانه
جوانان کشور خود بوده ام . آیا نو جوانان
ما با اصلاح تاریخ نویسان سیاسی دیروز
مبارزات نو جوانان و محصلین دوره هفت
شو را ی ملی را بخاطر دارند که بر ای
نخستین بار در تاریخ کشور تظاهرات بیش از
چهار ده هزار نفری را به پیش آهنگی محصلان
جوان و نسل جوان ما برانداختند و
نژاد استبداد سلطنتی ظاهرشاه را بلرزه افکندند
و پاشنه استبدادانه در حدود هجده ساعت دلیران
مقاومت کردند...»

آری این اولین جرعه های مبارزه مشکل
و گسترده در کشور ما بود . و اکثر وطنپرست
ستانی که درین واقعه مدت ها یزیدی
را در زندان ماندند بعد از رهائی را به
مبارزه را محکم تر و پیگیر تر تعقیب کردند
علی دهه استبداد داودی جوانان که مبارزات
مشکل و مترقی در خفا و بعضاً نیمه مخفی
تفج می گرفت . علی این سالها سرسبز
گان واقعی را به مردم با ایجاد شبکه های
وسیع تماس و تبادل افکار می کردند
و طرحی را تدار می دیدند که همه وطن
پرستان آزادی خواهان و تحول طلبان را در یک
ارگانیسم جمع نماید این کار بسیار استادانه
و شجاعانه صورت گرفت .
جوانان وطن پرست و تحول طلب همه با
یکدیگر به ملا همه پرداختند و از همین
محافل متعدد بود که بعد از استعلا

خاستند تا وطن را از چنگال خودمان
جنا پیکار نا درازی واز یک رژیم سلطنتی
مستبد و بسته به استعمار و امپریالیزم
نجات دهند...»

بهر حال بعد از آنکه مردم ما علیه استعمار
محیط انگریز قهرمانانه جنگیدند
و آزادی بقیه خون های پریها ی
جوانان و وطنپرست از دشمن تجاوزگر و
محیط تحصیل شد و نهضت هم رویه اوج
می رفت ولی دشمن در کمین بود و بسیار
زود (بعد از چند سال محبوس) در وجود
مستقیم یکبار دیگر آرزوهای
پاک مردم ما را نقش بر آب ساخت و
بعد از اینکه ظاهراً توسط شخص معلوم
الحالی (حبیب الله کلکانی) و در حقیقت
خود انگلیسی نهضت اما نی بخاک و خون
کشانیده شد نوکر دست پرورده و غلام
نمک خورد انگلیسی تا در ولد یوسف
ولد یحیی (که هر سه مرحله ی آن یعنی
این هر سه نفر زود بندگان زیانی
استعمار چپان انگلیسی در هند و افغانستان
داشتند) بر سر قدرت تکیه زدند و در
طول زمان مادی او و اخلاقی که نیم
قرن توأم نمود جوان واقعی و فکر جوان
بزنجر کشانیده شدند و یکبار دیگر زیر
امر حاکم جلاد شکنجه های قرون وسطایی
امیر عبدالرحمن بر هر آزاد یخواه و تحول
طلب جاری گردید و جوانان آزادیخواه
وطن این سازندگان و مدافعین اصلی
وطن در بند کشیده شدند .

شاعر جوانی در مسرتیه واندوه از بین
رفتن نهضت مشروطه خواهی اما نی شعری
شروع بود که به نقل از کتاب ارزشمند
افغانستان در مسیر تاریخ در اینجا پندهائی
چندی از آرا نقل می کنیم .

تاکمی از جور و ستم ، شکوه و فریاد کنید
سمی بر هم زدن منشایید کنید .
دست ما دامن تان باد جوانان غیور .
که ازین ذلت و خواری همه آزاد کنید .
خانمان کرد تب ، تا شود آباد خودش -
خانه ی ظلم و ستم یکسره بر باد کنید .
ای جوانان ، ستم مرتجعان چند کنید
تا یکی رحم برین دسته ی شیاد کنید
روزی آید که شود خلق به خلق حاکم و ما
رفته با شیم ازین ورطه ، زما یاد کنید
هر کجا لاله رخی با قد سروی دیدید
یک نفس یاد ازین «جلوه» نا شاد کنید .

آل یحیی با همه تکبر و استبداد و بیاد
بر مردم ما ستم روا داشتند و لی مبارزات
راه آزادی مردم وطن آرام نداشتند و
پیوسته در صدد تشکیل و ایجاد هسته های
مخفی مبارزه ضد استبداد و ضد سلطنت
مطلقه ادامه می دادند . اولین جوانان که
این نهضت بصورت علنی طی تظاهرات بر
شکو مو با غنیمتیکه رول جوانان و روشنفکران
مترقی و آزاد یخواه در آن از همه بیشتر
بود در شروع دهه چارم قرن حاضر

اتر

مرتش و آخرین قوف خود کوشش می کردند تا در میان برف پیش بروند. سرما با نهایت قدرت خود حکمفرمایی داشت. من بعضی وقت سربازان را می دیدم که کفش های خود را می کشیدند، زیرا آنقدر تنگ بودند و ایشان را اذیت می کردند که بیچاره حاضر بودند پابرهنه در روی برف راه بروند از اینکه آن کفش های تنگ را در پا داشته باشند بعد از مدتی کمی در جای آثار پاهایشان در روی برف لکه های خون دیده میشد بیچاره ها در حالی که پاهایشان از شدت دردمی سوخت، آشفته و خسته، در روی برف ها می نشستند قانقسی براحت بکشدند، اما دیگری هرگز از جای خود بر نمی خاستند ... هر فردی که یکبار می نشست، دیگر مرده ای پیش نبود من کوشش می کردم که آنها براه خود ادامه بدهند، زیرا همینکه از حرکت بازمی ایستادند، خون از شدت سرما در عروق شان منجمد میشد اول بیپوش میشدند، بعد بروی زمین یسج بقه در صفحه ۳۳

ما تقریباً بیست هزار نفر بود ... بیست هزار نفری که بکلی خود را از دست داده بودیم و امید داشتیم که در (لوهاور) دوباره مجبور گردیم ... بیست هزار نفر خسته، گرسنه، با افکار درهم و برهم و در حال فرار ...

برف سنگینی همه جا را پوشیده بود ... تاریکی شب، مانند پالا پوش سنگینی، داشت و زمین را در زیر خود می فشرد ... همه کوشش داشتند پیش بروند، زیرا (پروسی ها) در تعقیب ما بودند و زیاد هم فاصله نداشتند ...

ظلمت شب تمام مزارع (نور مانی) را بدرختان و دهکده های آن با چنان قدرتی در آغوش کشیده بود، که غیر از سفیدی کمرنگ یسرف در چند متری ما چیز دیگری دیده و یا شنیده نمی شد و تنها صدای قدم های یکنواخت سربازان و شرنگس شمشیر هایشان از وجود آنها در این دشت بی پایان نمایان می می کرد ...

سربازان در حالیکه یونیفورم های شان پارچه پارچه شده و سر را با کیف بودند، با قدم های

واقع و وحشتناکی انسان را بکلی تغییر بدهد و خون را در عروقتی منجمد سازد، تنها آنکان یک روح و یا تراژی بی یک مرگ هول انگیز کافی نیست ... برای اینکه واقع و وحشتناکی استخوانهای بدن را بلرزاند، یک وحشت اسرار آمیز و احساس یک ترس غیر طبیعی لازم است اگر یک انسان میبرد ولو که تحت شرایط بسیار دراماتیک صورت بگیرد هنوز نمی توان این مرگ را وحشت انگیز خواند یک میدان جنگ وحشتناک نیست ...

ملاحظه خون نمی تواند هیچان دشت افزای تولید کند ... فجیع ترین جنایت هابه شدت می تواند به تمام معنی وحشتناک باشند ...

گوش کنید ... من به شما یک خاطره شخصی خود را نقل می کنم که معنی وحشتناک را بکلی برای تان واضح می سازد :

سرد اثنای جنگ های سال (۱۸۷۰) بود، که «آژ شمر» (رون) گذشته و به طرف (پونت آرم) عقب نشینی می کردیم ... ششون شکست خورده

شب با ملایمت بال های سیاه خود را می گسترد و جهان را در آغوش تاریک خود می کشید ... خانم عادر سالون ویلا نشسته بودند و آقایان در روی تراس سمت باغ عقب می نمودند که روی آن پیاله ها و گیلان های لیکور دیده میشد قرار گرفته بودند و متفکرانه سگرت می کشیدند ... آتش سگرت های شان در ظلمت شب مانند چشمان شعله وری می درخشید ...

چند لحظه قبل راجع به یک حادثه وحشتناکی که دو روز قبل به وقوع پیوسته بود سخن رانده بودند ... دو روز قبل در مقابل چشمان میهمانان دومرد و سه زن در آبهای دریا به صورت فجیعی غرق شده بودند ...

جنرال (دو) گفت :

سراستی، این قبیل وقایع و حادثات تسایل تاسف است ... اما نمیتوان آنها و وحشتناک خواند البته هیچ واقعه ای انسان را تکان میدهد و متاثر می سازد، ولی تأثیر آن آنقدر وحشت افزاینست که عقل انسان را زایل سازد ... اگر

آسیه ندیری؛ احمد ظاهر توانسته پسودهنرمنده در روح شتونه نفوذ کند

می خلاقیت و تحرک احمد ظاهر ندیری بود که حتی يك آهنگش و در مجموع يك كمت اش با كست دیگر او از نگاه كمپوز آهنگها، برآمدن آواز از حنجره و نحوه فریاد بر آورد نهی دلنشین اش مطابقی نشد است

احسان الدین : آواز جادویی و چهره همیشه متبسم شتونه رابسان مقناطیسی بسویش میکشید

گفت و شنود های از محیط پوهنتون کابل در مورد هنر و مرگ احمد ظاهر ، سراینده نامراد وطن :

نوتن از محصلین صنف دوم ژونالیزم پوهنځی ادبیات که اسمای خویش را آسیه ندیری وصفیه داوی معرفي داشتند، در برابر پرسش های ما متذکر شدند :

طوری که احمد ظاهر از آوان کودکی در جهان وسیع و پهناور هنر گام زد و در خود استعداد فطری و مهارت بخصوصی توانست سراغ بنماید . استعداد و پشتکوش بطور مستدام ، پشتوانه خوبی برای او گردید و از وی يك شخصیت هنری فراموش ناشدنی ساخت در واقع دو عامل متذکره یعنی استعداد فطری

همه کمالتیکه دوستدار احمد ظاهر اند میگویند. فریحه دقیق ، نورا سروری و ماری حیات محصلین سال دوم رشته ندیری او هنری ادبیات. در زمینه گفتند: او هنرمند خانی بود و واقعاً معجزه میکرد. همراه با شور و هیجان می آورد آهنگهای بنظر است

فروغ خلاقیت هنری و هنر جادویی احمد ظاهر

تهدیه ای بوده برای بقای جادو ادبی و آوازی

و اما انسانی و پر محتوایش بنیاد غم را در درون انسان محو میکرد و صدای گیرا و نافذش هنگامه بر پا و در انسان تحرک و تپش می افروخت ... آهنگهای ناب او روان آدمی را نوازش میداد . فریحه دقیق در جواب سوال دیگر ی اظهار داشت:

احمد ظاهر معتقد به سه اصل عمده بود ، یکی اینکه هنرمند باید خلاقیت و آفرینندگی داشته باشد . دودیک اینکه نکوشد تا هنرش را خودش بر دیگران بقولاند بلکه هنرش را هنر مندانه قابل پذیرش سازد ، و دیگر اینکه متکر پشتکار نبوده ، پیگیری داشته باشد. احمد ظاهر بر کس فخر نمی فروخت ، با همه هنر مندان میانه خوبی داشت ، احمد ظاهر کسی نبود که تماشا گرانش خسته شود ، او همواره مدعی بود که هر گاه يك شتونده اش فازه بکشد او دیگر کنسرت نخواهد داد معذالک ندی یابیم که برای احمد ظاهر فقط و فقط يك چیز مطرح بود آن راهی و خودش نگه داشتن دوستداران صدایش .

نورا سروری و ماری حیات در پاسخ يك سوال گفتند : همیكه عده از آواز خوانان متعصب و تنگ نظر میخوانند بر همه خوبیا و برآزندگی های احمد ظاهر پرده بکنند و حسانت و وزند ، میروساند که احمد ظاهر «بهترین آواز خوان» بوده است که به اورشك

و پشتکار دست بهم داده و منتج بدان گردید تا احمد ظاهر به اوج شهرت برسد و در هنر احمد ظاهر نه تنها خستگی راه نداشت بلکه او از ابتذال سخت گریزان بود زیرا به تازه آفرینی ایمان داشت همیشه میخواست لسو آفرینی کند و روی همین انگیزه بود که هر گاه يك پارچه را برای دهین و یازدهمین بار هم می سرود گم تر با هم مقایسه میشد و این میروساند که احمد ظاهر خودش استاد خوبی برای خود بوده و مرفوع کننده نقیصه هایی که در خود سراغ میداشت، بود او میکوشید که حتی در آهنگهای خوانده شده اش نیز دگرگونی نسبی بیآورد تا بهتر از اول خوانده باشد . صرف نظر از مسئله ابداع و ابتکار احمد ظاهر با چنان جذابیت و شور و چنان روش و میتود بکری که خاصه شخص او بود قادر نظر داشت اینکه او تصانیف و آهنگهایش را با کمال حوصله و مدی و دقت ترتیب مینمود ، توانسته بود خودش را ردیف بهترین آواز خوان های جوان کشور قرار بدهد . آواز گیر او جادویی و چهره همیشه متبسم و جذابش رابسان مقناطیسی شتونده را بسویش میکشید و بدلیای اندیشه ها و تخیلاتش میبرد با تانکسید روی مطا لب فوق میتوان گفت که احمد ظاهر آواز خوان محبوب روز بود زیرا او توانسته بود هنرمندانه در روح شتونده نفوذ کند و ساعتها سر خالشی نگهدارد، از همین لحاظ هنرش در دلها جاودانه ماند . با محمود فرملی مامور در پوهنځی ادبیات سر صحبت را کشودم:

آیا احمد ظاهر خلی خواهد داشت یا جایش همیشه خالی خواهد بود ؟ - اساساً هر هنر مندی از خود طر لیداران خاص دارد ، این بستگی به نحوه هنر و پختگی

لیلی عبدالرحیم‌زی: برای احمدظاهر همه وقت راضی نگهداشتن شونده اش مطرح بود.

به هر سو میروم ای آشنا در جستجوی تو
ولی از تو سراغی نیست
نه در اینجا نه در آنجا!

بیادم بازمی آید که میگفتی:

من ازین آستان عزم سفر دارم
ولی بلور نمیگردم

بیادم باز می آید که میگفتی:

برای تاله ام تنگ است این دنیا
به قلبم خون میجوشت، جدا از ما کجا

رفتی، چرا رفتی؟

چرا بی ما سفر کردی؟

چرا از ما خند کردی؟

به قلب ما زهرجرت آتش افروختی رفتی

چرا بر ما سرود «بگذرد» آموختی، رفتی
بقیه در صفحه ۴۰

از روی حسادت حکم میکنند که عامل شهره گشتن احمد اهر و محبوبیتش بیس طبقاتی و مادی اش بوده، اگر نیک، منصفانه و بیطرفانه بگیریم احمد ظاهر شخصیت ممتاز هنری بود که ابتدا هنرش را بر دیگران تحمیل نکرد و بود چون هنر را نمیشود با جبر بر مردم تحمیل کرد و قبولاند، آخریای احساس درمیآید.

ولسی حسن، نر و ت و نام خانوادگی را با اینهمه محبوبیت چکاو؟

هما رووفی در مورد اینکه آیا خاطره

از احمد ظاهر دارد گفت: صدای احمد ظاهر،

کنسرت های احمد ظاهر، آهنگ های جذاب

احمدظاهر، طنز گویی ها و شوخی های احمد

ظاهر در پهلوی هنرش همه و همه خاطره های

اند، فراموش نشدنی. بامیر احسان الدین

پرومند محصل پوهنخی انجنیری کابل درمورد

احمد ظاهر و هنر پر درخشش گفتگو نمودیم،

وی میگوید: ضمن سپاس از شما بغاطر ارج

گذاری به هنرمند محبوب و اما بریاد رفته

کشور باید اذعان داشت که: خدمات هنری

احمد ظاهر مسلماً خدمات شایسته برای هنر

کشور ماست. آرگن رادر کشور آورد و

مروج ساخت احمدظاهر آهنگهای فلکلوری

نیزداشت آهنگ لیلی جان را که آهنگ

سپه فلکلوریک است بشکلی عر سه گرد که

نه تنها اصالت فلکلوری آن زنده گردید

بلکه آهنگ روز گردید.

شایسته نودزی یکتن از محصلین پوهنخی

ادبیات پس از ابراز تالر عمیق در مورد مرگ

نا بهنگام آواز خوان چیره نست، مرتبه یی

از مرحوم نینواز را که کتون دیگر وی هم

با احمد ظاهر در خوابگاه ابدی رفته، بمن

سپرد که با تشکر از ین همکاری شان اینک

مرتبه متذکره را که درباره مرگ احمدظاهر

سروده شده تقدیم میگرد:

نثیفه حبیب، عارفه عمر، ملیحه حبیب دوستانش مرگ احمدظاهر را یک شایعه اسفناک خواندند.

«درآمد مرگ احمد ظاهر «بهترین آوازخوان کشور» یک شایعه و یک فاجعه اسفناک در دنیای پنهان موسیقی کشور مایعاً به می آید.

• • •

• آواز خوان مستعد، شک، پر تحرک، کم نظیر، خواستنی و محبوب همگان، چه ضمیمانه و ظالمانه از بین برده شد.

• • •

• یاد احمد ظاهر در هر انسان هنر دوست و نوپرو و همه می آید و احسان به خلقی اش را مطلقاً می سازد.

• • •

اودو هر آهنگ مرکب و شیوه بخصوص داشت وقتی آهنگی رامیخواند مسلماً آن آهنگ دیگر آهنگ روز بود. آهنگهای فراوانی از وی مانده که حتی اگر سراسر روز و سراسر هفته و ماه شنیده شود باز هم تازه است و به کهنگی نگرانیده یکی از صفات خوب آهنگهای

احمدظاهر اینست که زود خستگی نمی آورد آهنگ «خدا بود یارت، قرآن نگهدارت» او باوصفیکه پیوسته در تلویزیون و رادیو پخش میگردد باز هم همان شور و لذت اولی را حفظ کرده، بشیر احمد درین زمینه سخنان دوستش را دنبال کرده گفت: اینکه بعضی

عبدالحمید و هابزاده: خلایق و تحرک هنری احمدظاهر ستودنی است.

هما رووفی: آهنگهای جذاب و کنسرت های احمدظاهر همه و همه خاطره اند

در کشور های عقب نگه داشته شده اطفال نیز مانند هزار ها پروبلم دیگر برگردن زنان جمایل اند

مساعی مشترک زنان

درفن هجدم و زده هم زنان قسم های و سبع و بر جسته در جا نه علم و ادب و سعی عمل بر داشته نتوانست لیا موفقت اجتماعی خود را نسبت به سابق محکتر نماید و لیاقت خود را به جها لیا ن ثابت سازد زنان که نه تنها در اداره خانه و پرورشی فرزندان و پر تلاش بودند بلکه به هر رشته ای از علوم و فنون درون هجدم و زده هم زنان قسم

مردان حتی بالاتر از آن در اندیشه ابراز لیاقت و استعداد نمایند ولی به علت تا لیرات نظام های کهنه فیو دالیسی زن تحت تسلط مرد باقی ماند حق مدا خله در امور اجتماعی به زن ناکه نمی شد بلکه مرد خود را حاکم مطلق میدانست اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن

بیستم با پیشرفت های سریع علم تکنولوژی طرز تفکر مرد در پاره زن تغییر می کند با تکامل افکار، عقاید طرز روش و شیوه بر خورد مرد ه نسبت به زن تحول می پذیرد و برای زن اجازت مداخله در همه امور چه در امور منزل و چه در امور جامعه دانه می شود اینجا است که کم کم نیمه از پیکر جا معه انسانی فعال می شود و از نیرو وافر وی فعال زنان استفاده به عمل می آید آهسته آهسته زنان از گوشه های انزوا بیرون آمده و وارد اجتماع می شوند آنگاه زن جولانگاهی وسیعی پیدا کرد و توانا شو شو مردان وارد صحنه زندگی شده تا آنگاه که از همه مسؤولیت های سبیده شده موفقت بدآمده.

و در کلو و پیکار روزانه عملا داخل شدند بسیاری از مخالفین این نهضت شرکت زنان را در حیات اجتماعی یک

امر جا خلا نه داشت به اندیشه آن بودند تا زن گوشه خانه نشسته و قیثش لیا س شستن و چاروب کردن تهیه غذا نظم و نسق منزل و تربیه فرزندان باشد اما وقتی که زن مطابق به قانون مدنی مستفید از بر خی امتیازات دانسته شد آتو قوت فهمیده که زن تنها برای چنین کار خلق شده بلکه می توانست از عهده همه کار ها مو فقی بد آید ، همچنان یک عدد مردان تنگ نظر فکر میکردند که امتیازات غصب شده از دست شان خواهد رفت و عرصه فعالیت مردان تنگ تر خواهد شد ولی آنگاه که آتش جنگ بین المللی در گرفت و تاثیرات آن بستم کشورها سرایت نمود و چینی که گلوله ها از زمین و آسمان با ریدن گرفت و مرد ها مجبور شدند که کارخانه ها و ماشینها ، و کشت زار ها را ترک گرفته و برای دفاع از وطن و ناموس وطن بشتا بند درین وقت زن های مبارز لیاقت و مهارت خود را ثابت ساختند چیهات جنگ، کارخانه ها و مزارع عقب و دو مانعینا فرار گرفتند به ثبوت رسانیدند که همان کفایت و لیاقتی را که مردان در اجرای امور دارند زنان نیز مو فقی تر از آنها مجری امور اند .

تا شروع جنگ بین المللی بسیاری از مردان مخالف کار کردن زنان و مداخله آنها به مسائل اجتماعی بودند مگر بعد از جنگ بین المللی نظرات در مورد زن تغییر کرد تا گزیر شخصیت انسانی و فعال زن را به رسمیت شناخته و خود را از مدافعین و طرفداران این موجود خارق فوق العاده گر دیدند درین مورد مقالات و رسالات ارزشمندی نوشتند صفات انسانی زن را در تمام امور اجتماعی یک یک شمرده و وودانها را در تمام امور اجتماعی مفید خواندند از فلسفه ناقص العقل بودن زن دانگی کردند و روی آن خط بطلان کشیدند و یکبار دیگر برای مرد ها ثابت گردید که شمولیت زن در امور اجتماعی هرگز مانع انجام وظایف خاصا نوادگی او نشده و دور پسو دن از منزل و رسیدن گی به سایر امور او را بی تفاوت باز نمیدارد بلکه او را بیشتر فعال ساخته و او را پیدان محر که زندگی کشا نه که با یک ارزیابی میتوانیم بگویم بخش آنها را میساده کنیم بخصوص جنگ عمومی دوم بیشتر از پیش زنان را بیدار مبارزه دعوت نمود و آنها را بیشتر اعتماد و تگاء به نفس باز آورد .

خلاصه در جنگ بین المللی و قتی که مردان همسران و فرزندان خود را پهلوی خویش دیدند احساس کردند که کشور و محتاج فعالیت و فدا کاری آنهاست لذا پلانونک وارد میدان محر که شده با کمال جدیت شروع بکار کردند و به انسانهای قابل کمک و محتاج در پی ماندگاری بر آمد و در زیر بارش گلوله لحظه از پرستاری غمخواری و مرهم گذاری محتاجین غرو نداشت نگرودحتی در اندیشه

جو پارآمده وقادر نیست تارسالت‌ها و معذرت‌های را که درقبال زندگی بعدی به‌عسبه دارد بی‌درستی انجام دهد و یک عنصر مفید برای خود و جامعه بار آید. وقتی چنین میشد حاکمان استثمارگر و سلطنت‌طلبان نسل‌های آرام و تسلیم طلب جرات یافتند تا آنها را تحت تسلط و استثمار خود حفظ نمایند تا از مزایای جامعه برده و برده داری مستفید گردند. اینجاست که پدران و مادران آگاه باید نیک بدانند و خوب متوجه شوند و تلاش به خرج دهند تا چنین اطفال را به پرورش گیرند که معقول، آگاه، پرخاشگر، متشبه سبزه جو و صحتمند بار آمده و در طول زندگی خصلت‌های انسانی در روح و روان و جسم و جان کوبد. کان عجبین گردد تا از بی‌تناسبی جلو گیری به عمل آید.

باید ملتفت بود که این نکته به‌معنای آن نیست که گویا بخواهم در تحت این شعارها مثل را بی بندوبار و لجام مسیخته بار آوریم و بدست تربیت کنیم! نخر! منظور ما از این طرز تربیت آنست که به‌طفل درس آزادزیستن و درست زیستن بدهیم و از حجب‌و حیای زیاد او بکاهیم و شربینی و تلخی زندگی را به او گوشزد نمایم و از راه نا هموار زندگی و از نا ملائمت روزگار او را آگاه سازیم تا برای زندگی بعدی آماده بوده و چون بحر خروشان و سرکش از دشواری‌های زندگی نخر و شد و آرام و متین به‌زندگی ادامه دهد.

در فرجام آرزو مندیم مادران و پدران و همه مسؤولین تعلیم و تربیت کودکان دست بدست هم‌داده فضای فکری کودکان را طوری‌سیار سازند که در طول زندگی رفیق مهربان برای خانواده وطن پرست حقیقی و واقعی برای همپیمان و مردان زنان مبارز و سرسپرده برای مادر وطن بار آیند.

به پیش در راه تعلیم و تربیت نسل آینده، سعادت‌مند باد آینده سازان و مسو و لان کودک مذکور در جوانی محبوب، غلیل کناره آینده کشور.

بادوشیزه مبارز آشناشوید

افزایند. اطفال آنان همانند پدران‌شان ناز می‌فرشند. تمسخر میکنند و به ریش سفیدان قر به آتکاه که خلای میل‌شان کاری صورت می‌گیرد، می‌غر نه، او میدید که همین پولداران قر به هر یکماه از حاصل ربیع و سود مردم قر به میمانی‌های مجللی ترتیب میدهند. و حاکم منطقه و شرکای او یعنی قر به داران و ملک‌های قرب و جوار را دعوت میکند و تحفه هامیدهند. این هم‌همه در روح و حساس این دختر که دراک و بسا عوش تاثیرش میگذارد.

و او را علیه این همه نا‌ایرا بر پسا تحریک میکنند. او این همه تقابل‌ها را می‌نگرد و علل آنها را میجوید. روزها و ماه‌ها فکر می‌کند مطالعه میکند فکر حساس و نیروی خارق‌العاده در کشف اسرار و علل اصلی این همه نا‌ایرا بر پسا و راه‌های حل آن دوستان بقیه‌در صفحه ۵۰

می‌توانند آزاد زیست نمایند و آزاد بسز رنگ شوند، به‌عبارة دیگر چون وطن‌لانو آشیانه مشترک همه افراد اشخاصی است که درهمان جا به زندگی آغاز می‌نمایند از آب و هوای آن استفاده می‌نمایند و از امتیازات یک‌انسان مدنی مستفید می‌گردند پس باید رسالت‌ها و مسؤولیت‌های که در برابر وطن دارند به حسن صورت انجام دهند و فریضه عینی خویش را به امانت‌داری و دیانت به سر منزل مقصود برسانند. به‌ویژه این رسالت بدوش پدران و مادران رسالتمند است که کودکان خویش که غنچه‌های نو شکفته و آینده داران این مرزوبوم است طوری تربیت نمایند که از این کلمه یعنی آزادی سوء استفاده نکنند البته هما نظوری که کودکان حق آزاد زیستن و حق امتیازات فراوان بگردن مادر وطن دارند و وطن محبوب‌شان نیز بالای آنها حق و حقوقی دارد که باید درانجام این فرایض غفلت نشود بلکه در راه انجام آن توجه مبذول گردیده و بر خورد جدی صورت گیرد.

در گذشته ناآگاهانه پدران و مادر می‌خواستند تا اطفال‌شان خمود و جمود بی روحیه، ترسو و بسزدل و گریز یانسیست به مسؤولیت‌های اجتماعی بی تفاوت در برابر چگونگی وضع فامیلی اجتماعی تربیت نموده و وقتی خواهان حق و حقوق خویش و یا طالب معلومات در زمینه‌های مختلف می‌گردیدند جواب رد می‌شنیدند و ناگزیر میشدند در برابر همه مسائل خانوادگی و اجتماعی سرد و بی تفاوت باشند مثلاً گاهی اتفاق می‌افتاد که اعضای خانواده در برابر سوال و یا سوالات کودکان بی تفاوت باشند و در مقابل سوالات جدی و حیاتی کودک را باتکان دادن سر و پا گذاشتن مژه‌ها بالای هم جواب مثبت و یا منفی ارائه کنند که این وضع فوق‌العاده بالای شخصیت داور است محو دلتی کم ساخته و با کاملاً سلب می‌نماید. همان است که کودک مذکور در جوانی محبوب، غلیل کناره آینده کشور.

و خانواده حاکم و دستگیری میکردند زنان اطیش هم در مقابل دشمن فوق‌العاده جدیت و پافشاری نمود تمام زنان نجیب و اشراف در هر ساحه که دولت نیاز داشت و او را کار کرد دیدند در آن موقع عدله زیاد کارگران و زنان تشکیل میداد در قرن بیستم در زندگی شخصی و اجتماعی زنان تحولات و تغییرات زیاد رخ داده زنان در تحت تسلط این تغییرات پیشرفت نمودند و از قید بند‌های گوناگون خرافاتی که سالها زنجیرباف دست زنان بود رهایی یافتند و مقام و موقعیت اجتماعی خود را احراز نمودند و در یک صف فترده در راه ترقی و تحول و بسپروزی زنان و همه جهان بشریت پیش رفتند و بسوی یک جامعه مترقی گام برداشتند و چنانکه می‌بینیم این مبارزه شان دوام دارد افراد و بیکسیر بوده و است.

به امید پیروزی‌ها و بسپروزی‌های هر چه بیشتر زنان در جهت نهشت و ترقی و تحول.

به لباس و غذا برای قشون و سنا کر میدان جنگ شتافت و باتمام انسرژی نیروی انسانی در خدمت مردم قرار گرفتند و در کار خا‌ها شدند و یکبار مشغول شدند دیدند در خدمات عام‌المنفعه قرار گرفتند جدیت به خرج دادند تا مصدر مت بیشتر گردند در سال ۱۸۵۷ زنان انگلیس داخل میدان مبارزه شدند و شوش مردان مبارز در خدمت سان قرار گرفتند، در بلژیک ملکه الیزابت اس پرستاری پوشید و شروع به عوا.

پرستاری مبارزین و مجروحین تمام کشور و در زاده و املاک بکار مشغول شد و در قع جنگ شخصاً در زیر باران گلوله وارد صحنه شد و بین افراد افوقه تقسیم نمود و آنها را در امر پیروزی تشویق میکرد در امریکا نیز زنان مبارز در جنگ بین المللی همت بخارج داده و دختران و زنان امرزش و تحصیلات خود را ترک گفته وارد اناره‌ها و کارخانه‌ها شدند برای قشون افوقه و وسایل جنگی تهیه نمودند صلیب احمر زنان از مجروحین

کودکان و مسؤولیت‌های والدین

از آن جایکه آزادی حق طبیعی همه افراد بشر چه خرد و چه بزرگ می‌باشد لهذا همه انسان‌ها حق دارند در پیروی زندگی، آزاد

واحمد ظاهر به راستی برهوج احساس مردم سوار بود .
واین را ده ها صد نفر دختر و پسر جوانی که در مرگش گریستند ، هزاران تنی که تا شبدا بدوشش کشیدند و تنهایش نگذاشتند و گروه فراوانی که در سالروز مرگ او برگورش گرد آمدند و گسل پاشیدند ، ثابت ساختند .

احمد ظاهر سی و چهار بهار پیش از امروز در میان خانواده غرق در رفاه و آسودگی چشم به هستی گشود و دوران کودکی اش را در آسایشی که برای کمتر کودکی در جامعه ما فراهم است گذشتاند . تحصیلاتش را در لیسه حبیبیه واز آنجا در دار المعلمین سپری کرد وروانه هند شد تا در رشته تعلیم و تربیه تحصیل نماید . وقتی به

شصت و چند روز و شب هرگز توانایی آنرا نداشت که اشک را در چشم به سوگ نشسته گان ایسن عزیز بخشکاند و غصه نبودن او را ، اندوه بزرگ به گور خفتن او را و درد توانفرسای مرگ او را بشه فراموشی کشد . چرا که او خود میگفت :

اگر هنرمند بتواند بر هودج احساس مردم جای گزیند ، اگر بتواند برای مردم ، برای غم های مردم بخواند و شکوفه لبخند را روی لبان تکیده هرگز خنده بخود ندیده مردم جای دهد ، اگر هنرمند مردم را دوست بدارد و آواز خود را برای آنها بدهد ، چنین هنر مندی هرگز مرگ ندارد و چه در زندگی و چه در بعد مرگش از سکوی شهرت و محبوبیت پائین نمی افتد .

واینک باز سخن از احمد ظاهر است ، سخن از بزرگداشت هنر مندی است که باگذشت یکسال از مرگ ناپهنگام و زود رسیده وی هنوز یادها و خاطره هایش گاه اشک در چشم ها می نشاند و گاه لبخند در لب ها می شکوفاند .

هنوز صدای گرم و پر احساس وی در گوش هاطنین انداز است و هنوز ترانه ها و آهنگهایش شور می آفریند و غوغا برمی انگیزاند ، چنان که انکار او نمرده است ، انکار هنوز هم با آن خنده شاد همیشه پاشیده در روی بسترلبانش در میان ما قرار دارد - برای ما آواز می خواند و شادی ساز محافل مسامی کردد .

آری ، گذشت این سیصد و

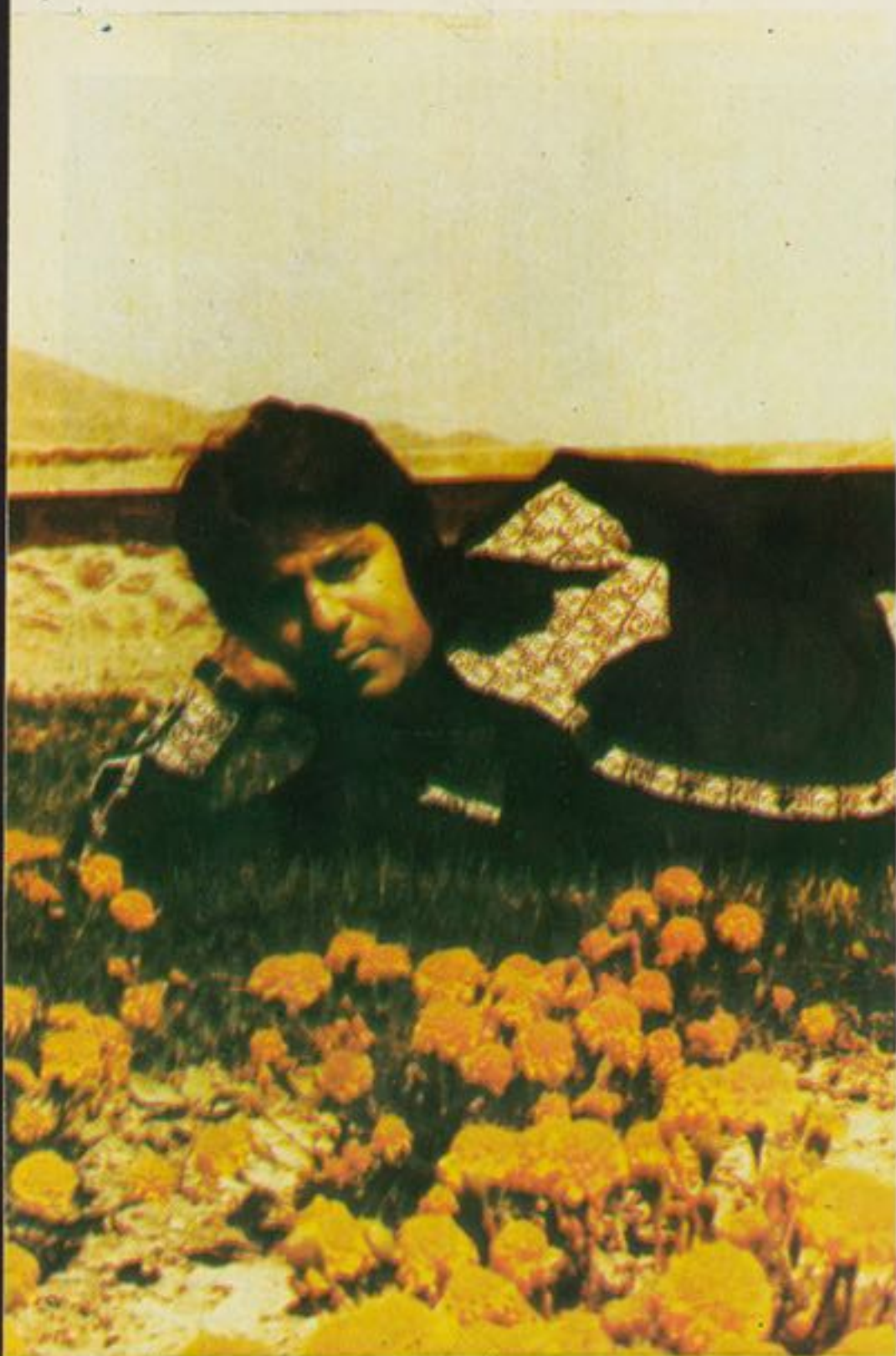
از واقعیت کلیس تا بدیهه سرای برآمده

من واقعاً متأسف هستم

احمد ظاهر از همان نخستین گام ها خواست برای خود شخصیتی هنری جدا از دیگران بسازد .

کشور باز گشت چندی در روز نامه
کابل تایمز و مدتی هم در افغان فام
به کار پرداخت .

رفاه و شرایط وامکانات گسترده
اقتصادی خانوادگی در پرورش ذوق
و استعداد و شگوفایی ظرفیت هنری
نهادی وی نقشی عمده و سترگ
داشت .

او از سنی وسایل مدرن موسیقی
روز را در کنار خود داشت و با آن
به بازی میزد و دخت که کودکستان
همسالشی در آرزوی داشتن یک
وسیله بازی ارزان قیمت در حسرت
بودند و چه بسا که آنرا داشته
نمی توانستند .

هنوز به مکتب نرفته بود که
انگشتان کوچکش به آرا می روی
آرشه ویلون می لغزید و سازها را
بابازیکو شی به فریاد می آورد و

ش آواز اول شده یی به گوش شبم خود بخواند.

سیر پیرامون هنر احمد ظاهر

خواب از چشمانش گریخته بود که
مبادا کارش مورد توجه قرار نگیرد،
مبادا تشویق نشود و مبادا با چوکی
های خالی سالون نمایش برابر
گردد ، با استقبال گرم شنوندگان
آوازش موا چه شد و بعد از آن اودر
راهی که به پیش گرفته بود استوار
تر گام برداشت و به فاصله های
نزدیکتر زمانی آوازش در مجل
ترین و باشکوه ترین سالون ها طنین
انداخت و شنونده رادیو آرام آرام
پایین آما تور تازه کار خوش خوان
آشنایی بهم رساند .

احمد ظاهر از همان نخستین
گام ها خواست برای خودش شخصیتی
هنری جدا از دیگران بسازد ، اودر
سبک و رول دیگری آوازش را سر
میداد و به آن اوج و قرو می بخشید
هیچوقت نخواست از حنجره

لطفاً ورق بزنید

خود لذت میبرد و بعد آنگاه که
بزرگتر شد و توانست صدایش را
با صدای سازهای که با آن به کار
میداد هم آهنگ تر سازد ، در
اجرای کنسرت هایی که در چار
دیواری محوطه درسی اش به انجام
می آمد سهم می گرفت و با آواز خام
وزنگ دارش میگوشتید تحسین
وستایش دیگران را بر انگیزد و در
همین سالها بود که هم در سان وهم
سالانش وی رابلبل حبیبیه و ستاره
حبیبیه خواندند و اورهسپار راه
شهرت و محبوبیت گشت .

سال ۱۳۴۰ بود که او برای
نخستین بار توانست در عضویت یک
گروه آماتور ، موسیقی شامل گردد،
گروهی که همه اعضای آن از جوانان
غیر حرفه وی و علاقمند به موسیقی
تشکیل می شد .

سه سال بعد از این زمان به
تنهایی کنسرتی را دایر ساخت و با
آنکه از این اقدام، به قول خود ش
جسورانه در نگرانی غرق بود و از
یک هفته به اجرای کنسرت مانده

سقم از این است که می خواهند از حنجره

بخوانند ...

موسیقی لایت کشور ما ساخت باید به‌مروری
هر چند کوتاه از عوامل و شیوه کسار او
بپردازیم .

اگر از شرایط و امکانات وسیع اقتصادی
و اجتماعی و حتی سیاسی که در شگوفایی
و باروری استعداد و ظرفیت در سطح بالای هنری
احمد ظاهر نقش داشت بگذریم و فراهوش
کنیم که چه در محیط خانواده یا استودیو های
رادیو و سالون های مشق برای این هنرمند
شرایطی وجود داشت که شاید هیچ يك از
آواز خوانان نسل جوان ما از آن بر خور دار
نبودند ، میرسیم به این موضوع که احمد ظاهر
جوان و هنرمند خودش نیز در ساحه کارش
رکود و توقف را نمی پذیرفت پیگیری و پشت
کار داشت ، او می خواست با هنر خود در دل
ها و احساس نوجوانان و جوانان حکومت کند
و در این کار پیروز بود و کامگار - چرا که
از همه اشتباهات دیگران انبیا می گرفت و آواز
گرم و زنگدار وی هم در بر آورد این آرزوی
او سهم قوی داشت .

احمد ظاهر میدید که آواز خوانان موقتی
روی سن قرار می گیرند یا مجسمه وار می
ایستند و انگار فقط لبود هانشان است که باید
بچند و یا اینکه دلق وار و نا موزون به
اندام خود بیج و تاب میدهند و طبعی بود که
در هر دو مورد جز اینکه شنونده به فائزه
کشدن و داشته شود و خسته در نیمه های

هنرمند نسل جوان میگفت: از رنج و اندوه انسانها عذاب میکشم

هنری کار احمد ظاهر و کاوش در انگیزه هایی
که از او آواز خوانی بی رقیب در ساحه

بلکه در دیدگاه آنانی که میتوانند در کارهای
هنری شناختی داشته باشند نمی ارزش های
است که به راستی آواز خوان نسل جوان
به آن اعتقاد داشت .

احمد ظاهر ذوقی هنری در خور ستایش و
استعدادی بارور و شگرف داشت ، او زود
درخشید ، زود در دل ها جای گرفت و زود دیگران
را عقب زد و بر سکوی شهرت و محبوبیت
تکیه کرد .

او بدون شك در يك دهه اخیر بی رقیب
ترین آواز خوان نسل جوان بود و آهنگ ها
و آواز هیچ خواننده دیگر به اندازه او در دل
جوانان نمی نشست ، آنها را به شور و هیجان
نمی آورد ، تخم شادی را در دل هائی کاشت
و شنونده نو جوان را به رقص و پایکوبی
و انمیداشت و شاید تا هنوز هم که در سالروز
مرگ وی به سواک نشسته ایم هیچ آواز خوان
جوانی نتواند تا مدت ها با مرده او به رقابت
هنری برخیزد ، اما باز هم این ها هیچکدام
نیاید موجب گردد که زیر تاثیر احساسات
رویم و این قضاوت نگارندگان رادیو تلویزیونی
را بپذیریم که :

«جای اوتاده عاوسه عادرهتر مر سیقی
ماخالی خواهد ماند» چرا که جامعه هرگز
از تکامل باز نمی ماند وجه بسا که همین
اکنون ، در همین لحظات ما فراوان استعداد
ها و ظرفیت های در فطرت خفته شده و یا به
ساخت و باروری نیامده بی در زمینه های
هنر موسیقی خود داشته باشیم که اگر
شرایط مساعد گردد ، اگر امکانات برای
سازندگی کار سازی گردد و اگر زمینه های
تشویقی برای شان به وجود آید بتوانند به
تبارز کشیده شوند ، پیشروی کنند و مردم
به خود شان و هنر شان ارج گذارند و هرگز
از مایه هنری ای که از میان خود شان گرفته
شده است و به وسیله هنر مند به انعکاس
می آید خسته نشوند .

برای بررسی همه جالبه تسری از ارزش

دیگران بخواند و صدای خود را به تقلید از
فلان آواز خوان به شهرت رسیده هم آهنگ
سازد ، وقتی هم که به شهرت رسید و
بر سکوی محبوبیت تکیه زد ، از کسانی که
می خواستند او را دنبال روی کنند و تقلیدی
کور کورانه از شیوه او در اجرای پارچه هائی
داشته باشند دلخور بود و باری در همین زمینه
و در گفت و شنودی با نگارنده گفت که :

من واقعاً متأسف هستم و تأسفم از این
است که می خواهند از حنجره من بخوانند ...
اگر بخوانند به جای احمد ظاهر خود شان
باشند ، بدون شك در میان شان استعداد هائی
هست که خوب رشد کند و بارور شود ،
اما در غیر این صورت جز اینکه وقت خود را
به هدر دهند نتیجه یی ندارد ، چرا که
مردم آواز احمد ظاهر را دوست دارند .
این را هم دوست دارند که این آواز را از
حنجره کسی که میکوشد مثل احمد ظاهر
بخواند

احمد ظاهر با آنکه در اجرای آهنگهایش
کاپی خوانی می به موی را قبول نمیکرد و
خودش می گفت که : کاپی خوانی هنر
نیباشد ! پارچه های زیادی را از این جا
و آنجا ، از موسیقی غربی و موسیقی هندی
و ایرانی می گرفت و آنها را چارچوبه تازه یی
به اجرا می آورد و با شیوه خود می خواند .
شیوه یی که در آن خصوصیت های اصلی
آهنگ مسخ و دگرگون نمیشد و فقط در
فورم و شکل اجرا با تغییراتی به همراه بود .
با آن هم خلاف برداشت برخی از پرودوسران
رادیو و تلویزیون و همه آنانی که مرده دوستی
را به عنوان يك رواج معمول در کار برد هنر
کشور ما پذیرفته اند ، نمیتوان به آسانی
در مورد احمد ظاهر سخن از آفرینش هنری
و خلاقیت و ابداع و به وجود آوری يك مكتب
تازه به وسیله وی سخن گفت که چنین
بیراهه روی هائی که بر ذهنی گرایی مقاله
نویس های مدحیه پرداز استوار است نه تنها
ارجی تازه بر کسار هنرمند محبوب نیست ،

نگیالی - احمد ظاهر نه نوت غربی را میدانست و نه هندی را اما ...

اوبرشور و هیجانی می خواند و دیگران رانیز به هیجان می آورد

هوشداری باشد برای آنالیکه فقط آواز خوب داشتن را و مورد علاقه گرفتن را و بر سکوی شهرت و محبوبیت تکیه زدن را به عنوان دالتی هنری داشتن پذیرا میگردند که اگر چنین باشد آواز خوان دیگر ما بیلتون که ترانه هایش در روستا های ما در میان بیش از هشتاد و پنج در صد ده نشینان ما ورد زبان هاست باید علامه باشد و از دانشی گسترده برخوردار فریفته شدن و مغرور نگشتن یکی دیگر از پایه های اساسی بود که شهرت و محبوبیت احمد ظاهر را در خود تکیه داده بود. او مانند خیلی های دیگری که در میان چند هورای تشویق آمیز می انگارند به پایان راه رسیده اند نبود، و به همان پیمانه ای که کارش با تشویق رو برو، می شد به شدت مشق و تمرین خودی افزود تا میانه هوا خواهان آوازش را از دست ندهد.

و در این مورد خودش می گفت :
«مغرور هنری شکست هنری را بار می آورد، در کار هنر وقایت سازنده است، اما مشروط به اینکه این وقایت ها سالم باشد و نه حسادت آمیز»

لطفا ورق بزنید

استاد سرعیت: احمد ظاهر روش خاصی در آواز خوانی داشت اما سبکی تازه را ایجاد نکرد

کنسرت از سالون خارج گردد نتیجه بی نداشت اما او چنین نبود مایم چهره داشت و میگویند مفاهیم تصنیف و شعر را تبارز دهد و در احساس شونده خود جایگزین سازد، حرکات موزون و سریع داشت که در اوج دادن شادی آفرینی کمک میکرد. او نه نوت غربی را میدانست و نه از هندی را اما به کمک استعداد خود این دو موسیقی را با موسیقی بو سی و محلی ما در آمیخته بود. بی آنکه مشق کننده باشد و یا به وجود آورنده یک مکتب تازه در موسیقی به گونه ای که برخی از قلم بدست های ستایش گرومیدیه سرانجام دارند چرا که ابداع یک مکتب خاص در یک بخش هنری دانشی می خواهد... به آگاهی نیاز دارد، مستلزم سال ها تحقیق و تجربه و کاوش در پدیده های هنری میباشد و احمد ظاهر آواز خوان بود و نه دانشمند.

احمد ظاهر کمتر از آن مطالعه داشت که برای یک هنرمند و شگوفایی هنر او ضرور مینماید. او گاهی شعر ها را غلط می خواند و تصنیف هایش غالباً نه پیامی در خود داشتند و نه میتوانستند واقعیاتی از درون جامعه را انعکاس دهند در حالیکه هنر در پهلوی بالندگی و پویایی خود باید نقش آگاهی دهد و پیام رسانی را داشته باشد. هدفی را دنبال کند و چیزی برای گفتن داشته باشد که بالا تر از سوز نامه ها و فرا قنانه ها و وصال نامه ها باشد اما این گفته هر گز موقت احمد ظاهر را در میان آواز خوانان ما پالین نمیآورد چرا که با تأسف هنر معاصر ما در بیشترین سال های عمر خود چنین بوده است اما میتواند

است که احمدظاهر از شهرت و محبوبیت فراوانی برخوردار بود و در نتیجه کسانی که شناختشان از موسیقی سطحی نبود و نمیتوانستند از نظر فنی قضاوت سالم داشته باشند، موفقیت احمدظاهر را با معیارهای غیرواقعی به ستایش میگردانند که یک مورد آن همین مساله است که شما آنرا به طرح آوردید.

وهاب مدنی :

يك نکته در کار احمدظاهر مشخص است و آن اینکه او نخستین کسی بود که استفاده از وسایل مدرن برقی موسیقی غربی را در افغانستان متداول ساخت.

در یکی از برنامه های تلویزیون که به خاطر بزرگداشت از احمد ظاهر تهیه شده بود چنین ادعا شد که جای وی تانچه هاوسده هاندر موسیقی کشور ما خالی خواهد ماند و این موردی است که در مطبوعات کشور نیز باز هائوخته شده است، شما این نظر را با توجه به اینکه همه شئون و پدیده های هنری در سیر تکاملی جامعه به سوی پیشرفت روانند، تانچه اندازه مورد تأیید قرار میدهید؟

مسحور جمال :

منطقاً هر چیز مثل خودش است و اگر از این زاویه به مساله بنگریم جای هر کسی که میسر نه تنها در طول چند دهه وسده بلکه برای همیشه خالی میماند، اما اگر سخن به گونه مقایسوی به طرح آید بدون شك جامعه مانده راه شکوفایی روان است و فرهنگ و هنر مانده راه تکامل خود به پیش میرود و مانده هنر موسیقی نیز روز بروز هنرمندانی برجسته آرزو داریم داشت.

استاد سر مست :

این مسایل مربوط به این میشود که شرایط امکانات چگونه به بررسی می آید و يك کار هنری به اساس چه معیار هایی به قضاوت کشیده میشود.

نگیالی :

به تأیید گفته سر مست می افزایم که اگر موضوع از جهت محبوبیت احمدظاهر در میان نسل جوان به طرح آمده باشد شاید مدتی طول بکشد تا آواز خوان دیگری به میزان این خواننده محبوب شود.

وهاب مدنی :

من هیچ وقت از نیروی خلق ها و از استعداد ملت ها انکار نمیکم، بدون شك بقیه در صفحه ۴۱

دسته های کلی که در روز تدفین احمدظاهر بر مزار او گذاشته شد نمایی بود از علاقه مردم و هنرمندان مابه هنر او

و حتی يك كاملاً مستقل رايه وجود آوردن کاری است پس دشوار که مطالعه و تحقیق و شناخت کامل موسیقی را ایجاد میکند و چنین کسانی حتی به سوی جهانی کم بوده و در هر کشور گاه به تعداد انگشتان یکدست هم نمیرسند.

استاد سر مست :

اصولاً کسی که يك اثر هنری و یا کار هنرمندی را به نقد و داوری می گیرد خود باید در زمینه مورد بحث آگاهی فنی زیاد داشته باشد که متأسفانه در کشور ما کمتر چنین است، اگر در نظر دهی و ارزش گذاری مسایل هنری قطع اشخاص فنی و مسلکی گرفته شود چنین اشتباهاتی در داوری ها رخ نمیدهد.

نگیالی :

يك علت عمده این جابجایی هادر این

می شناسید که شادستو شادی آفرینی میکند اما دون من همیشه برای همه ناریک بوده است و واقعیت این است که من از رفیع مردم رفیع میبرم و از فقر حاکم در میان مردم درانده و هم و این تصویر را به آن جهت دارم که همیشه برایم هوشدار میدهد که برای کی وجه کسانی باید آواز بخوانم...

باین همه او هرگز جز در سالون های مجلل آواز نخواند و فراموش هم نکرد که باید گاهی در خدمت مردم قرار گیرد که کنسرت های او به نفع مبارزه با یسوانی، بانک خون و موسسات دیگر از این قبیل نمونه یی است برای فعالیت هنری او در این زمینه ها.

برای آشنایی و آگاهی از نظریات و چگونگی ارزش گذاری موسیقی دانان به هنر احمدظاهر گفت و شنودی داریم کوتاه و فشرده با مسحور جمال رئیس موسیقی، استاد سر مست رهبر آرکستر، وهاب مدنی مدیر عمومی موسیقی رادیو تلویزیون و نگیالی تروپت نواز مشهور که در این جا از نظر آنان میگذرد. نخستین پرسش برای این چهار تن چنین طرح میگردد :

برخی از نویسندگان و قلم به دست های مطبوعات و رادیو تلویزیون در نگارش هایی پیرامون هنر احمد ظاهر وی را به وجود آورنده يك سبك خاص در موسیقی کشور میدانند به این ترتیب که وی با آمیختن موسیقی غربی، موسیقی آزاد هند و موسیقی بومی و محلی افغانستان توانست شکل جدیدی از موزیک را ابداع کند، شما چنین برداشتی را چقدر تأیید و یا رد می کنید؟

مسحور جمال :

احمد ظاهر هم مانند همه هنرمندان روش خاصی داشت اما روش نمیتواند معنی مکتب را بدهد، شما میدانید که صاحب مکتب بودن

و این سخن راست است که او خود به هیچ کس حسادت نمیورزید.

با آنکه در زندگی از رفاهی کامل برخوردار بود و هرگز نه مزه فقر را چشیده بود هم پادشاهی هایی روپرو شد که اکثریت نزدیک مردم همیشه و در زندگی روزانه خود با آن مواجه میباشند - هیچ وقت احساس آرامش کامل نمیکرد - همیشه دوسیر و سفر بود کشور ها را در می نوردید و از شهری به شهر دیگر با میگذشت و باز پارسفر را می بست و بسوی دیاری دیگر راه می کشید - خوش در این باره و به پاسخ پرسشی در همین زمینه چنین میگوید :

«من در این سیر و سفر متوجه شده ام که انسان در هر کجایی که باشد در هر موقتی که قرار گیرد و در هر شرایطی که بسر برد، نمیتواند که از غم بیگانه باشد، نمیتواند خوش بختی را به مفهوم واقعی آن درک کند - همیشه چیز هایی در زندگی هست که آسایش روحی انسانها را سلب میکند و من نهایت آرزویم را در این می بینم که یکروز شاهد خوش بختی انسانها باشم....»

در خاله اش تاپلوی قناتی داشت که نمایی بود از فقر مسلط در جامعه، مردی پیر در حال پینه کردن لباس زنده اش،

و او احمد ظاهر به این تابلو عشق میورزید برای دريك گفت و شنود به او گفت :

« تو بیشتر از آنکه روشنفکر باشی تظاهر به روشنفکری میکنی و گرنه تو از واقعیت این زندگی های فقر زده چه را به تجربه کشیده یی که نمایی از آن را همیشه در جلو چشمت کشیده یی؟

و او پاسخ داد :

« هم تو و هم همه مردم فقط با يك رخ شخصیت من آشنایی دارید و احمد ظاهری را

مسحور جمال میگوید : من هفتاد درصد موفقیت احمدظاهر را در شرایط مساعدی میدانم که برایش میبایست

برگزیده‌هایی از میان

فرستاده‌های شما

به یاد آنروز که شمع عمر هنرمند محبوب، احمد ظاهر، خاموش شد.

مرغ اجل

ای اشک من ز دیده بیانش چکیده رو
 حسرت سر است جای هوس گاه زندگی
 کرده سفر ظاهر مازین جهان غم
 یاری سرت ز تابوت نازت عزیز من
 دوستان همه داغدار ز مرگ تو گشته اند
 دانیم که سیر گشته‌ای از وضع آن خسان
 بگرفته اوج شهرت تو در جهان مسا
 ای پلو سرتو از پی جانان دوید و رو
 زین شست بر لال نس چیده چیده رو
 ای دیده خون یبار و گریبان دریده رو
 بیرون کنی و آه و فغانم شنیده رو
 اندک نظر ز بهر خدا، ای رعیده رو
 آینه وار حسرت ما را تو دیده رو
 ای نو طلوع ستاره صبح نادیده رو
 «کیوان» کجا چو مرغ اجل رام میشود
 بیادو سر تو از پی جانان دویده رو

کیوان

بر مزار تمنا

ای بیوفا برو که شبستان خاطر
 دیگر نه جای جلوه ذوق وصال تست
 زاندم که پی به راز نهان تو برده ام
 کابوس خواب راحت هر شب خیال تست
 ای کاش با تو هیچ مقابله نمیشد م
 میخواستم زبرتو پندار تا بنا ک
 نور چراغ خلوت اندیشه ام شوی
 میخواستم چو مرغ سبکیال آرزو
 تا آخرین دیار خدا هم شوی
 اکنون به خویش گریه و بر آرزوی خویش
 در آسمان روشن اشعار دلکشتم
 دیگر نتابد اختر چشمان مست تو
 گردیده چهره ات به غبار گنه نهان
 خاموش گشته شمع محبت بدست تو
 دیگر تو آن ستاره رخسار نیستی
 ای بیوفا که شهرت هنگامه خیز تو
 مرهون شور عشق من و نا له منست
 گریه سرو پای توشد نام و فنک من
 پادشاه آن بدست تو پیمان شکستن
 است
 نی نی تو قدر عشق ندانسته ای
 هنوز
 بگذاشتم ترا به هو سپای شوم تو
 پنداشتم چنانکه نه ای آشنا ی من
 شبها برو به خلوت دیوان پارسا
 بر هر لبی که دلت خواست بوسه
 هاشکن
 دیگر تو آن فرشته پارینه نیستی
 زین بعد بر مزار تمنا کنم فغان
 آینده را به ماتم بگذشته سپرم
 دامن دل به اشک غمت شستشودم
 وز سینه داغ مهر ترا پاک بستم
 دیگر نه اعتماد به هر بی وفا کنم
 انتخاب از راحله ابوی

صفحه ۳۱

درسوگ احمد ظاهر

صدای احمد ظاهر به هر گوشه که می‌رسید
 تائیری بجا می‌گذاشت و چنگی بر دل عا می زد
 آوازه هنر احمد ظاهر در قلمرو کشور ما محدود
 نماند و در آنسوی مرز هائیز راهش و باز نمود
 احمد ظاهر هنرمندی بود مبتکر، قسیمی که خودش
 می‌گوید:

«من به سبب ابداع، ابتکار و نو آوری خیلی
 ارزش می‌گذارم. نمی‌خواهم آهنگ های شبیه
 هم باشم. دوست ندارم به کشته بسازم
 و همیشه برای یافتن تازه های دیگر روانم»
 دوستان! نام احمد ظاهر در هر جا و هر محلی

بر سر زبان عاست ولی خودش دیگر در میان
 ما نیست. جایش در قضا و
 کلهای بوستان هنر و موسیقی خالیست. او
 قربانی شد و به دیار نیستی سفر کرد. بلی!

قربانی قربانی دشمنان انسانیت، شرف
 و ناموس، قربانی انسان های که از غلبه هنر و
 موسیقی اصلا حرفی هم در کلمه شان سراغ
 نمی‌شد. امین چاینگار و بانده خون آشامش بر

احمد ظاهر این افتخار هنر و موسیقی کشور ما
 نیز رحم نکرد و او را قربانی هوس های شوم خویش
 ساختند و این فرومایگان و دشمنان هنر نه
 فهمیدند که احمد ظاهر مجری بود کامیاب

احمد ظاهر خود را مسؤول احساس می‌کرد،
 مسؤول در برابر مردمش و هنرش. او صادقانه
 آرزو مند خدمت به هنر و موسیقی کشور خود
 بود. ولی او را مجال بیش ازین ندادند و بدیاد
 نا پودی روانش کردند.

بلی! احمد ظاهر قربان هوا و هوس انسان
 نه پای نااهل شد ولی هنرش زنده است و نغمش
 بر سر زبانهاست.

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق
 تست است بر جریده عالم دوام ما
 محمد حسن بیژن

سوج رادیو را می‌چرخانیم و صدای همراه
 با موزیک به گوش مان میرسد. این صدا
 برای همه ما آشناست لحن دل انگیز این
 صدا در لای پرده های دلپذیر موزیک، حالت
 خاصی به هر شنونده می‌بخشد شنونده باشنیدن
 این صدا خود را در دنیای دیگری می‌یابد، دنیای
 که در آن سکوت و یکنواختی اصلا راهی ندارد.
 لغتله بعد صدا خاموش می‌شود و شنونده باتکان
 دادن سر به خواننده آن آفرین می‌گوید.

آری! این صدا، صدای احمد ظاهر است.
 احمد ظاهر هنرمند ستاره تاستا بنا ک
 در آسمان هنر و موسیقی کشورمان که درخشید
 و شهره محفل هاگشت. آواز همان هاوان شهاب
 وقتی به دنیای موسیقی روی آورد فقط متوجه دو چیز
 بود، مردمش و هنرش.

احمد ظاهر تجارت رادرواه هنر خویش پیشه
 ساخت بلکه مردمش رادرنظر گرفت. او در راهی
 قدم می‌گذاشت که رسالت هنری اش تقاضا
 میکرد. او در پی آن بود که شنونده آوازش
 را راضی نگذارد.

طوری که خودش می‌گوید:

«هنرمند حق ندارد همیشه فقط چیزی را که
 خود ش دوست دارد تحویل مردم دهد. مردم
 شادی می‌خواهند و آوازی که غصه های خود را
 در آن بشویند و هنرمند هم باتوان هنری اش
 این خواسته را بر می‌آورد»
 آوازه هنر احمد ظاهر روز به روز راهش
 را در دل دره ها و کوچه های کشور مان

می‌پیچود صدای احمد ظاهر در بزم نوستان
 شادی و سرور می‌آفرید. مردم از شنیدن صدای
 او حظ می‌بردند. وقتی او روی سن می‌نمود ظاهر می‌شد
 خوشی و هلیله مردم در فضا می‌پیچید و جوانان
 به سازش رقص و پایکوبی می‌کردند.

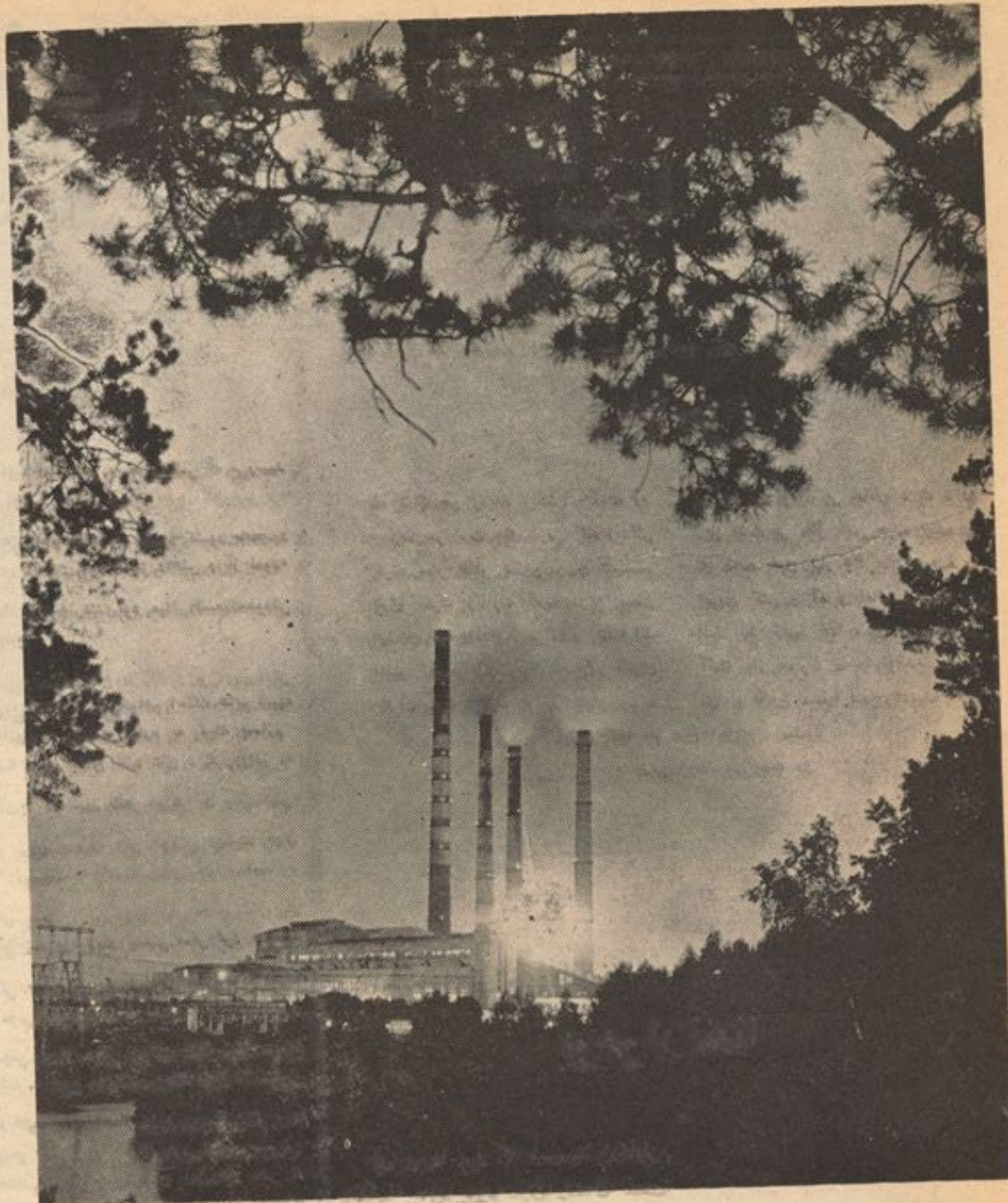
سوه څلوېښتم کال پر تلله په دغو تولید -
انو کسی پنځوس واری زیاتوالی راغللی
دی دغه هیواد په کال کی دوه ملیو نه
مو تری چو پوی چی دریمه بر خه تی بار
وړونکی مو تری دی .

دنی هیواد په سلو کی دوه شپینه وکړی
په بیا رو نو کی ژوند کوی همدا رنگه په
دغه ستر هیواد کی دیا رلی زره ما شومان
په کال کی دنیا ته راځی او اوه زره بیغلی
اوخوا نا ن سره واده کوی دنی لپاره چی
دواده کولو بڼه زمینه
مساعده شوی وی نو د واده لپاره منا سب
عمر د څلوېښتو څخه تر پنځه ویشتملیونو
پوری تا کل شویدی د شپینو ملیو لږ
کورنیو څخه تقریبا دهغوی نیمایسی برخه
دی یا څلور ما شو ما ن لری دا دی لپاره
دی چی د پوی خوا کورنی و کولای شی
په بڼه ډول د خپلو او لاندو روزنه و کړی

او دبلې خوا دمو صحت او ژوند هم په
نظر کی و نیول شی . هغه کوی چی
ما شو ما ن تی دپنځو څخه زیات وی په
سلو کی یو و پښت چو پوی . د شو روی
اتحاد اتباع (نر، بنځه) کولای شی چسید
بهر نی سړی او یا پښخی سره واده و کړی
په دی وروستیو کلو کی اته زره شورویانو
دبهرنیانو سره واده کړیدی او
دخیل میره او پښخی وطن ته (پول مال دتری
یو سلو لږ هیواد و نو ته) تللی دی .

دشو روی اتحاد دخلک دتری دقو لو ولسو
څخه زیات کتابونه لولسی (دا خبره دیو-
نسکو د معلوما تو په تایید) چسپه
منځنی تو گه دهری کوی دنی په تنا سب
څلور نشری هغوی ته رسیدی په دغه
هیواد کی د کتاب چاپ پو لو دوه سوه شپږ
دیر ش مو سسی فعالیت کوی چی په
یو کال کی یو سلو اتیا ملیا رد ه تو که
چاپ شوی کتا بو نه تو لسی ته وړاندی
کوی په دغه هیواد کی اته زره ور خپا یی
دشو روی اتحاد د مختلفو ملیتو نو په اته
پنځوس ژبو او بهرنیو نېو ژبو
نشرات کوی چی د یو وار مجموعی تیراز
دی یو سلو پنځه شپو ملیو نو نسخو ته
رسیدی له دی شمیر څخه دپا سه پنځه
ویشتملیو نه نسخی د (پرا ودا) ازویمتیا
او (تروند) دور خپانو بر خه ده همدا رنگه
دشوروی اتحاد د مختلفو ملیتونو په اته څلو
پښتو ژبو او بهرنیو پښتو ویشتملیو
پنځه زره هر رنگه مجلی په دغه هیواد کی
خپری یی په نو لږ سوه اوه او یلو کال کی
دبهرنیو لیکوالو نو یو زرو شپږ سوه اثار
دیو ملیون تو کو په شمیرخپاره شوه دترنگه
دی سوه پنځوس زره کتابتونونه دخلکو
لپاره په وړیا تو گه په خدمت کی
دی چی مجموعا څلور عشار په دوه ملیا رده
تو که کتابونه او مجلی لری او په کارگی
دغه کتابتونونه یو ملیون تو که کتابونه
له بهر څخه واردوی .

دشوروی اتحاد په مسلکی پوښتو اتحاد
یوکی یو سلو دیارلس ملیونه خلک غږ -
یتو ب لری چی ټول یی با لغ دی د شوروی
اتحاد په عالی شورا کی یو زر او پنځه سوه
اوه لږ لږ وکیلان مو چو دی

دشوروی اتحاد دسایبرییا په سیمه کی دنظروف د حرادتی بریښنا دستیشن یوه منظره

دادمحمد (رسا)

غوره معلومات

دشوروی اتحاد دوه سوه شپو ملیو نو
وگړو څخه چی په یو سلو دیر شو ژبو
خبری کوی دلیک لپاره دپنځو النبا څخه
کار اخلی .
دشوروی اتحاد دماشین جوړولو په صنعت
کی دتری دو هه در چه هیواد دی او تقریبا
دتری یو په پنځه پر خه تو لید په دی هیواد
کی کیبری دترا کتورونو جوړولو په صنعت
کی دامر یکا د متحد ایا لا تو څخه مخکی
تللی دی او د کیمای مواد و په تو لید کی
په تری کی لمړی مقام لری چی دنو لږ

داوسپنی گړندی ریل دنی هیواد د ختیځ
څخه لو ید یخ پو ری څه دپا سه یوه هفته
کی رسیدی ددغه هیواد دکور نیو لا و
کر ښو او پ دوا لی شپږ سوه پنځوس زره
کیلو مترو ته رسیدی اتلانتیک (شمالی-
قطب) پر خی په دایمی ډول کنگل او د ملوراء
قنناز پر خی نیم گر مسیر ، دترکمنستان
سوخته دماگونه او دسایبریالایتسنا هسی
ختگلونه ته دپامیر اوتیان شیان غرنسی
لری چی اسمان ته جگی شو یدی داوکر -
این او کازا خستان هوا ری دشتی ددغه
هیواد تر لگا ر تگ جوی او فاعو سبب

دشوروی اتحاد چی د ختیځی د کر ی نوچی
شپږ مه بر خه نیو لی ده په دی جمله کی
داریا د خاوری تقریبا نیمایسی بر خه
او داسیا د خاوری دریمه بر خه شامله
ده دا هیواد دلویدیځ څخه ختیځ ته
دطول البلد څه د پاسه یو سلودوه او یا
درجو تنه غزیدلی دی . هیواد نهایی
تقلی یو له بل څخه نومه لری پرتی دی
چی د ساعت ډېد لید و دیا و لږ سیمی
لری که په یو سړکی شپه وی په بل سړکی
به یی و رخ وی لکه چی په کور یل کی
سپا وو ن بیل شی نو په مسکو کی شهر اخی

دشوروی اتحاد دسولیک ماسک په سیمه کې دگاتو دپلټنې او اکتشافی چارو یوه ډله ماهران د خبرو په حال کې .

دشوروی اتحاد دخلکو لسم پنځه کلن پلان داندازه شوو تو لیدا نو علاوه دپنځو مليا رڼو روبلو په بیه زیات تولیدات شو یس دی او نړی ته وپاندي شویدی .
په دغه هیواد کې دنو لس سوه شپږ شپږم څخه دنو لس سوه شپږ او پلوم یو یی دڅخه پامه اټه وشت زرو کلخو زو لرو او یو تیا زرو سوف خوزونو په لرو سره شپا پس ملیو ته هکتاره څمکه خړو لسه کړی ده چی په ټول هیواد کې دکر نسی وږ څمکه له اوه وشت زرو هکتارو څخه زیاته ده . همدا شان دغه هیواد پنځه سوه دری اويا حرفوی تیارونه لری او پسه

دووسو زرو کیلو واټو په ظرفیت دشوروی اتحاد دپربنا دجنیریترو ونو دجنیریتی دبرخی یوه څنډه .

ټو تیلو په ایستلو سره د ټو لی نړی یو په پنځه برخه تیل واوکاری دتیلو دنلو نو او پ نوالی پنځو س زره کیلو متره او دگاز د نلو نو اوین ټو لی نی سلو زرو کیلو مترو ته رسیدلی په دغه هیواد کې دگاز دایستلو خاص سیستم یو چود دی چی دهغی پوسیله کولی شی چی یو زرو پنځه کیلو واټه گاز تولید کړی شوروی اتحاد د پربنا په ټو لید کی خو را ټویر پر مخ تللی دی چی د پربنا شل فاکریکی دیو ملیو ن کیلو واټه پربنا په ظرفیت جوړی شویدی په مجموعی ټول په کال کی دری تربیلنو نه کیلو واټه دپربنا اریزی په ساعت کی تولیدوی .
په شوروی اتحاد کی د مذهب پو :

مادر

می بستند ، دیگر نفس نمی کشیدند واندکی بعد جز جسد سرد و بیجان در روی برف ها نبودند وجسد های یخ بسته آنها را دیگر امکان نداشت هموار کرد .

ماکه قوی تر بودیم ، پیش می رفتیم . مغزهای ما از سردی زیاد قوه ادراک خود را از دست داده بود ، ولی بااین هم در ظلمت بیابان پر برف وهو ای سردی که سنگ را می ترکاند ، در میان مزارع مرگ آوز ، در حالیکه از در دور نج خم شده بودیم ، پیش می رفتیم . ما شکست خورده بودیم و ناامیدی کامل سراسر وجود ما فرا گرفته بود . از همه زیاد تر احساس تنهایی و بی چیزی ، آخر شدن رمق زندگی وانتظار مرگ ما را در میان پنجه های خود می فشرد .

در این وقت ... آری در این وقت بود که آن پیرمرد عجیب را دیدیم ، پیرمردی که دو زاندارم از دو بازوی او محکم چسبیده بود جستجوی یک اسیر رهنما بودند ، زیرا گمان می کردند ، اسیر آنها یک جاسوس است ، کلمه «جاسوس» فورا در میان سر بازان انتشار یافت وهمه دور پیرمرد اسیر حلقه زدند .

یک صدا گفت :
- باید فورا او را تیر باران کرد .
تمام سر بازان را که خودشان به چشم سر مرگ رارو پروی خود میدیدند و به سختی می توانستند خود را در روی پاهای شان نگه دارند ، یک غضب وخشم خارق العاده وحیوانی مغلوب نموده بود . آنها میخواستند که اسیر را تیر باران کنند ... گویی به این صورت عطش انتقام آنها خاموش می شد .

من میخواستم چیزی بگویم ، زیرا در آنوقت نوماندان دسته ای بودم . اما در آن هفته ها هیچکس به امر شخص دیگری اطاعت نمی کرد ولوکه آمردسته باشد . واگر من حرفی می زدم شاید خودم را هدف گلوله قرار میدادند ، آنوقت یکی از آن زاندارم ها رو بمن نموده گفت :

- از سه روز به اینطرف این مرد عقب می آمد و از همه جا راجع به سر بازان طویخانه سوال هامی کند من برای اینکه سخنان آن مرد بدبخت را بشنوم سوال کردم :

شما اینجا چه می کنید ... و چه می خواهید ؟ چرا عقب عساکر ما می آید ؟ ...

او بالجه دهانی چند کلمه ای ادا کرد که مفهوم آن را ندانستم . واستی مرد عجیبی بود شانه های باریک اندام کوچک ، چشمان نا آرام و وضع هر اسانی داشت . به این صورت

آزادی شته دی هر خوک کولی شی چی به آزادانه توگه خیل مذهبی مراسم پر خای کوی . په دغه هیواد کی شل زره عبادت خایو نه او صومعی مو جودی دی چی په بیلو بیلو مذهب هی اتحاد و پوری نړی ټول مذهبو نه دمسای حقو خو څخه برخور داره دی په ۱۹۷۶ کال کی د لوی اسقف ریاست د تورات او انجیل نوی چاپ تپیه کړ . همدا رنگه د منځنی آسیا او کازاخستان دمسلمانانو مذهب هی اداری په خو وروستیو کلو نو کی شیر خله د قرآن مجید (الجمع الصبح) (اولاد المشرق) په نامه امام البخاری در وایتونو مجسوعه او د حضرت عثمان (رضی) د قرآن مجید تاریخ چی په تا شکند شته چاپ کړی دی .

عجیب وشگفتی که در مقابلم ایستاده بود . من نیز فکر کردم که حقیقتا سروکارم بایک جاسوس است . او بسیار پیر و ضعیف می نمود و مرا بانگاه های ملتسانه ای و راندا می کرد . سر بازان پیهم صدا می کردند :

- باید او را تیر باران کرد . باید او را هدف گلوله قرار داد .

من از زاندارم پرسیدم :
- آیا می توانید این اسیر را حمایت و نگهداری کنید ؟ ...

هنوز جمله ام تمام نشده بود که یک ضریق قوی مرا یک طرف انداخت . دولانه دیگر سر بازان بطرف پیر مرد هجوم آورده و با غضب او را بزمین افکندند . و در حالیکه با مشت ولگد و دسته های تفنگ ، بر او ضربیه های شدیدی وارد می آوردند ، او را کشان ، کشان دوروی برف ها باخود کشیده و در پهلوی در خنای انداختند . او تقریبا مرده بسود ... و در ایسن وقت شلیک گلوله لسه شنیده شد و به آخرین رمق پیرمرد بیچاره نیز خاتمه داد سر بازان با قلب های پراز نفرت وانتقام هنوز هم بطرف اومی رفتند ، فیر می کردند و تفنگ های خود را پر کرده ، دو باره جسد سرد شده او را هدف گلوله قرار میدادند وشلیک می کردند . آندرد احساسات حیوانی آنها را فرا گرفته بود که برای تیر شلیک کردن به نفس آن پیرمرد بیچاره باهم جدال می نمودند .

در این وقت دهفتا فریادی شنیده شد : «پروس ها ... پروس ها ...»

هرچ و مرج و درهم و برهمی که در اثر این کلمات در میان سر بازان که روبه فرار نمودند به وقوع پیوست قابل توصیف نیست . صداهای شلیک گلوله بطرف آن اسیر پیر ، عقل جلادان پیر حم را زایل نموده بود و نمیدانستند که در حقیقت خودشان باعث این غلغله وترس وفرار گردیده بودند . آنها رمه ای در میان تار یکی بهر طرف میلویدند و از انتظار محقود می شدند . من و جسد آن مرد و دو زاندارم که از نقطه نظر وظیفه خود نزد من ماندند تنها بودیم آنها جسد پاره پاره وخون آلود پیر مرد را برداشتند . می گفتیم :
- باید او را دفن کنیم .

آنوقت یک قطی گوگرد از جیب خود بر آورده یکی از آنها دادم . زاندارم یک عدد آترا روشن نموده و در نور آن اینطرف و آنطرف جسد را بدقت ملاحظه کرد ومثل اینکه برای پروتوکولی راپور بدهد ، گفت :

سلبس بایک کر تی آبی رنگ ، یک پیراهن سفید ، یک پتلون و یک جورده کفش .

شعر من

شعر من آینه تصویر جانان من است
عکس جانانم درین آینه چون جان من است
جلوه گردد حرف حرفش گلشن اندام او است
شعر من گلپای رنگین گلستان من است
از چراغ شمع دل دارد فروغ جاودان
شعر من روشنگر شبهای هجران من است
آنچه دل گویند بانه ز چمانی میکند
شعر من صودگر، پندار پنهان من است
بر سر خاکم نمیسوزد چراغ دیگری
شعر من چون لاله، شمع شمع حرامان من است
بسکه دارد نسبتی با زلف شبگون کمی
شعر من امواج سودای پریشان من است
لاله خیزد همچو نی از بند بندم حیدری
شعر من آوای سوزان لیستان من است

حیدری پنجشیری

شعر منجمد

با مستی نهفته بصرم از کنار خود
لرزان و لرزان که
دور نمود و گشت : که دیوانه نیستی .
آن پنجه های نرم
وین چشم پر شتاب
هر دو ستیزه کار
آوخ که در رواج محبت کتاب عشق
حقرا گرفت و داد به خوابان روزگار
امشب مرا بپخش گلی از بهار خود
این آرزوست پاک
ای شمع ، هوشدار که پروانه نیستی
با حرفهای گرم دل را بگو جواب
مژگان بهم نشان
ما از کتاب عشق گزیدیم باب عشق
این شعر های لغز بمانند یادگار
از ما نشان شور محبت درین ورق
از دامهای صید گزینان پریده رفت
مرغ گریز یا
تا طرز دلبری
نوشد به روزگار

در دست دلبران قسوتکار گیر شد
پیچید دام ، هر چه فروتر تپیده رفت
آن صید بی نوا
افتاد در بلا ، بال و پر فگار
تا خواست بر جهد که مرا باامیر شد
اکنون قتاده ام به کنارت زده ، دور
آرام و نیمه خواب
اندر جبین تو
بیشم تبسمی
ای شام تیره ، پرده فروکش خدای را
کز چشم حاسدان ، شود ایمن دویره روز
دل ، از حرارت نفست بر گرفت نور
لب ، بوسه بی حساب .
چرخد بدور من
خود فتنه گمی
زیبا فرشته ای به صفت شعر منجمد
دیشب کنار آینه تا باعداد بود .
آینه

لذت زندگی

آن نیمه فان که بیتوا یی یا بسد و آن جامه که کودك گدا یی یا بد
چون لذت فتحیست که اقلیمی را لشکر شکنی جهان گشایی یا بد

آزادی و مهر

طبیعت هر چه باشد لغز و زیبا چو آزادی لبا شد سخت زشت است
جهان در پر تو آذای و مهر اگر زشت است و مگر زیبا بهشت است

بی درمانه درد بن

خان به خه کرم چی جانان راسره نهوی
درد به خه کرم چی درمان راسره نه وی
سوی سوی او میلی به کرم د کومه
چی به زده اور دهجران راسره نه وی
هم مسلک به دمچتون به خه خان شمیرم
شوق و ذوق چی دیبا بان راسره نهوی
دعشق فن زه به خه دستور حاصل کرم

چی دغم نوشت و خوان را سره نه وی
خوک به ستا پر یشانی زلفی کیری ایادی
چی فکرونه پر یشان راسره نه وی
د دیدار لایق به خه به نی دلبر شمع
چی له او بشکو دک چشمان را سره نهوی
باغو بن بهذه کمین یوازی خه کرم
چی می سر و خرامان را سره نه وی
کمین

ژوندون

نهوای

د عشق احساس که به انسان کی نه وای
حسن و بیایست به به جهان کی نه وای
به روینو شو کسی به ما خه کسولی
خلاندی ستوری که آسمان کی نه وای
خالی به حسن به مین نه وی زه
نگار او غیرت که به جانان کی نه وای
خلانده ستوری که آسمان کی نه وای
که د خودی چذ به شیطان کی نه وای
شیخ به هم زما به رنگ بدغی وای ربه
که بی مطلب حورو غلمان کی نه وای

ملتون پشتونستانی

بهار شاعر

آندم که لاله ها چو شهیدان به رستخیز
رنگین کن برآمده محشر بها کنند
و آندم که بلبلان چفا دیده خزان
بر شاخه ها بر آمده گل را صدا کنند
گویند شد بهار
آندم که دلبران گریزنده از وفا
با عاشقان شوند دگر باره در چمن
آن ، گیسوان بنار بیاراسته بگل
وین ، تو شگفته غنچه ، فرو کرده درین
گویند شد بهار

آندم که پردو ساحل دریا کبوتران
برهای نازنین بهوس شست و شو کنند
و آن سو ، میان موج گرداب ، خیل قو
عشق گمسته را به تغزل رفو کنند
گویند شد بهار
گویند شد بهار ولیکن مراحه سود
زیرا که هیچ لغه نخندد بکام من
بشکسته اند شاخ گل آرزوی من
اشک است و آه ، موئس هر صبح و شام من
من شاعرم ولی غزل خفته در گلو
چون موج رود ، رفته به اعماق رود بار
یا چون شراب کهنه ، نهان مانده در سبو

دیوانه وار جویم و بر خود زخم شرار
تنهایم و همواره دل نا قر من
چون تازی نوا که به سازش بسته اند
می لرزد و نوا نکند ذائقه در بهار
با زخمه قسون خزان گمسته اند
هرکس به تپتی جگر خست و سوختم
مانند لاله ای که بود رسته برستخ
در هر بهار داغ ، دلم نازه می شود
اما دلی نسوزد بر حال ، ای دریغ
بشگفت شنیدید و بخندید یا سمن
اینهم بهار ، مصرع رنگین روزگار
آیا شگفته می شودم غنچه مراد
زین غنچه شگفته وزین خنده بهار ؟
این رنج من چیست ؟
که هر لفظ من شعر ،
خاموش می نشیند و فروید می شود ؟
ای غنچه های وحشی و آزاد گوهسار ،
ای بلبلان لغه گر مست و ناقرار ،
وی تو بهار ، ای گل شاداب روزگار ،
آخر کنید بر رخ من هم تبسمی ،
باری ، تر نمی ،
کز مهر بی ریا دل من شادمی شود

البام

دیرینه شوه

بیا سحر د بیلتون شپه شوه دیرینه شوه
د امید رها خوره شوه دیرینه شوه
چی را ووت له پردی نه بیکلی یا د نین
اوس د تول عالم فتنه شوه دیرینه شوه
بیا دیسی لری کر پلولک مخته گوری
میاشت له وریخی رانیکاره شوه دیرینه شوه
له خور و غنو بی سل پلا کوری جووی
پو منخ هم به سراره شوه دیرینه شوه
مینتوب به صورت خواره خان ز هیر کرم
چی به مانی خوا سره شوه دیرینه شوه
د یاری د یرو غونووم تنگ کوری
چی می خیری دا سینه شوه دیرینه شوه
به سرو ستر گو می دین کوه مجر و حه
چی د نا ز به خو بویده شوه دیرینه شوه

مجروح

حقیقت

غلاب دور بین جو بینه را گفت
نگاهم آنچه می بیند سراب است
جوابش داد آن مرغ حق اندیش
تومی بینی و من دالم که آب است
صدای ما هسی آمد از ته بحر
که چیزی هست و هم در پیج و تاب است
اقبال

ساقی ته

ساقی دکی پیالی را کوه لا خماریم
پدی وخت دلیوتوب گنیزه هوشیاریم
دکی دکی پیالی را کوه را کوه نی
راته گوره میخانه گنیزه لا سرشاریم
د زاهد زهدی خبرو خنی تیر شه
د زاهد زهدی خبرونه بیزاریم
ماه خله مینه گراه ده هر عه نه
قر پالی زه د همدی مینی د لار یم
میکده گنیزی بی شرابه بل خه نه وی
خو چی یم دشرا بیا تو به کنار یم
ساقی لاس دی را اوپده کوه بی نوبته
زه فاروق د شراب بیا لو سره یاریم
فاروق حریق

وطنه!

وطنه منا دالوو غروته سلام
من او سید و نکو پر گنو ته سلام
تاکسی ویمی د آزادی چلیبی
د آزادی لو و بر جو ته سلام
چی پکنی بنی دلی او به چلیبی
ستا بنایسته بنکلو د و ته سلام
چی تل بی خیال د آزادی وی سر کی
وطنه منا هغو ز لمو ته سلام
چی پکنی درس د آزادی زده گیری
وطنه منا هفی زا تگو ته سلام
چی خله خا وده ورته سره زربشکاری
هغو ما غزو هغو فکر و ته سلام
چی آبادی د تا کی خان متری کوری
وطنه منا هغو بچو ته سلام
چی د قا مینه بی را و بود له
وطنه منا هغو ز مرو ته سلام

وطنپال

هنر و مردم

غیباء منصور

«داستان یا باز آفرینی زندگی»

هنر به گونه اعم و داستان به گونه اخص در گستره تکامل تاریخی همواره از منبع چو شان و پایان تا پذیر زندگی تغذیه نموده است. آثار جاویدان ادبیات نمایانگر درک وسیع آفرینندگان آن از این منبع بوده است.

داستان در چوب بست شریای خاص زندگی مادی و معنوی يك ملت بوجود می آید. در روان اجتماعی ملت زندگی میکند تا روپوش از هوای فرهنگی پیرامون گرفته میشود. و منحیت يك پدیده تازه در درون فرهنگ جاری میشود. همانگونه که هر کس قبل از تولد تا گذر در بطن مادر به مرحله معین از تکامل میرسد داستان نیز نیا زمند آست که قبل از رایش در ذهن نو پسنده تمام امکانات تولد آن فراهم گردد و بعد از گرد آوردن تمام امکانات شناخت عناصر داستان توسط داستان نویس ارائه میشود و کسب هویت کند.

داستان نویس برای آفرینش داستان نیازمند است تا با تلاش پیگیر شناخت حسن خویش را از بهترین رکن داستان (زندگی) به شناخت تعلقی رشد دهد. و برداشت تعلقی خود را از زندگی دوباره در وجود عناصر سازد و داستان تحویل دهد.

زندگی در وجود زمان، مکان، فضا و حرکت های داستان تبارز میکند. حرکت داستان تا به زمان مکان و فضای است که در داستان باز آفرینی میشود. مراعات را بطه جدائی نا پذیر حرکت و زمان و مکان ضرورت ناگزیر هر داستان است.

این تابلو که قسم دیالستیک نقاشی گردیده
سحنه یی از مرغ جنگی را نشان میدهد

تکیه کند.
داستان انعکاس دقیق زندگی در ذهن نویسنده و باز آفرینی دوباره آن توسط نویسنده است. اگر این انعکاس ناقص، نادرست و دور از واقعیت باشد باز آفرینی آن ناگزیر ناکامی و نادرست و دور از واقعیت خواهد بود. داستان نویسنده با یستی آگاهی عمیق از بافت شریای داشته باشد که شخصیت در آن بسر میبرد در غیر آن شخصیت زنده و قابل پذیرش نیست. کمیدی المانی نمونه روشن درک عمیق زندگی در ذهن یا لزا است. ازین رو آثار بالزاک بخاطر انعکاس دقیق زندگی موارد ارزنده جهت مطالعه جامعه شناسی فرانسه آن عصر بدست میدهد. نیکو لای نیز روی می نو پسنده (باز آفرینی) نمایند گمان نمونه وار شراوت-عسا هیجانها، گروه های اجتماعی و حتی حرفه ها. نو پسنده تصویریری از انسان را در حال حرکت دایمی بدست میدهد. داستان نویسنده نخست مواد کار را از تپ ها و حرکت های مشخصی مورد علاقه اش و محیط زندگی حرکت ها و تپ ها بدست می آورد. بعد از آنکه مواد کار را در ذهنش سبک و سنگین کرد فلمش را بصحنه کاغذ به حرکت آورده دست بسط آفرینش داستان می زند. اگر مطالبه نو پسنده عمیق باشد. مواد کارش را بدرستی حلای نموده باشد نگاهش از سطح به ژرفای مواد کارش لغزید باشد. از سطح بلند آگاهی برخوردار باشد. درک روشن از علت های حوادث و عملکرد حرکت های مورد علاقه اش داشته باشد داستان عینا زندگی را به

شناخت با یستی فضای دهد. را نیز بر رسی نموده و از فرهنگ اجتماعی بحیث کل درک روشن بدست آورد. چه باشخصیت های داستانی انتخاب شده از شهر زبان، عمل و خصوصیات روانی شهری را تبارز نمیدهند و یا مسیر سردارگری شهری به اسامی او امر نو پسنده به ده میرود. خصوصیات اخلاقی خود را بشکل معجزه اما یکشنبه فرا موش میکنند و شراحت در بشره کثیف دهانی را با چند شعار رو شنفکرانه اختار می داند. هر داستان با یستی به شدت روی هم بستگی روان حرکت زمان و مکان که حرکت ها در آن حرکت می کنند،

اکادمی آموخته‌است و با وه گونی فراوان
از این دست . ده ما با وجود داستان‌گونه
های فراوان از اشتباهات بگذریم هنوز
دست نخورده است .

هدف از نوشتن داستان
گشتن و رفت نیست . کلی گویی نیست
ارشاد است . برهنه کردن است . نمایاندن
است . فوق ، تحلیل و استعداد به تنهایی
کافی نیست . این کار شناخت عمیق زندگی
میخواهد و سطح بلند فرهنگی .

بر خورد با پدیده های شهری نیز
سطحی بود . لمس کرد و نه شناختند
درک حس به درک تعللی نکات یافت .
نتیجه روشن است . سطحی نگری . کلی
بافی و گریز از واقعیت . البته در پهلوی
این نوشته ها داستان خوب از نو یسند

بوجی سر خلاص کسرو و دوزی به بی
آسمان ته پو ر ته شی . برون نفوذ در
روان (ملاک) و (دهقان) بدون آگاهی
به فرهنگی که (ملاک) در آن پو جود آمده
بزرگ شده و اعمال ما لکیت میکنند چهره
مجرد و کلی با چند شعار کند (اخپاری)
بروی کا غز ریختند . نزد با شنیدن چند
جمله به (انقلاب) ما در زاد بیدیل میشد
و بچه بسواد رو ستانی طوری سخن میگفت
که گویی دانش پیشرو عصر و ادب بزرگترین

نحوه مطلوب و روشن با زافزین کنند
واقعیت های پوشیده روانی را بر ملا
سازد . رابطه های نامکشوف را بریان
سازد و در بچه تازه بروی خواننده بکشد
در غیر آن عرصه مفا همه کلی کشف شده
توسط دیگران بگفته محدود و لت آسانی
(باز کردن گرهی تازه نیست بلکه تقلید
از روندگان راه های رفته است .) و مادر
طول دوره ابتدال چه پسانوشته های به نام
داستان دیدیم که مفاهیم کلی علمی
مبتدل کردند و با ذهن بیمار این هنر را
به لجن کشیدند .

چه پسانوشته های پنا م داستان که
در آن تیپ مشخص رابطه ذهن با طبقه خودداشت
نه احساس و نه اندیشه طبقه در آن دیده
میشد . روان و ژبا ن کرکتر با موقعیت
اجتماعی ارتباط نداشت .

دهقان بیسواد از زبان تحصیلکرده کتابخوان
حرف میزد . کارگر ما نند دکاندار می
اندیشید کار فرمای فابریکه فکر
دلالت کمیتی های خا رجی را ارائه میکرد
ملاک با پورو کرات احساس اندیشه
وزبان همانند داشت . چنین سطحی نگری
که در نوشته ها بر مردم عرصه میشد نمایان
نگری ما یکی عرصه کننده آن بود . داستان
نویس بایستی زندگی را بشناسد نه در سطح
بلکه در عمق رابطه و منطقی حوادث علت
های عملکرد و پیچیدگی های روان آدم
ها را بکاود و شناخت دقیق از کرکتر
داشته باشد . انبوهی از ظواهر را
نشان دهد و با مکتوف را بریان کند
و آنرا چون مرورید کمیاب در دست خواننده
بگذارد .

خواننده را از سطح به عمق بکشد و
او را با ارا نه فاکت های تازه که تا آن
لحظه پوشیده بود به اندیشه وا دارد . در
ذهنش جرقه های تازه حقایق ایجاد کند و
این اسان بدست نمی آید . جستجوی
پرو سوا س حقیقت نفوذ از قشر سخت ظاهری
به مقصود و کشف آنچه که با وجود تکرار
همیشگی از نظر ها پوشیده است .
تکرار حدیث کهنه داستان را از سکوی
خلاقیت می اندازد و آنرا در ردیف کار
های پیش پا افتاده قرار میدهد . حدیث
کهنه در داستان نمیتواند هدفی ار شاد
هنری را به فرجام رساند .

در طول دوره ابتدال تکرار حرفهای
کلی فراوان دید . میشود . اکثر نوشته
ها بازتاب عجز لانه و رنگ پریدنه
بود . بدون شناخت عمیق رابطه ها و
ضابطه های حاکم برده ، خواستند
تا با این موضوع (که مد روز شده بود)
دست به آفرینش داستان بزنند . (ملاک)
و (دهقان) و (مبارزه طبقاتی) آنها این
طوری می اندیشیدند که با خواندن چند
مقاله دست دوم اخباری را جمع به ده
توانسته اند درک جامع و کامل از ساخت
فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی ده بدست
آورند دست بقلم بردند و تمام نوشته ها از
اشک (دختر دهقان) (قمچین ملاک) برآمد
و این فاجعه دردناک در داستان های رادیویی
بعدهی به شکل ضد هنری تکرار شد که به گفته
یکی نویسنده های خوب (که ددی

سیاوش کسرائی

پرنده

پرنده بی پرو پرواز و لغه خاموش است

پرنده فاصله ی بالهای پرواز است

پرنده طعمه گرفتن زقله های بلند

پرنده بال کشیدن بر آب های زلال

پرنده داشتن چشم های بازایی

پرنده خواستن آسمان درون دل است

پرنده - کج

پرنده لانه به شاخ فصول - بنیادن

پرنده عابر هوازی خطر بودن

پرنده خونگر قتن به میله های قفس

پرنده شوق رهایی

پرنده - آواز است

پرنده چیدن گلبرگه های ناپیدا

پرنده رد شدن از مرزهای متنوع است

پرنده سینه سپردن به خال سرخ بلا

پرنده بردل اوپز نام آزادی است .

خلیج فارس

منبع مهم دیگر این جزیره کا نهای نفت است که در سالهای ۱۳۱۳ به اساس نسبت امریکایی ها شروع به بهره برداری شده است که در سالهای اول تا سال دو میلیون تن از آن بهره برداری و نفتا ول نموده اند و در آنجا یا لا یشگاه (تصفیه خانه) تأسیس کرده اند .

انگلیس ها نیز به اساس ماسیت و خصلت استعماری خویش در جزیره مذکور بی تلاقه نبوده موسساتی دارند . پیدا یی ذخایر نفت در آن جزیره اهمیت اقتصادی آنرا روز بروز ارتقا میدهد ، و چشمان بیشتر بهره گیرنده ها با دیدن معطوف میگردد .

جمعیت، دین و زبان جزیره بحرین :

جزایر بحرین دارای تقریباً ۱۴۰۰۰۰ تن جمعیت میباشد که به مقایسه عربستان سعودی که در هر میل آن ۷ تن عرب بدوی دارد در بحرین در هر میل مربع ۴۰ تن زندگی می کنند .

مذهب اهالی اسلام و زبان آنان عربی و اندکی فارسی است حرفه های اهالی زراعت و تجارت ، با رجه بافی و ساختن ظروف سفالی است .

آثار قدیم :

در حصص شمالی بحرین دشتی دیده میشود که دارای خرابه های زیاد است درین قسمت اکتشافاتی صورت گرفته و ظروف گلی قدیمی زیاد بدست آمده . چنین حدس میشود که این ظروف متعلق به ازمنه ی قبل از فنیقی ها است .

بحرین قدیم :

بحرین که از صدر اسلام یعسدر مدارک و مراجع مختلف از حد یثو ادب و تاریخ و مسالک و ممالک و کتابهای فتوح ذکر شده همین سرزمین و سیع است که از طرف شمال به بصره و از طرف مغرب به یمامه و از طرف جنوب به ربع خالی و عمان محدود میباشد و راهای کاروانی صعب العبوری آنرا با یثرب و حجاز و یمن و عمان مربوط می کرده است .

وسعت سر زمین بحرین :

حوزه خشکی که بحرین یاد میشود به اعتبار میزان نفوذ و غلبه ی قبایل و اقوامی که در آن میزیسته اند اختلاف پیدا میکرده گاهی شامل کلیه ی صحرا ها و واحدها می میشود که در پیرامون آن پراگنده بوده است .

بحرین دوره ساسانی :

در تشکیلات اداری ساسانی این ناحیه را به چند ولایت یا حکومت تشبیه کرده بودند که به نامهای هجر یا هجر و بنیاد از دشیر یا خط میثما هیک یا

اول و یا جزیره بحرین امروز خوانده میشود و هر یک از آنها بطور مستقیم یا تشکیلات مرکزی جنوب غربی کشور ارتباط داشته است .

وجه تسمیه بحرین :

وجه تسمیه این سامان به بحرین و بحرین از ۱۲۰۰ سال با این طرف فرض ها کرده اند ، گاهی وجه تسمیه را

مربوط به وقوع این ناحیه در میان دو رود محلم و عین الجریب در شمال و جنوب ناحیه دانسته اند که امروز از وجود آنها در نقشه اثری باقی نیست و بر سرخی آنرا نتیجه ی وضع و وقوع ناحیه در میان دریا و برخی تا لایهای داخلی شمرده اند که در فصل با را نامی است بصورت دریا چه دراید واحیاتا و جود آب شیرین و شور را در خط کرانه ی دریا ، پهلوی هم منشاء این تسمیه بحساب آورند و بگویند حد فاصل دریا ی شیرین و شور و احیاناً از محدود بودن ناحیه به دو دریای و آب وشن نیز چینه نام گزاری الهام گرفته اند .

ولی هیچ یک ازین فرضها به نظر دقیق قابل قبول نمی آیند مگر اینکه بگوئیم حدود جنوبی این ناحیه در وقت نام گذاری تا سواحل دریای عمان و حضرموت امتداد داشته و این زبانهای خاکی که

میان خلیج فارس و بحر العرب قرار داشته به دو دریا منسوب و به بحرین یا بحرین موسوم شده باشد . وجود این اسم در اخبار مربوط بزمان دعوت رسول اکرم دلیل آن است که پیش از ظهور اسلام هم این ناحیه ، بحرین خوانده میشد است .

راه دریایی بین النهرین و عمان :

کشتی های بیکه از دهانه ی رود فرات داخل خلیج فارس میشد و همان طوریکه بعد ها یا قوت در پارهای دجله گفته است از طرف دست راست ، راه مجاور سواحل بحرین را پیش گرفته و پس از وصول به جزیره «دیلو» که «فیکه» ی فعلی «ایکا روس» یونانیها باشد به جزیره ی تاروت و ساحل خط و هجر و جزیره بحرین فعلی میرسید و است و از آنجا را خلیج فارس را که فوق العاده از حیث آب و هوا دشوار بود است پیمود و به «ماکان» یا «ماکان» می عطا منشی و «مزون» یا «ماکان» می رسید است .

که بنو به خود جای آباد و منتهالیه دریایی تجارتمی میان جلگه سند و سواحل خلیج فارس بود است ، این رفت و آمدها در میان جلگه ی بین النهرین و عمان و سند از راهی انجام میگرفته که آبساده ترین ساحل مجاور آن ، همین سرزمین بحرین بوده است .

سواحل بحرین با بندرهای خط و هگرو جزیره های دیلمون یا ایکا روس و اوایل منطقه یی بود که پیش از تقاطع دیگر سواحل خلیج فارس از برکت این ارتباط تجارتی بحرین برخوردار میشد و محل توجیه دریا نور دان و بازرگانان و سوند گران سیاه و سفید قرار میگرفته است .

سجایای مردم خلیج :

اصولاً روحیه ی اصلی سکنی سرزمین بحرین و وضع زندگی و درجه ی تمدن آنها با اقوام هم عصر ایشان که بعد ها برایشان غلبه یافتند اختلافی فاحش

دارد و از سببیه ی جنگاوری و ماجراجویی برکنار بوده اند ، روح و کثر زندگی مسالمت آمیز مردم بحرین مظهر سجاای عالی ایشان است که خداوند از دموهبتی که نصیب ایشان نموده ، آسایش و

آزادی را سلب نکند ، زیرا آزادی در وطن و وطن آزاد از آن نعمات خدای بزرگ است که دیگر نظیر ندارد .

کوجیهای مردم خلیج در سواحل اقیانوس هند :

در دوره ی نفوذ سلاطین کشور گشای اطراف بوده است که دسته های بسیاری از مهاجرین این سامان سلی غربت خوردند و راه دریا پیش گرفتند و تا دماغه ی گاپ و سوما ترا رفتند ، هنوز اخلاف ایشان در زنگبار و تانگانیکا و جزایر کوکو در سواحل موزامبیک و سواحل ماداگاسکار و سوما لی هستند و در سواحل و جزایر شرقی افریقا نیز دیده میشوند .

عامل عمده این بدبختی ها در بحرین جنگ های پرتقالی ها و عثمانی ها و نظایر آن بود که این دو استعمارگر بزرگ در بسا سرزمین های خلیج با هم شایخ به شایخ میشدند ، و مردم اصیل و سکنه بومی آنها زیر لگد های ایشان خورد و خمیر میشدند که این شیوه زود گسوسی قسدت ها تاکنون در جهان ماست در هر گوشه ی از جهان صلح و امن و آرامش بشر را تهدید میکند . و منطق نور گوئی روز بروز به جهان زیبا و قشنگ ما ریشه و بنیاد هر چه بیشتر می گیرد . و مردم جهان را از امید زندگی مرفه به ناامید بیا می کشاند ، و اقلاً هیچ موجود دیگر و هیچ حیوان درندگی دیگر مثل خودمان مایه ی درد سر بشر نشد است .

براستی از ماست که بر ماست .

کویت :

کلمه ی کویت از لغت کورت گرفته شده و کورت در زبان محلی به معنی قلعه است ، کویت (قلعه ی کوچک) این قلعه که آثار آن هنوز در کویت امروزی دیده میشود در حدود سالهای ۷۱۶ میلادی توسط اعرابی که از بحر رسا حسل خلیج مهاجرت کرده بودند بنا شده است .

کویت در زاویه شمال غربی خلیج فارس قرار گرفته ، سطح آن جمعا معادل ۶۰۰۰ میل مربع است ، جمعیت در حدود ۵۰۰ هزار نفر و یا کم و بیش میرسد که تقریباً ۶۰ فیصد آن مهاجرین اطراف و سواحل خلیج و بعضی جاها ی دیگر است .

کویت در سال ۱۹۶۱ - استقلال نسبی خود را حاصل نمود .

با توجه به تعداد نفوس کویت میزان استخراج و فروش نفت کویت یکسری از غنی ترین کشورهای امروز جهان است .

این سرزمین در اثر استعمار شدیدی امپریالیزم انگلیسی چند سال قبل از استقلال خود محل عقب مانده ی بیش نبود و آب آشامیدنی مردم آنرا با وضع بسیار ابتدایی از دهانه های شط العرب با لجا حمل میکردند و حتی فاقد گیاه و درخت بود ، ولی امروز نفت آنرا در جمله ی جدید ترین و آباد ترین مناطق جهان در آورده ساختن نهایی عظیم و جاده های لوس فرستاده رادیو ، تلو یزیون و غیره آثار زندگی نوینی لوکس مدنی در کویت خیره کننده است .

در همین مدت کوتاهی که از حیث سیاستی کویت میگذرد از نظر حفاظت صحه و فرهنگ و امور اجتماعی گذاردن پرش قابل ملاحظه ی نموده است .

کویت علاوه بر صادرات نفت در آمد های دیگری و نظریه عواید و غنای کافی که دارد قادر به کمک های فراوانی به دیگر کشورهای ، بخصوص کشورهای عربی است .

شرکت های استخراج کننده نفت کویت عبارتند از این شرکت ها :
۱- خود کویت شرکت نفت کویت ، مشغول فعالیت است و لی بنوبت خود مرکب از دو شرکت زیر است .

اولا شرکت انگلیسی بی - بی .
ثانیا شرکت امریکا بی - گلف ایل کمپنی .

۲- در منطقه ی فلات قاره ی کویت شرکت نفت «شل» در فعالیت است .

۳- در منطقه ی بیطری شرکت «آینویل» فعالیت می کند که خود از شرکت نوکمپنی نفتی مرکب است . یکی شرکت نفت مستقل امریکا و دیگری شرکت «گنی» .

شاید استخراج نفت فلات قاره بر این ناحیه را یک شرکت جاپانی تحت عنوان شرکت نفت عرب ، در انحصار دارد .

بی مورد نیست اگر از شرکت های نفتی دیگر بزرگ تذکر داده شود .

اولا کمپنی نفت آرامکو که در واس التورده یعنی سواحل عربستان سعودی در حال فعالیت است و خود از چند شرکت امریکایی ترکیب یافته است زیر عنوان شرکت «عرب ، امریکا» .

ثانیا - شرکت نفت بحرین بنا ۴ «باکو» ۲۲ شرکت نفت بحرین .
نوت : معلومات فوق از چند سال قبل است ، اگر تغییرات و انکشافات دیگری در زمینه ی وجود یا عدمه باشد ، درست است .

قطر :

شبه جزیره ی نسبتا بزرگی است که طول شمالی جنوبی آن ۹۰ و عرض شرقی غربی آن در بین ترین نقطه در حدود ۶۰ میل بوده و سطح کلی آن در حدود ۸۵۰۰ میل مربع است . جمعیت آن حد اکثر در حدود پنجاه هزار نفر و زیاده از آن است که تقریباً ۳۰ هزار نفر

در پایتخت شیخ نشین «الدوحة» نام دارد بر میرند . درجه حرارت تابستان در قطر تا ۱۲۰ درجه فارنهایت بالا میرود . خاک قطر شوره زار و کاملاً لم یزرع است . جز در یکی از نقاط شرقی جزیره که آلودی از نخلستانهای قدیمی و مغروبه چشم میخورد در سایر نقاط از گیاه و درخت خبری نیست اما باوجود عدم تناسب آب و هوا و زمین در زیر خاکهای قطر دریایی از نفت که از نظر مغرو-

بیت جنس در خلیج فارس در درجه اول قرار دارد نهفته است استخراج این منبع عظیم نفت در عمق تقریباً مناسبی از نظر استخراج واقع است . که سهولت استخراج در زمینه نیز نسبت به سایر حصص امتیاز است .

اولین بار در سال ۱۹۳۵ میلادی قسار داد استخراج نفت بین شیوخ قطر و شرکت پترلیوم با هم رسیده و در فبروری سال ۱۹۵۰ شیخ علی حاکم وقت نامیسات بهره برداری از نفت را افتتاح کرد .

میزان استخراج نفت قطر در سال ۱۹۶۱ کمی بیش از ۸ میلیون و در آمد آن از این باب در حدود ۲۰ میلیون پوند بوده است که کنون بدون شک معیار آن بالا گرفته .

قطر نیز در اثر این درآمد سرشار با توجه به تعداد قلیل جمعیت خود بسرعت راه ترقی را پیموده که فعلاً از کشورهای خیلی غنی و معمور و آباد سواحل خلیج فارس بحساب میرود . بندر نفتی قطر که از آنجا کشتی های نفت کش پهلوی میزند و بار می گیرد در حدود ۳۵ کیلو متر از دوحه فاصله دارد .

نام این بندر ام سعید است که در آنجا نامیسات مجهزی بنا گردیده ، شرکت نفت قطر «در خشکی» نام دارد و شرکتی که امتیاز

استخراج نفت فلات قاره ی قطر را در انحصار دارد شرکت استخراجی «شل» نامیده میشود .

شیخ نشین های هفتگانه :

بطوریکه از اسم این شیخ نشین ها پیدا است تعداد آنها به هفت میرسد که از مغرب به مشرق به ترتیب عبارتند از :

ابوظبی ، دبی ، شارجه ، عمان ، ام الکوین ، رأس الخیمه فجیره -

ابوظبی :

وسیع ترین شیخ نشین های خلیج فارس ابوظبی است که در حدود ۳۰ هزار میل مربع وسعت دارد و از دخورالعبدیه جنوب شرقی قطر شروع شده به ناحیه ی جبل علی مرز غسری دبی خاتمه میابد .

جمعیت این شیخ نشین با احتساب کلیه ی توابع آن در حدود بیست و پنج هزار نفر است که ازین عده تقریباً ۸ و یا ۹ هزار نفر در خود شهر ابوظبی زندگی دارند . این شهر شبه جزیره ی است که اکثر اوقات بر اثر مد دور آنرا آب گرفته . و به جزیره ی بی مبدل میشود . درین جزیره آب آشامیدنی و گیاه وجود ندارد . در حدود ۱۳۰ مفره در آن دیسده میشود و حاکم ابوظبی که شیخ شخبوط نام دارد مقرش در همین شهر است .

ناتمام

فروغ و خلاقیت هنری...

فاطمه صمدی : کاش احمد ظاهر سال های فراوان زنده میبود تا شاهد پیروزی های
پرفروغی او در جهان هنر کشور میبودیم.

کنید - را می پسندم و علاقه دارم .
- مصروفیت روز های فراغت تان چیست ؟
- بعد از بررسی درسیا و کار خانه همیشه
آهنگهای شادی بخش احمد ظاهر را می شنوم
و زمزمه میکنم و حس می برم و اوقات فراغت
را با آهنگهای او پر مینمایم .
• • •
ظاهر دارد بگوید ؟

- آیا این همه وقت را که به شنیدن آواز
احمد ظاهر اختصاص میدهید ، شما را از کار
و زندگی نمی اندازد ؟
- بیچوجه ، درست که به آواز او علاقمندم
اما به کار های روز مره ام بصورت عادی
میرسم و وقفه در آن نمی بینم ..
نوجوان دیگری که سخت شیفته آواز گیرای
احمد ظاهر است محمد فاروق ابراهیمی معلم
لیسه حبیبیه میباشد که علاوه بر داشتن کت
های ثبت شده افغان موزیک و موزیک سنترو .
دلباخته شوید ؟

او البومی از خواندن و عکس تهیه دیده که یاد آواز خوان جوانان را جاودانه میسازد

و ما را از فروغ داغ حسرت سوختی و رفتی
سرور با هزاران نغمه هستی
جهان را برد در مستی
شکوهِ آسمان بود
ولی ایندم ز توجز نغمه و آواز باقی نیست .
ترا ای آشنایی ناشناس من
سرود هستی جاوید میخواندم
ترا غرور میخواندم ولی از دور
... صدایت آشناء لحظه هایم بود

بیادم باز می آید که میگفتی
ما چون قطره اشک ز چشم انداختی ، رفتی
ولی ای ناجوان اینرا برای خویش تهمت
ساختی رفتی .

بیادم باز می آید که میگفتی :
زغم دورمزات اشک میریزم و میگویم :
ما چون قطره اشکی ز چشم انداختی رفتی
شبی در خواب خواهم دید
اگر گویی جوابم را که من : باز آمدم ،
باز آمدم

ولی جای تو اینجا در میان مردمان خالی است
و یاد تو نباید باقی است .
و باز می آیی ؟
هرگز نمی آیی ، نمی آیی .
• • •

• حال صحبت مختصر دیگری با دو جوان
هنر دوست داریم که هر يك به گونه یی یاد
آواز خوان محبوب خود را در خاطر خویش
گرامی میدارند . فریده معلم صنف دهم
لیسه رابعه بلخی البوم کوچکی دارد که هر
ورق آنرا با تصویری از احمد ظاهر و پاپاچه
خواندنی از او مزین ساخته است که با ظرافت

کدام است ؟
- همه آهنگهای او از کیفیت خاصی بر
خور دار است . شادی می آفریند غم میزداید
و آدم را به شور و مستی میکشاند و از آنرو
همه آهنگهای او خوب است از جمله همه ،
آهنگ پر شور و سحر انگیز قدح را سر کنید ،
شب را سحر کنید غم دنیا را از سر بدر

جای داشتند که جای احمد ظاهر را پر کنند و به اندازه وی از شهرت و محبوبیت برخوردار گردند ؟

مسحور جمال :

احمد ولید و وحید صابری دو نفری هستند که از روش وی در آواز خوانی دلبال روی می کنند و صابری در زمینه کار خود پیروز تر است .

استاد سر مست :

هر هنر مند خصوصیت های جدا گانه ای دارد و مشکل است که به صورت مقایسه ای بتوان در این مورد به نتیجه ای رسید .

وهاب مددی :

حد اقل میتوان گفت که از آواز خوانان جوان موجود ما هیچ يك نمیتواند به زودی به اندازه احمد ظاهر در میان نسل جوان از محبوبیت برخوردار شود .

در اخیر به مسحور جمال میگویم :

- مناسفانه افغان موزیک در برابر رویداد های بزرگ هنری کشور بی تفاوت است به عنوان يك آوری در جریان يك هفته که گذشت ما با دو حادثه در خور توجه روبرو بودیم نخست مرگ استاد محمد عمر باب نواز بی همتای کشور و - دو - بزرگداشت سالروز مرگ احمد ظاهر که افغان موزیک نه در این زمینه ها پرو گرام خاصی را به انجام آورد نه سخنرانی ای داشت و نه هم حتی در تهیه مطالب برای رسانه های گروهی سهمی گرفت در حالیکه من فکر میکنم این ارگان تنها جای بود که باید مسوولیت هایی از این مانند را به عهده میگرفت که حد اقل فایده آن جلو گیری از بیراهه روی در ارزش گذاری ها در زمینه کار های احمد ظاهر و - سه - شناخت آوردن مایه های هنری استاد محمد عمر بود - شما چرا چنین فعالیت هایی ندارید ؟

مسحور جمال :

مناسفانه کار هایی که به وسیله این ارگان به انجام میاید در شمار فعالیت های رادیو - تلویزیون معرفی میگردند - در حالیکه اکنون در رادیو تلویزیون يك نفر آواز خوان يك نفر موزیسین ، يك نفر دایر کتر و آهنگساز وجود ندارد - در همین زمینه مورد پرسش شما پرو گرام های رادیویی و تلویزیونی را

ما پرود یوس کردیم - اکلیل های گل در مراسم تدفین استاد بی همتای ریاب - سه وسیله همین ارگان تهیه شد و از آن گذشت هجده هزار افغانی به پیشنهاد همین موسسه

از بودجه دولت به خانواده استاد کمک شد البته همانگونه که شما اشاره کردید مافعالیت های دیگری هم باید داشته باشیم که زمینه هایش را به مرور مساعد می سازیم و در این شمار است مجله موسیقی که تلاش داریم امتیاز نشر آنرا از وزارت اطلاعات و کلتور بدست آوریم و در زمینه های هنر موسیقی در

آن نشرانی داشته باشیم که برای نوازندگان آواز خوانان دایر کتر های موزیک و تمام کسانی که به این هنر علاقه دارند آسما هی دهنده باشد .

خور دار بود تا چه پایه بی در رشید هنر و شهرت و محبوبیت وی تأثیر داشت ؟

مسحور جمال :

این نکته ثابت است . احمد ظاهر از خردی و سایل مدون موسیقی را در اختیار داشت . در رادیو شرایطی داشت که به آسانی برای دیگران میسر نمگردید . او به اصطلاح غم نان نداشت و خیلی امکانات وسیع دیگرالیه در این شکی نیست که احمد ظاهر از استعداد فراوان برخوردار بود اما شرایط و امکانات مساعد برای شکوفایی استعداد وی نقش عمده داشت .

استاد سر مست :

به عنوان مثال در همین زمینه احمد ظاهر را با وحید صابری مقایسه می کنیم - صابری با يك معاشی متکفل مخارج يك خانواده بزرگ است و ناگزیر از آنکه بیشتر به خاطر تهیه نان کار کند تا اینکه به موسیقی پردازد و در مقابل احمد ظاهر نه تنها چنین مشکلاتی نداشت بلکه وقت کافی و وسایل کافی نیز برای مشاقت داشت .

- از شرایط مساعد که بگذریم شما چه عواملی را در موفقیت احمد ظاهر که واقعاً توانست در يك دهه اخیر مشهور ترین و محبوب ترین آواز خوان نسل جوان باشد - سهم میدانید ؟

مسحور جمال :

من هفتاد در صد پیروزی او را بازمه در شرایط و امکانات مساعدی میدانم که برایش مهیا بود - ما اگر بتوانیم حتی نیم امکانات احمد ظاهر را برای آواز خوانان دیگر خود فراهم آوریم بدون شک احمد ظاهر های فراوانی خواهیم داشت .

سر مست :

وی پر شور و هیجانی می خواند و این یکی از عوامل موفقیت او بود .

نگیالی :

در مورد اجرای هر آهنگ خود با صاحب نظر آن واعضای آرکستر مشوره میکرد و تا آهنگی کاملاً پخته نمیشد و با آرکستر مشق کافی نمیداشت آن را به اجرا نمی آورد .

وهاب مددی :

از رفاه اقتصادی برخوردار بود - از جذابیت بر خوردار بود - ابتکار عمل داشت ، در انتخاب تصنیف ها و شعر هایی که آنرا می خواند وسواس داشت و موزون ترین و زیبا ترین هارا به انتخاب میگرفت و لخرج بود و در يك شب تا سی هزار افغانی را برای کسانی مصرف میکرد که بعداً تریبون تبلیغاتی او می شدند و از این ها که بگذریم احمد ظاهر هنرمندی بود بی آزار صمیمی - خون گرم که آذارش به هیچ کس نمیرسید و حسادت نیز در مورد هیچ کس نداشت ؟

- به نظر شما از میان آواز خوانان جوان موجود ما و مخصوصاً آنهایی که میکوشند دلبال رو احمد ظاهر باشند چه کسانی بیشتر

من فقط و فقط به آواز احمد ظاهر علاقه داشتم و ...

نمیگیرد .

- کدام آهنگهای احمد ظاهر را بیشتر می پسندید .

تمام آهنگهایش را دوست دارم و بخصوص همان آهنگهای او را که ذریعه افغان موزیک و موزیک سنتر ثبت و بخش گردیده است . از آنجمله خوانندگیهای نمیدانم به روی کسی بخندم ، اگر بهار بیاید ترانه ها خواهیم خواند ، و شادی کنید ای نوبستان - من شادم و آسوده ام را بیشتر از همه می پسندم و لذت می برم . - قرار که دیده میشود در کنج اتاق چند شمع را گذاشته اید ، این به چه معنی است ؟ - خاطره در باب شمع دارم که روزی به تربت احمد ظاهر رفته بودم که چند شمع مزارش را روشن نموده بود و لاسگاه به فکر همان خواندن او افتادم که میخواند :

بر لب آمد جان و رفتن آشنایان از سرم شمع را نازم که میگیرید به بالینم هنوز و از شما خواهش میکنم که به مناسبت سالروز مرگ احمد ظاهر این چند بیت را به نشر برسانید .

وژیدی ای صبا برهم زدی گلپای رعنا را شکستی زان میان شاخ گل نورسته مرا

با بال خیال عزم سفر کردم و رفتم با خلق جهان قطع نظر کردم و رفتم

آن مرغ خوش ترانه بستان سرای عشق ناگاه خموش گشت و زبان در کسب و رفت

- در لابلای آهنگهای او فکر آدم به سوی تعالی و بلندی به پرواز میاید و در يك حالت خلسه و مستی فرو میرود . هر بار که پارچه آهنگش را میشنوم به لذت دست نیافتنی میرسم که بسیار خوشم میاید که این یگانه انگیزه است .

و از سوی پر خورده پسندیده او با هنر دوستاش انسان را مدیون و فریفته میسازد و علاقتش میگرداند .

او با آلبه استعداد هنری از غرور و کبر خالی بود و همچون دیگر هنر مندان هرگاه در کنسرتی خوب میدرخشید ، فردای آن با دبدبه و شان نمی پرداخت و علاقتان آواز خود را محترم میداشت .

- چه تعداد کست از آواز خوان مورد علاقه تان دارید ؟

- همه آهنگهای او که به بازار عرضه شده است و قریباً به صد کست میرسد که چند تای آن کست های مجلسی است .

- حالا که احمد ظاهر نیست به آواز کدام هنرمند دیگر علاقه دارید ؟

- من تنهای تنها به آواز ، آواز خوان حنجره طلایی کشور علاقه داشتم و کس دیگری را نه یافته ام که جای او را پر کند و به محبوبیت او برسد . من از ظاهر هویدا دل پری دارم که به ناحق خود را با احمد ظاهر در يك دسته بندی مینشاند و سخن های ضد و نقیض در مورد احمد ظاهر میزند که جایی را

از واقعیت گروائی

بقیه صفحه ۳۰

در عمل کارش با عیب کمی به اجرا میاید . وهاب مددی :

دانش هنری غیر از پرداختن های عملی هنری است - فرا گرفتن دانش در زمینه های هنر سال ها وقت به کار دارد - احمد ظاهر دانش هنری نداشت اما از آگاهی نسبی خوبی برخوردار بود . که بیشتر جنبه عملی داشت تا تئوری .

- از نظر شما شرایط و امکانات گسترده اقتصادی و رفاهی که احمد ظاهر از آن بر

شرایط و امکانات احمد ظاهر های فراوانی را برای ما به ارمان خواهد آورد .

- به نظر شما احمد ظاهر آگاهی و دانش کافی در زمینه کار خود داشت - یا صرفاً در پرائیک به تجربه متکی بود ؟

نگیالی :

احمد ظاهر نه نوت غربی را می شناخت و نه از هندی را ، اما در ساحه کار خود به خاطر ذوق و استعداد که داشت و مشق و تمرینی که نمی خواست قطع کردند و پاکم شود -

نویسنده : الکسی تولستوی

طفولیت نیکیتا

مترجم : دوکتور خدایداد پشرمیل

پیوسته بگذشته

است (یا ر چه می نمودند - آواز سرود ها و سایر طو ر های شان همه خیا بان را فرا گرفته بود - دینا شاه در حالیکه بسک ساقه کرم را می جوید از زیر خانه ها جا نیکه آنها مسکبه دست می آوردند به بیرون دو ید - او در خزان زیبا تر شد بود و رخسار ها یش چنان گلگون بود که هر کس می دانست او نه به منظور جو یدن ساقه کرم ونه بمنظور شوخی با دختران دیگر به محله کارگران نمی نود بلکه برای اینکه کارگران جوان واز یدی - او را از کلکین دید - بنوا ند - آن کار گر مانند دینا شاد صحت خوب داشت و تنومند بود - از تو م شد یدا دلنگش بنظر می رسید - او یکطرف نشسته بود و کار های اسبان را تر میم می کرد .

ما می به سمت زمستان خا نه نقل مکان کرده بود - بخاری ها روشن شده بودند - اخیلکا یا آن خا ر پشت خا نگری تکه پاره ها و کا غذا ها را در زیر میز کنار اطاق می برد - او تلاش داشت تا پرا یش آتیا نه زمستان نی بسازد - از گادی ایوا نو بیج در اطاقش با خود اشتقاق می زد - نیکیتا او را از سوراخ کلید دید - از گادی در مقابل آینه ایستاده و ریشش را در دست گرفته بود و با تفکر اشتقاق می زمسعود بود که آن مرد برای عروسی آماده گسی می گرفت .

وازیلی نیکیتو بیج گادی های غله را به سما را فرستاد و خودش روز دیگر به آنجا رفت - قبل از اینکه او برود با ما می صحبت مفصلی نمود - او انتظار نامه را از پسر داشت - یک هفته بعد وازیلی نیکیتو بیج نوشت ؟

«غله را فروختم تصور کن که به نرخ بسیار خوب ، بهتر از مد وید بفروختیم آنچه تصور میکردی - واقعاً یک انسج هم بیشتر فت نموده - زاشای گرامرا جا ره دو می که خودت بصورت جدی بان اعتراض کردی مطلقاً ضروری است - باید دو زمستان دیگر از همدیگر جدا نیاشیم - من مشوره می دهم که بزودی ممکنه آنجا را ترک کن زیرا ورزشگاه شروع به کار نموده ، این تنها یک عمل استثنائی است که نیکیتا را اجازه میدهند تا در امتحان شمول سال دوم شامل شود - تصادفاً دو گلدان چینی زیبا بدست

نیکیتا چشمانش را باز کرد - واگو ن باصدا حرکت می نمود و چمنزارها در ینو ق ت خوب تا ریک شده بود .

تمام آسمان را هوای انگست استیلا کرده بود یعنی گر می تا بستان احساس می شد - سطح هموار یی پایان آسمان طوری موج می زد که گوئی از روی خا ک پرستان نسیم می گذرد - گادی برای نیکیتا مانند گهواره ای مجسم بود که او در آن خوابیده و در زیر ستاره ها خا موشانه به جهان و اسرار آن خیره بود .

او تصور کرد ، « این همه از او ست - روزی او بر یک کشتی هوا پیمای سوار خواهد شد و پرواز خواهد کرد . »

او در تصور یک کشتی هوا پیمای فرو رفت که بالهایش مانند یک خفاش ، در خلا ی سیاه آسمان و سوا حل آبی یک سیاره مقابل کوه های تفره ای ، خلیج های سحر آمیز ، محیط مرئی قصر ها با انعکاس ایسر ها بالای آب چنانچه در غروب تصادف می کنند در گردش بود ... گادی از تپه فرود آمد - در یک فاصله سنگ ها غوغا می کردند - یک هوای تیره از تالاب ها سرازیر شد آنها به خیا بان داخل شدند - یک نور ملایم و گرم از کلکین خا نه مادر اطاق نان می تابید ...

عزیمت...

خزان فرا رسید و زمین برای استراحت آماده گردید - آفتاب تا وقت تر با لایمی شد و گرم می هم نداشت - برنده ها رفته بودند ، باغ خالی بودو برگها بر روی زمین می ریخت - فایق از تالاب کشیده و در سایه گذاشته شده بود طوری که نخته پائین آن رو بطرف بالا بود - صبانه گیاه ها از اثر شبنم مرطوب و نمناک بنظر می رسیدند - از روی گیاه سبز خزانی که در زیر بیج پوشیده شده بود قلاها به تالاب رو آوردند .

قاز ها چاق بودند ، آنها می جنبیدند و مانند گلوله برفی معلوم می شدند - نوازده دختر ده در تغاره در خارج محله کارگران ، کرم را (یکنوع تر کساری

آورده ام که برای دوا پارتمان ما کافی است - نشو یش من از آورده شدن خودت بود که خرید را فعلاً معطل قراردادم . »

مامی بسیار تحمل نکرد - ترس از اینکه وازیلی نیکیتو بیج پول زیاد در اختیار داشته باشد ، مخصوصاً بیم ازین جهت هم که او گلدان های چینی خوا همد خرید - زیرا فعلاً اینگونه سامان در جهان هیچ مورد استعمال ندارد .

الکز اند را لیو نیتنا را مجبور ساخت تا در مدت سه روز آماده عزیمت شود - بیل ها نیکه در شهر مورد ضرورت بود ، چمدان های بزرگ ، بیبرل های اشیای نمکی و آفوقه و مرغ و خروس - همه را در یک گا دی با ر کرده به شهر فرستاد و نیکیتا - از گادی ایوا نو بیج ، و وازیلا آشپز در یک گادی چار عرا ده ای بیشتر حرکت نمود - این یک روز افسردنه بسود ویا دتیز می وزید - پسر دو طرف سرک زمین های تپه در و شده و قلبش

شده افتاده بود - مامادش بحال اسبان سوخت و آنها را دک می راند - آنها یک شب را در هو تل کولدی پان سیری نمودند - چاشت روز دیگر گند های کلیمسا و دو دو آسیاب های بخار که برای آرد تهیه شده بود از حاشیه چمن زار نما یان گردید - ما می خا موش بود - او شهر و حیات شهری را خوش نداشت - از گادی ریشش را با نا را حتی می جو ید - برای مدت زیادتی در کنار کارخانه های بدبوی صابون و خیا بان

های چوب ، از میان یک محله کتیف دارای میخانه ها و دکان های ترکاری و روی یک بل و سبب که رهن های جوان از محلات شب هنگام در کمین اشخاص می نشستند سفر نمودند - سپس به غله خا نه های دراز و تارک که در ساحل سر اشیب دریای سما را اعمار شده بودند رسیدند - اسبان خسته - گادی را با لای تپه می کشیدند و چرخ ها روی سرک قیر صدامی کرد - عا برینی که لباس های پاک وستره بر تن داشتند بحیرت بسوی گادی گل آلود نظر می نمودند - نیکیتا تصور می کرد که هر دو گا دی آنها بسیار خراب و خنده آور اند و اسبان نیز از نژاد حیوانات مریض دهائی می باشند - ای گاش آنها جاده عمده را ترک می گفتند - یک اسب دک که به یک گادی دو چرخه چلادر بسته بود از کنارشان گذشت .

«سر جای ایوا نو بیج ! چرا اینقدر آهسته می رانی ؟ سریع تر برو ... نیکیتا گفت .

«ما تا آنجا بهمین قسم خوا هییم رفت . »

سر جای ایوا نو بیج آرام واستوار بر صندوقش نشسته بود و هر سه اسب را می راند - بالاخره آنها به یک سرک کوچک دور خوردند - از کنار آتسگاه ، جالیکه یک جوان فر به با کلاه یو نانی اش در دروازه ایستاد - بود عبور نمودند و در خارج یک خا نه سفید یک طبقه ای که دارای آهن پوش بود و فقط با متداهما ن

سرک کوچک واقع بود نو قف کردند - وازیلی نیکیتو بیج با چهره پشانی و پر تشا طش در کلکین پدیدار گشت ، دستش را تکان داد ، نا پدید شد و لحظه بعد خودش دوازده یش رو را باز کرد .

نیکیتا نخست بخانه دوید سا لو ن کوچک و خالی اش با دیوار های سفیدش بسیار روشن بسود ، بر زمین چلا دارش نزدیک دیوار دو گلدان چینی ای که مانند کوزه های آب معلوم می شدند بنظر می رسیدند - انتهای صالون در زیر قوسی که مستون های سفید داشت و بر روی اطاق منعکس شده بود دختری با لباس قهوه ای نما یان گردید .

دست ها یش در زیر پیش بند سفید قات شده بود و بوت های قهوه ای اش همچنان بر روی زمین صیقل شده انعکاس داشت - موهایش بافته شده و بر پشت گوش هایش انداخته شده بود ، در عقب سروی یک گل سفید دید - می شد چشمان آبی اش به نگاه جدی به آنها نظر می کرد و تقریباً تر شرو بود ، بلی او لیلیا بود ، نیکیتا در وسط اطاق ایستاد - تر دیدی نبود که لیلیا بسوی نیکیتا آن چنان خیره بود که مردم در جاده عمومی به گا دی های چار عرا ده ای سوژ نو فکا خیره می شوند .

«نا مه ام را تسلیم شدی ؟ - لیلیا پرسید نیکیتا با شاره جواب مثبت داد .

«کجا ست ؟ همین لحظه آن را برا یم تسلیم کن ، لیلیا گفت .

با اینکه نیکیتا نامه را با خود داشت در جیب های خود به پا لیدن شروع کرد لیلیا مستقیماً بچشمانش با جدیت و غضب می دید .

«من میخواستم جوابش را بنویسم ، اما نیکیتا جویده جویده سخن می گفت .

«کجا ست ؟

«در بکس کالایم . »

«اگر امروز آنرا بمن تسلیم کنی همه چیز میان من و تو تمام خواهد بود - بسیار متأسف بودم که برایت نوشتم - حالا من به صنف اول ورزشگاه شامل شده ام . »

او لب ها یش را با هم فشار داد و بروی پنجه اش ایستاد - در همین وقت بود که نیکیتا درک کرد که باید نامه لیلیا را جواب می نوشت - او به شکل تحمل کرد ویا های فلج شده اش را بر روی زمین صیقل شده کش کرد ... لیلیا فوراً دست ها یش را زیر پیش بند سفیدش دو باره پنهان کرد - نوک بینی اش را بالا نمود - او نارضا یشی را با پو شائیدن چشمان خود بامزگان ها نشان داد .

«مرا ببخش ، نیکیتا گفت ، بسیار نادم هستم ، نادم ... با اسب ها ، درد ، کوبیدن و میشکا کوریا شونوک مصروف بودم - او سرخ شد و سرش را پائین کرد - لیلیا جوابی نداد .

- او از خود احساس نفرت کرد اما در همین وقت آواز انا پو لو سو فنا از دهلیز دخول شنیده شد - صدا های سلام تبادله بقیه در صفحه ۴۴

حادثه می آفرینند...

دارند که اغراض مسمومیت تا پیش از بیست و چهار ساعت هم دوام میاورد - همین اکنون من چند تن از بیمارانی را ملاقات کردم که شما روز پیش آنها را بعد از تداوی مرخص ساخته بودید اما امروز باز نسبت دوام اغراض مسمومیت به شما افتاده آورده شده اند و همین اکنون زیر تداوی قرار دارند .

- آنها بیشتر زیر تأثیر حالات روانی خاص قرار دارند و در واقع تکالیفی که انا می‌کنند رفع نشده تأثیر حالت ترس زدگی میباشد . - در مجموع تا اکنون چند نفر تلفات داشته اید ؟

- هیچ - تمام مریضان پس از چند ساعت به خانه های شان روانه شده اند .

خدا این صورت این مواد از نوع مسموم خطر ناک به شمار نمی آید ؟

- خیر به هیچ وجه .

زمانی به لیسه جمهوری میرسم که ساعتی پیش از آن حادثه آفرینان ، حادثه را به وجود آورده اند و باز جمعی مسموم شده را به شما شفاخانه ها گسیل داشته اند کنار درب مکتب صد ها تن زن و مرد ، مادر و پدر و دختر و پسر که از مسمومیت شاگردان آگاهی یافته اند ، با تگرانی خواهان معلومات میباشند مسموم شدگان چند نفر بودند ، از کدام صنف ها بودند ، آنها را به کجا بردند ، چرا دروازه مکتب را مسدود ساخته اند ؟ و پرستی هایی دیگر در همین ردیف که جواب دهنده ندارند . مردی سالمند که مویا با خبرتر از دیگران است میگوید ، ساعتی پیش همه را به شفاخانه جمهوری بردند و باز این گروه تگران و غم دار به سوی شفاخانه پراه می افتند و من هم به همراه شان .

مادری که تازه از حادثه خبر یافته و وحشت زدگی در تمام حالاتش نمایان است به شدت بیتابی میکند و دیگران میکوشند آرامشی سازند ، پدری که با شتاب از اداره اش خودش را به آنجا رسانده ، میگوید :

- دختر دیگرم دیروز در لیسه سورپسا مسموم شد و تا اکنون هم بیمار است و حالا این نومی ، این وضع ناکی باید دوام کند ، عاملان بیشم آن چرا دستگیر نمیشوند ؟ و دختری جوان که اشک به چشم دارد میگوید ، مادرم تا جوری ناجوری قلبی تاره و اگر خبر شود که معصومه به شفاخانه بستر است سگته میکند ، قلبش از حرکت می ایستد و ...

کنار درب ورودی شفاخانه جمهوری آدم ها و موتر ها باهم قاطی شده اند وقتی به آنجا میرسم چند موتر که مریضان خود را به خانه میبرند در حال خارج شدن از محوطه شفاخانه میباشند - گاهی به داخل موتر میاندازم ، مادر و پدری دودختر جوان را به حال استراحت در آغوش دارند دختران رنگ به چهره ندارند و مادر شان اشک در چشم دارد - به عکاس اشاره می میکنم و او وظیفه اش را به انجام میرساند از شعبه عاجل سراغ بیماران را میگیرم و آنها میگویند که تعداد مسموم شدگان زیاد بود آنها را به کلینیک ساری این سینا فرستادیم ، به سوی کلینیک پراه می اتم در حالیکه نوشا دوشم بیش از یکصد

یک پس بزرگ چند نفر از دخترانی قرار دارند که رخصت شده اند و قرار است به منازل شان رسانده شوند - یکی از آنها میگوید ، ماهه تکلیف داریم ، اما چون در شفاخانه جایی برای پزیواری مسموم شدگانی که اکنون آورده اند موجود نبود ما را رخصت ساختند می خواهیم با چند تایی آنها صحبت کنیم ، اما رمق حرف زدن ندارند ، نزد زنی که گو با مادر یکی از دختران مسموم شده است و با نصیبت از هوای گرم داخل موتر و در پسه حرکت افتادن آن شکایت دارد ، میروم و خودم رامعرفی میکنم ، باعصیت میگوید :

- خوب چه می خواهی ؟ جواب میدهم ! آمده ام پیرسم شما چگونه خبر شدید که دختر تان مسموم شده است ؟ در پاسخ میگوید :

مرموزینه مجسمه

بقیه صفحه ۱۷

غسی چی سیری دیوه بلارزبینه مات شوی گلندان
تولی را تولوی ، هغه می درلوده چی هغه

تولی خاطری چی دلینا هغه می درلودی نه
یوه بل پسی و ترم . آه ، دغه خاطری غومره

وئی او کوچنی وی ! هر خو مره می چی فکر
و کمر ، دپام و د خاطره می به یادنشوه . هغه

تولی خاطری وئی او کوچنی وی . خوبهیزی
چی غومره خو شاله شوم چی به خیل روح کی

می نوی شبان و موندل شبیی شبیی می د نی
نو یو خیزونو به هکله سوچ و کمر او پر له

پسی می به یادبول . او همدا ووجی خلکو
به ما ملنلپی وهلی او خندل یی خوزه خوشاله

و ... زوپ شوی و او هغه وخت دیره نا
وخته وه چی ژوند می له سره پیل کړی

وای . خو تر اوسه می کولای شوی چی خان
له ناوړو او ناوړو لکرونو هغه و سامه . خپلو

دوستانوته بدنه وایم او خیل خدای ته هم د کفر
خبری نه کړم . دا پاکي له هغه وخته پیل شوه

چی کوشینی می کلاوه هغه خاطری چی په لینا
پوری یی اده درلوده ، ژوندی کړم .

به مات زده می غوښتل چی یو خل بیاهغه
مجسمی ته وگورم .. ټوله شپه دهغه کور

چار چا پیر وگرزیدم او هغه می کوله چی
یو خل بیا هغه مرموزینه مجسمه ووینم ، خوله

کړکی هغه دیره لیری وه . ټوله شپه می
دهغه کور شا او خوا کی تیر کړه . ما ټول

هغه کسان چی به هغه کور کی یی ژوند کاوه
پیژندل . پوهیدم چی کوئی غه ټول سمبالی

شوی دی او به پای کی دهغه کور له یوه
هغی ورخی زما ټول ژوند ته بدلون ورکړ .

د تیر وخت د پېښو په غرنگوالی او خپلی ماتی
پوهیدم : چی لینا غه ټول موجود وه ، خو

ما هغه وخت نه وه پیژندلی . د تیر وخت را
گرزول دامکان هغه وکلی خبره وه ، خوهک

- برو بچیم - برو - بز به غم جان و قصاب
به فکر چرو . اگر راست میگی و قصد
کدک داری خلیفه موتر وان پیدا کن که
زود حرکت کنیم از شفاخانه خارج میشوم
و به سوی دفتر مجله پراه میافتم ، در حالیکه
هر لحظه پرستی تازه در ذهنم جوانه میزند ،
راستی در همین لحظه ، زیر این آفتاب سوزان
چند خانواده در راه شفاخانه ها سر گردان
هستند و چند خانواده دیگر در شهر تگران
سلامتی از دست رفته عزیزان خود میباشند ،
وراستی آنها کی این فجایع را به وجود
میآورند و حادثه می آفرینند ، آنها کی
دانه هراس و ترس وحشت را در میان خانواده
ها میرا کنند ، چرا چنین می کنند و از این
اعمال خود جز آنکه تفرین و نفرت خانواده ها
در راه شان باشد و دامنگیر شان چه سویی
خواهند برد ؟

چویر سره آشناشوم . به زمی کی دکور ښخه
یوه کلی نهولواوه او ما فکر و کمر چی کی یو

خل بیا مرموزینه لینا ووینم ، یو خل هغه تولی
خاطری چی خپلی لینا هغه می لرم له پیل هغه

تر پایه پوری به پلندر اولم . او داراته لویه
لیکمرغی او پر یا لیتوب و .

به دی سوچ سره می تصمیم وینو چی به
یوه کار لاس پوری کړم ، چی پای یی زما

محکومیت و . هغه کار چی بریالیتوب نهونه
رسید ... زه یی دکور په دهلیز کی وینولم

او به محکمه کی هم غرنگه چی تاسو ولیدل
زه تون شوم . ویی ویل چی دیوه قفل جوړونکی

به خبره کی می تولی کوئی لیدلی نی او دکور
به شا او خوا کی یی هم لیدلی یم .. او

دروازی می دغلا به تمه خلاصی کړی دی .
او گراه ښاغلیه ! کیسه داسی پای ته

ورسیده . ویی ویل . (خو موژ تاته استینای
در کوو . دوی به ناخوشی کړی) زاده سیری

اعتراض وکړ . دغه لپاره ؟ هیڅوک زما د
محکومیت به خاطر نه خپه کیږی او هیڅوک

زما ضمانت لکوی چی خوشی شم . به باید
به چیل هم (دلینا) به هکله فکر وکړم . هغه

فرق کوی ، که دلته او سم او که به مرستو-
نولوکی ؟

نه پوهیدم هغه خواب ورکړم . خو نا خپه
زاده سیری سر پورته کړ ، به عجیبو مترگو

یی چی دمای یی نه درلوده ، ما ته وکتل او
خبرونه یی داسی دوام ورکړ .

(یوازی پوسی ما غوروی .. فکر کوم چی
ښایی (لینا) به هیڅوخت شته والی نه درلوده ..

ښایی هغه وخت می چی مجسمه لیدله ، یوازی
زما کمزوره مغز چی الکول فاسد کړی دی ،

دغه دیمینی داستان جوړ کړی وی !

طفو لیت نیکیتا

«کجا می روی؟»

«بجاییکه نملا در آنجا نیستم... او قهقهه خندید... خوب، برادر! لیلیا را چطور یا فنی آگهی تیز، چطور؟... اهمیت ندارد، بر او مسلط خواهم شد... سا... سا... خوب است که قسمتی از چربی روی دستم را شست و دهنی... او بر کمری ها پیش دور خورد و خارج شد... در یک روز او یک

گردید و آواز قدم های سنگین سا را ج دار که جا به دان ها را انتقال می داد بلند شد.

لیلیا با قهر و سرعت به نجوا گفت: «آنها ما را می بینند... با تو مشکل است... خود را خشو د جلو ده... این بار ترا می بخشم...»

او بد هلیز دوید - از آنجا آواز نا زکشی در اطاق های خالی بلند شد.

سلام، خاله ذات! به سما را خوش آمدید! با این شکل او این روز زندگانی شروع گردید، در ده آرام و هموار، آسوده و آزاد - هفت اطاق کوچک دلتنگ و خارج از کلکین ها، گالری های ثقیل بر سنگپاره ها غرغر میکردند و مردم مانند ویری نو سوف، دکتور ز هستو و در پسته انکار ملبس بودند و با قیافه های مشوش که ذهن های شان را از سبب یاد (که کافد ها و مگرد و خاک را بلند می نمود) با عجله می دویدند... این سو و آتسو میرفتند و غالمفال و محاوره های عجیب و غریب حتی وقت هم بصورت دیگر میگذشت... نیکیتا وار سا دی ایوا نو ویج - اطاق

نیکیتا دامن تب نموده - میل و کتاب هارا تنظیم و برده ها را نصب کردند...

وکتور در تا و یکی از ورز شگا - آمد و گفت که بچه های صنف پنجم در کتاب ها مگرت می کشیدند و معلم ریاضی شان را بچو کی تو وسط صنف عربی سریش نموده بودند - و کتور - آزاد و منحرف شده بود، او نیکیتا را پیدا کرد تا جاقوی قلمی اش را با نوازده تیغ آن پراش بدهد و بعد پیش یکی از همتانها نشی رفت... سو او را نمی شناسی - که با قی کشیم، نیکیتا بعد از غروب بر کلکین نشست غروب بالای شهر همان غروب بود که آن رادر قریه دید - بود اما نیکیتا ما نند زیلنو کین در پشت پرده خود را محبوس تصور کرد - کسی که با اینجا متعلق نبود - فقط ما نند زیلنو کین - از گادی ایوا نو ویج با کلاه و کمری اش و دستمال پاکی که در دست داشت با طاق داخل شد و صخر آب کشا ب را بر سو منتشر نمود.

«من بیرون می روم، ساعت ۹ مراجعت خواهم کرد...»

نیکیتا دامن تب نموده - میل و کتاب هارا تنظیم و برده ها را نصب کردند...

وکتور در تا و یکی از ورز شگا - آمد و گفت که بچه های صنف پنجم در کتاب ها مگرت می کشیدند و معلم ریاضی شان را بچو کی تو وسط صنف عربی سریش نموده بودند - و کتور - آزاد و منحرف شده بود، او نیکیتا را پیدا کرد تا جاقوی قلمی اش را با نوازده تیغ آن پراش بدهد و بعد پیش یکی از همتانها نشی رفت... سو او را نمی شناسی - که با قی کشیم، نیکیتا بعد از غروب بر کلکین نشست غروب بالای شهر همان غروب بود که آن رادر قریه دید - بود اما نیکیتا ما نند زیلنو کین در پشت پرده خود را محبوس تصور کرد - کسی که با اینجا متعلق نبود - فقط ما نند زیلنو کین - از گادی ایوا نو ویج با کلاه و کمری اش و دستمال پاکی که در دست داشت با طاق داخل شد و صخر آب کشا ب را بر سو منتشر نمود.

«من بیرون می روم، ساعت ۹ مراجعت خواهم کرد...»

نیکیتا دامن تب نموده - میل و کتاب هارا تنظیم و برده ها را نصب کردند...

وکتور در تا و یکی از ورز شگا - آمد و گفت که بچه های صنف پنجم در کتاب ها مگرت می کشیدند و معلم ریاضی شان را بچو کی تو وسط صنف عربی سریش نموده بودند - و کتور - آزاد و منحرف شده بود، او نیکیتا را پیدا کرد تا جاقوی قلمی اش را با نوازده تیغ آن پراش بدهد و بعد پیش یکی از همتانها نشی رفت... سو او را نمی شناسی - که با قی کشیم، نیکیتا بعد از غروب بر کلکین نشست غروب بالای شهر همان غروب بود که آن رادر قریه دید - بود اما نیکیتا ما نند زیلنو کین در پشت پرده خود را محبوس تصور کرد - کسی که با اینجا متعلق نبود - فقط ما نند زیلنو کین - از گادی ایوا نو ویج با کلاه و کمری اش و دستمال پاکی که در دست داشت با طاق داخل شد و صخر آب کشا ب را بر سو منتشر نمود.

«من بیرون می روم، ساعت ۹ مراجعت خواهم کرد...»

شخصی که ملا متفاوت بود دو همان شب نیکیتا در خواب خود را در یک یونیورم آبی یادگمه های تفره می مشاهده کرد که در مقابل لیلیا ایستاده و با تشدد میگوید: «این است قاتل ما، ات، بگیر...» سوره های دراز لیلیا با لا و پائین شد و بینی کو چک و مغرور شش شگفت سپس به خنده شروع کرد.

او بیدار شد و دور خانه را دید - نور عجیب چراغ چانه بر دیوار افتاده بود...

بقیه صفحه ۴۶

از کجا باید شروع کرد

اولا در محاذ و آموزش و پرورش و فراگرفتن تعلیم و تحصیل دو دیگر اینکه جوانان ما در سنگر گرم با دشمنان انقلاب تشنگ بدوش در پیکار اند - سوم در جبهه اعمار وطن و رشد دست آورد های انقلاب شکوهمند نور.

جوانان رزمجوی وطن! همانطوریکه در زمان سلطه امین، تاریخ و طبقه سنگین بر انداختن سلطه او و باند خون آشامش را بدوش شما قرار داده بود و مردانه این مامول عظیم را بدست آوردید امروز دفاع از انقلاب و دست آوردهای انقلاب و پیوند نزدیک میان حزب و دولت مردم از وظایف عمده تاریخی شماست.

علاوتا جوانان ما رهبران آینده حزبی هستند که انتخاب برای انداختن انقلاب نور یعنی انقلاب ضد فئودالی ضد امپریالیستی و ضد کمپرانروی را در کوتاهترین مدت (۱۴ سال) دادند!

باید با پیوند اثرنا میو نا لستی وسیع یکجا با کشورها و معارف و نیروهای مترقی جهانی در همه جبهات مردانه رزمیدو این افتخار را دو چندان ساخت یعنی به پیروزی رسانیدن انقلاب شکوهمند نور و خیزش ۶ جدی ۱۳۵۸ افتخار اولوبه پیروزی رسانیدن اهداف مردم اهداف حزب، مرحله دوم و انتخاب دوم ما خواهد بود.

ما ایمان کامل داریم که سازمان دموکراتیک جوانان ما و صایای عالمانه و همه جانبه بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان را جدا در نظر داشته و با مردم، دوش بدوش مردم تحت رهبری حزب د، خ،

۱- در راه اعمار جامعه نوین، جامعه فراوانی و پیروزی و بهزینتی سر بلزانه کار و پیکار می کنند.

زنده باد جوانان رزمجو و صلح خواه افغانستان

زنده باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان این گردان پیش آهنگ زحمتکشان افغانستان

این گردان پیش آهنگ زحمتکشان افغانستان

بقیه صفحه ۴

آیا رفتن به مدرسه

چنانچه درین مورد بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان ضمن ملاقات شان با هیات جمعیت العلمای افغانستان و نمایندگان روحانیون و علمای شهر کابل در مقر شورای انقلابی (ارگ) به ارتباط وقایع اخیر شهر کابل که مسمومیت شاگردان و معلمان،

کارگران و غیره را سبب شد چنین فرمودند: «آیا شخصی یا عالمی می تواند در قرآن عظیم الشان یا احادیث نبوی یا ارشادات علمای کرام دلیلی را برای مجاز بودن و مشروعیت چنین اعمال ضد اسلامی ارائه نمایند؟ آیا اسلام به پخش و فرا گرفتن علم امر ننموده است...»

من تصور نمی کردم هیچ مسلمانی به چنین اعمال وحشیانه که مخالف تمام پریمی های بشری و اسلامی است دست بزند...»

لذا بصراحت گفته می توانیم که دین مقدس اسلام هرگز مانع طلب علم و معرفت نیست بلکه فرا گرفتن آنرا بر همه مسلمانان حکم می کند ولی این گمراهانگانه امپریالیزم،

اجیزان ارتجاع سیاه و دشمنان صلح و آرامش خانواده های متعلمان و وطن پرست افغانستان اند که با قلب جلوه دادن دین مبین اسلام و شکل بشرمانه زیر این پرده برای برآورده شدن اهداف شوم خویش در تکاپو هستند و با این اعمال خود روی خود را سیاه و سیاهتر می کنند.

مرگ به ارتجاع، ارتجاع سیاه و امپریالیزم

مرگ به ارتجاع، ارتجاع سیاه و امپریالیزم

مرگ به ارتجاع، ارتجاع سیاه و امپریالیزم

مرگ به ارتجاع، ارتجاع سیاه و امپریالیزم

مرگ به ارتجاع، ارتجاع سیاه و امپریالیزم

یادونه او درمندونه

شعر کی چی لیکلی یی دی :

(مژ دوره ما توه یی ، سو خو ، یی ،
ورک کوه یی

دنا په هرو نډو کی خنځیرو نه نه خانیږی
ور دانگی په زده دلیا یی مزده مز توالو
دی کارکی توری خایه نسدیرونه نه

خانیږی
گر یوان ته یی لاس وده چی دا خښن
دا سیرا نو

وسله په خیمکه ښی نور ټینگسارونه نه
خانیږی) .

د لایق شعر د محتو له کبله بڼه یی ،
نوی او پر مخلو لکی دی دیت ، غیرت ،
سپڅلتوب ، میانی او دهیواد دکلنور
او لر غو توب ، ما تو او پر یو او دخلکو
د غور خښو نو او دهغوی دهره مرو بره
لیتوب خړک په کی له ورايه ټنگسار یی .
هغه د شعر پر مخلو لکی محتوی چی
نوی هم دی د کلا سیک شعر په چو کات
کی به کار پوهی سره خای کړ ید .

شعر بڼه یی نژده شعر په منگولو کی
لام او پښی و هی خو کله کله ور خښه
پیر وخی او له ټولو هڅو سر بیره بیسا
دزا په شعر په چو کات کی پا تی کیری
مگر د شعر زده بڼه یی له نوی محتوی سره
مخالفت نه لری او آن داچی ورته چو پسر
هم کوی .

داهم باید هیر نه کړو چی د هغه شعر له
له دی سره سره چی په کلا سیکه لاروان
دی کله کله د قافیو تکرار هم مینځ ته
را ځی چی شعر خوند له مینځه وړی او
آسی کوی یی ، لکه په دغه شعر کی :
نه به شی له تگ د استبداده سره سم
نه غیرت دخلکو نه زما لیو لی غم
سره خو هغه سردی چیری واده تیرونه وی
زده خو هغه زده وی چی و ریت شوی
په غم .

پو رتنی شعر چی د محتوی له پلو بهدای
او پر مخلو لکی دی مگر د قافیو تکرار
آسی کوی او دا تکرار دخو شحال خښک
دشعر د قافیو له تکرار سره ور ته والی
او نیز دی والری .

دشاعر په شعرو نو کی دخلکو دبدمرغیو
علتو نه ښودل شوی او د له مینځه و ډلو
لاره چاره هم ښودل شوی ده .

ددی لپاره دخلکو دبر اخو پر گنومبارزه
پر یا لی شی ، دتللو د لاری د بندیزونو او
ستو لزو په پر ټلو و لو عقیده لری چی
دژوندانه د تگ سوز واپ ته خپلو نو او

یو یاسن دزمان په توفالو کی دژوند لاره
بل سپورنده په خپه پتوستر گوی تیریږی .
هداشان یی په بل خای کی لیکلی دی :
(نغښتی حرکت کی فطرت لوی لوی
نو تو نه دی

خکه هم مکان او هم زمان په خو خیدو
دی

خو مره المومس رانی چی تا و ینه
وینه یی

بلی خوانه گورم در ست جهان بلی
خو خید و دی

ویا سه بیوی خپله سا حل نه چی زه
وینم

یو غصنا ک دی او تو پا ن بلی
خو خیدو دی

دانری به مته دشرابو په نفو کړمه
دو مره که تسل شم چی الفا ن بلی

خو خیدو دی) .
اوسنی لایق

په دغه پر او کی له نا هیلو اوشکاتونو
راونی او هغه لار یی چی ټاکلی ده د
پری او هدف ته درسیډو ضمانت کوی .
په دی پراو کی دعلمی نری لید بلی
رنا کی په خر گنده تو گه دپا تگوا لو او
فیوډالانو په وړاندی دکارگرو ، بزگرو او نورو
زیمار ایستو تکو دفاع کوی لکه :

(داز خمی وطن چی دمر دور په و ښورنگ
دی

نور په دغه لار له منمگر و سره نه ځی
خپه دسرمایي ته دپولادو خټک پویه
دالیوه په روغه له کارگره سره نه ځی
داحسکو غل ، دا خیتور ، دغه د کلسی
خان

لاره د وروری با ندی بز گره سره نه
ځی

داوطن نور پل له استثمارة سره نر دی
دا هیواد پو گام له دی بربره سره
نر دی) .

له دی سره سره چی دزیار ایستونکو
او مفت خوړو تر مینځ د پیلنانه کړښه
کا پی او یو له بله یی پیلوی او دا بلی
په کی کوی چی دهغوی تر مینځ دیبلنانه
همیشنی یو له شته چی دزیار ایستو تکو په
بربالیتوب له مینځه تلای شی ، نو زیار -
ایستو لکی رابولی چی دخپلو طبقاتی دښمنانو
پر ضد پانځیری او دهغوی په له مینځه وړلو
سره خان آزادی کوی . لکه په دغه

زما دغو پ لښتی نو ښځینو پ دی برالا
زه په ټول نا ریخ کی ملعه ستا دښورت
شوم

پا یو ، نخته دښمگرو د رضا

زه دالسان مودینه ، نونه ینه ، آزا ده بسم
دان بندگی زو لری کړه له ما .

دنوی دامن لپاره سو له خوا پی او د

جگړه ما ری پر وړاندی دسو له خوښوږ
تکو تنگه او ملا تر کوی او خپله انسا لی

لو په دنده سر ته رسوی لکه چی وایی :

مون له تر یوا لو نه تو سنی خوا پو ،
ور وری خوا پو

خکه مو پر ا لښتی هر ملت ته نژده
ورونه دی

شرم دی انسان ته چی جنگیری له خپل
دور سره

هر خا خکی نو ینو کی فتنی دی افو نه
واپه سره یو دی ، سره ورو نه دی ملگری

خلک
ټول بشر یوه ونه ملتو نه یی ښا خو نه

په پای کی ما تو نه کوو چی لایق
خپله لریواله دنده ډیره ښه سرته رسوی

او د شعر په ژبه دنری یوا لو کار گرو سره
اوزه په او ډه دپا تگی دد یوا نو پر ضد

جنگیری او شعر په ژبه وایی :

په سرو لمبو کی لامی تو یتا م غښلی
دوینو په تا لاب کی خو خوبونه لیس

خانیږی .
پا داچی وایی :

ای دجا پا ن خلکو ما را و پی یغامونه
دی

ستا جزیرو ته زما دغو و نو ملا مو نه
دی

ماله هسی خاوری د جا پا ن غیر نسی
ولس لره

خان سره راوړی د وروری تا زه گلونه
دی

دا گلو نه څه دی ، د وروری ، برادری
پونی

داد افغا نانو ددی عصر شعرا رو نه دی

دشاعر (سپینو) او (زیری) بلی
شعرونو کی دهیلو کا روا ن په خر گند
ټول لیدل کیری .

بلی -

لو پو ، ژورو سر بیره د یو والی او سر
ښیند نو پوا سله هوا ریدای شی ، لکه په
دی شعر کی :

لار د یار دو صل په گلو نو پته نه ده
اخلی په اغزو کی از مو ینه زما نه

چار شمه ، قر با ن شم ، سره یو شتی
خورو خلکو

نه دی په و چود کی هڅی یو غری بیگانه
لشته خالخان کی مصلحت دلا مو ز نو

سیل دحواد نو هسی خوا پی بها نه
دشاعر د شعر یوه پر خه له ناز کخیالی

دی

او ټنگلا خښه ډکه ده چی د حمید ما شو

خپل دشعر په کچه رندا نه او مته بر خه
لری ، خو د ټنگلا لمانه نځنی په بر خه کی

افراط کوی او دانډول له پولو نیر یسی
لکه :

په چمن کی چی دی یرق دخنذا خپورشی

ژما دزده په کور کی گډ دهیلو شور
شی

چی دی مخ ته څومره گور م هو مـ سره
سوزم

ما بد مرغ ته دی دوصل او به اورشی
په یو ه مسکا دی عقل را نه یوو ډ

خدای زده څه به لایه ما بیچاره نور شی
لیونی په زنجیرو نو کی فر ډک کوی

چی په مخ بانندی دی چال دڅپوخور شی .

شاعر په مراله د ښځو دفاع کوی
او دښځی دژبا په انځورو لو سره دنا رینه

د نا رواو او نیر یو پر ضد د ښځی دناریخی
انتراض غږپورته کوی .

هدا شان د اعتراض په جگولو سر بیره

باوری دی چی با ید ښځه دنا رینه نوښځیتوب
له وراسته زندان خښه دتسل لپاره آزاده

شی .
لاندینی شعر دپورتنی ادعا دثبوت ښه سند

دی :

مه می خندو ه نا رینه ، نه یم دختدا
زه یوه لاره یم دغمو نو ددنیا

ستا په زندا نو کی می پیوی پیوی زډلی
لشته را کی توا ن نوره غمو نو د ژبا

نه دژوند جوهر ، د عشق ډیوه ، دانسان
مورومه

تا کی مه تا تر که دشیطان دشغو لا
داز ما پلاس کی کړی نه دی اتکری

مصرفیت زیاد

معلم از شاگرد کو چکش پر سید :
- تو چند دندان داری ؟
شورست پس دانه معلم ما حیوا للمعلم ما حب به الدازه کار دلم که تاحال
نتوانسته ام دندانهایم را حساب کنم .

راه نشاندادن

پسر کوچک در بین سرک موتر دوگفت :
- آقای ترا فیک من چه طور می توانم که از این راه به شفا خانه بروم .
پو لیس ترا فیک گفت :
- اگر همینجا باشی موتر می زند و همان مو تر ترا به شفا خانه میبرد .

مریض شوخ چشم

نکته ها

داکتر گوش دودی شما چیزی میبیند
لیست میتوا بیدار یا میا بتان را ببوشید.

• • •

بروز دوان دوان بسفانه آمدوبه مادرش
گفت :

ما در جان من امروز از درسی خود ۲۰
گرفتم .

- آفرین پسر جان از چه درسی ۲۰
گرفتی ؟

ساز درسی املا از انشای واز درسی
حساب .

• • •

پسر - بیدار جان چرا بعضی ها بخود -
کشی میکنند ؟

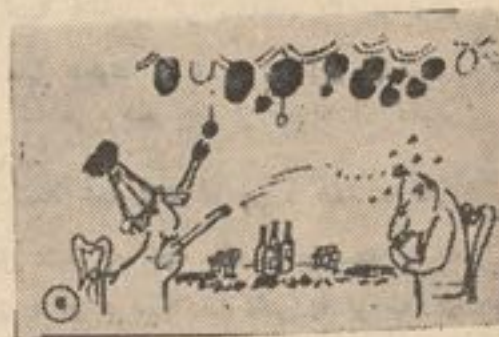
پدر : چون از چیزی نا را حتنند .
پسر : چرا شما در آخر سال خود کشی
نمیکند ؟

زن سی ساله است

جوانی بیک «واسطه» که زنی را برای ازدواج به او معرفی کرده بود گفت ؟
- آدم حسابی ، چرا بمن دروغ گفتی ؟
تو گفته بودی که زن بیوه سی ساله اس، اما معلوم شد پنجاه و پنج ساله اس.
آن آدم حسابی جواب داد:
- من دروغ نگفته بودم اوسی سال است که بیوه است .

یک شب کارنیوال ویک مردخسته

عزیزم سهربانی کنید

زود بیدار شو

بیدار شو عزیزم

باش که ترا بیدار کنم

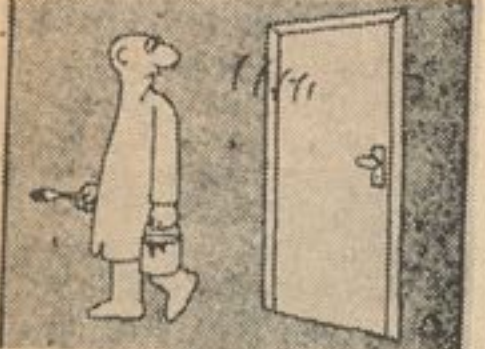
جراخسته هستی

بیدار می شوی پانی ؟

امشب شب آزاد دادن توانست

از بالا به پایین بدون شرح

يك داستان

كو تاه طنز

در جنگ دوم جهانی پس از شکست آلمان
عده ای از سر بازار در گوشه و کنار در
حال جنگ بودند ... و لی گلوله ها تمام

شد و اسلحه که از کار افتاده بود ... راز
تا تکلیف چیز آهن پاره چیز دیگری باقی
نمانده بود ... ولی آنها می خواستند بهر
ترتیبی شده جلو دشمن را بگیرند ...

بدین جهت یکسب فرماده آنها یکی
از سر بازار را احضار کرد و جاروئی
باو داد و گفت :

- تو امشب باید در کنار جاده پهره کی

... این جارو هم تفنگ تو است ... اگر در
تاریکی صدای شنیدی فریاد کنی: ایستاد

والا تیر اندازی میکنم ... و اگر سه بار این
حرف را تکرار کردی و جواب نشنیدی
بطرف دشمن حمله کنی و او را با جارو
بکش !

سر بازار جارو بدست به کنار جاده رفت
و هنوز سر پست خود ایستاده بود که
صدای پائینی شنیده شد که بطرف او می
آمد .. فریاد زد :

ایستاده شو الا غیر می کنم ...
اما طرف جواب نشنید و دید که مرد
مستقیم به طرف او دوید تا او را از پادر
آورد ...

اما ناگهان خود را با یکی از دوستان
خود رو برو دید ... عصبانی شد و فریاد
کشید :

ساحق ... پس چرا هرچه فریاد کردم
چو ایندانی ... چیزی نمادنه بود که
ترا بکشم .

سر بازار دیگر با خود لمری سری تکان
داد و گفت :

- چطور میتوانستم جواب بدیم ...
فرماده گفته است که من يك تا تك هستم
و باید بی اعتنا پیشروی کنم .

سلی، حاجانم بمن گفته که در اینطور
مواقع همیشه جواب بدیم ... نی خانم
تشکر ...

و چون صاحبخانه از این حرف خنده اش
گرفت احمد گفت :

سولی مادر جانم هیچوقت فکر نکرد
بود که ممکن است شما شیرینی بسازین
کو چکی بمن داده باشید !!

آخرین عکس یادگاری

راه رفتن در خواب

دو یکی از مجالس صحبت از اشفا می شد که شبها در خواب راه میروند ...
یکی از حاضران رویه یکی از دوستان کرد پرسید:

- برای شما اتفاق افتاده که در خواب راه بروید؟
یعنی چطور؟

یعنی با پای برهنه از رختخواب خود خارج شوید و بعد بهمان حال مثلاً روی
پام منزل خود راه بروید؟

مرد ابرو ها را در هم کشید و گفت :

ساده ... هرگز ... وقتی هم که می خواهم در خواب راه بروم آنقدر لروت
دارم که فوراً زنگ بزنم در بوم ها فرمیشود و مرا باموتر کادیلکم بگردان
میبرد !

دردینای دیوانه ها

دو دیوانه در روز عید در گوشه ای از شفا خانه نشسته و حساب روزهای
گذشته را می کردند ...

یکی از آنها پس از شمار زیاد رو به نوشتن کرد و گفت :

- تو می توانی تاده حساب کنی . بلی .

خوب نایست چطور؟

شتر اینصورت باید بوی ها را هم بکنم .

دیوانه اولی با تعجب پرسید :

- چرا ... برای چه بوی ها را
بکشید؟

چون که من فقط حساب انگشت عایسم
را بلد هستم و پس .

بچه هوشیار

بعد از ناله ی پیش هر يك از آنها تا ن
يك تکه شیرینی گذاشتند و احمد ۶ ساله
زودتر از همه سهم خود را خورد .

خانم صاحبخانه رویه او کرد و گفت :

باز هم می خواهی شیرینی بتو بدیم:
بچه هاگ آه کشید و گفت:

سارق - بیخشید ، ممکن است بفروما لید
بانک بزرگ شهر کدام طرف است !!!

از شگفتی های رنگارنگ جهان

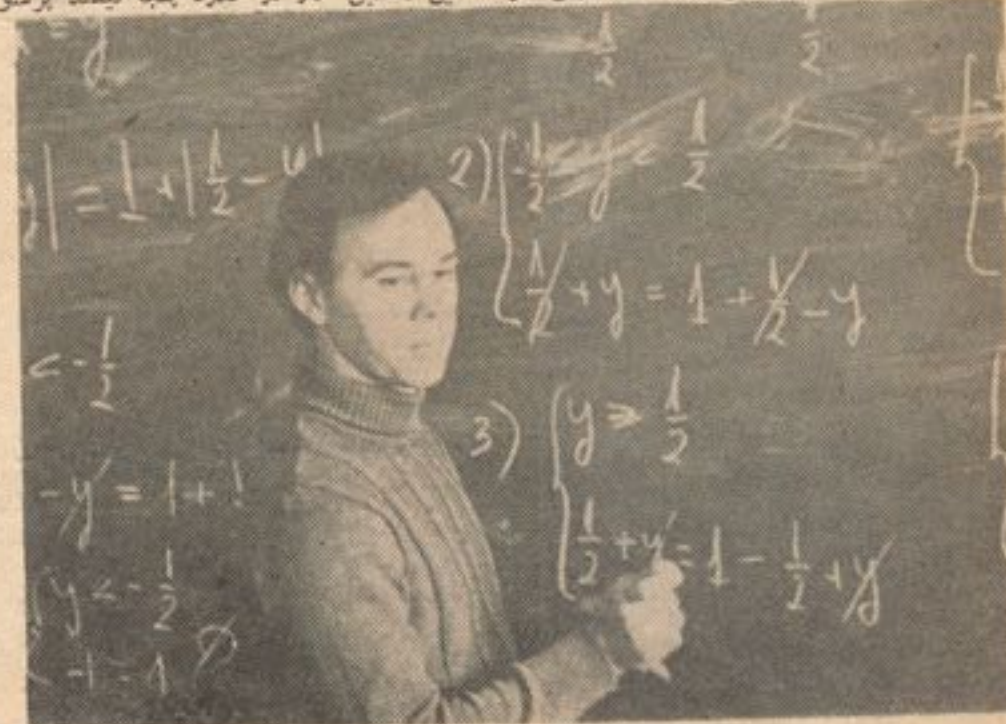
نوآوری های شگفتی انگیز در

ساحه علوم

برای اولین بار در تاریخ ستاره شناسی و نجوم شناسی محققین کشور های مختلف جهان توانستند فعالیت های شمسی را که در حد اوسطی هر بار ده سال بوقوع می پیوندد کشف نمایند در حدود یک هزار و پنجاه دانشمند از چهل کشور مختلف در پروگرام های تحقیقی بین المللی در مورد آفتاب مصروف تحقیق و مطالعه اند. پروگرام تحقیقی این دانشمندان برای اولین بار در سال ۱۹۷۹ آغاز و تا فیروزی سال ۱۹۸۱ ادامه خواهد یافت. قسمت تاج یا کرو لای آفتاب که در حدود چندین میلیون درجه سانتی گرید حرارت داشته پیوسته ذرات الکترونی، پروتینی و ذرات القایی را در مدار خویش انتشار میدهد که در حالت عدم تحرک و جنبش این ذرات دارای انرژی کمی بوده اما در حالات تحرک، فعالیت و حرکت متحرک به پیدایش تحرکات الیومسفریک و طوفان های جیو مگنتیک میگردد. روی این لحاظ مطالعه و بخار به رادیویی به یک فاصله دراز و طولانی دچار اختلال ورکود میگردد.

وظیفه دانشمندان رشته استروفیزیک این است که چگونه میتوانند تغییرات و تحولات را که در نظام شمسی و فعل و انفعالات درونی خود

آفتاب بصورت آتی و یا ناخبری بوقوع می پیوندد پیش بینی نماید دانشمندان که در مرکز تحقیقاتی علوم جهانی کار و فعالیت می نمایند عقیده دارند که مفاهیم تیلوئی میان نصف از جمعیت انسانها میتواند توسط اشعه لیزر صورت گیرد. در انتقال پیام ها از امواج نوری لیزر که از یک فیبر شیشه عبور میکند استفاده بعمل میاورند آنها میگویند که ایراد بیانیها، خطابه ها تصاویر همچنان از طریق همین فیبر شیشه صورت گرفته میتواند عملدترین مورد استفاده از این وسیله مفاهیمی بصری همانا قدرت وسیع اطلاعاتی آن است که از طریق امواج نهایت کوتاه بعمل میاید. چنانچه محققین به اثر تحقیق که نموده میگویند یک سیم تیلوئی فقط میتواند چند مفاهیم محدود را انجام دهد اما بر عکس کندکتر های لیزری که به اندازه یک سر قلم در امتداد دو لبین به ضخامت یک موی انسان در مجموع میتواند سه هزار مکالمه تیلوئی را انجام دهد. یکی از دانشمندان علوم اتحاد شوروی به کشف ماشین اگری نایل گردیده که این ماشین خودکار میتواند مورخ های را به عمق چار هزار و دو صد متر برمه کاری نموده که این ماشین کار در حدود پنجا فیصد برسوئل

این دانشمند جوان رشته فزیک و استرونومی مصروف تحقیق و حل فرمول های فزیک دیده می شود.

را خود انجام داده میتواند و هم چنان با وصف آن توانسته است که سرعت کار را نیز در حدود پنجاه فیصد افزایش دهد.

وزن این ماشین در حدود یک هزار تن بوده دارای یک کمپیوتر که میتواند از فعالیت های ماشین بررسی کند می باشد این ماشین بعد از این که از کوره آزمایشات متعدد به موفقیت بدد آید در اواخر سالهای ۱۹۸۰ و یا ۱۹۸۱ به معرض استفاده قرار خواهد گرفت. نوع جدید از پروژه برقی که انرژی حرارتی را به انرژی

از سبوتینک

ترجمه بریالی علی زاد

تأثیرات قهوه و چای بالای صحت

و مرض شکر هر دو باآفات الا منیکیت قابلیت نفوذ به جدار های اوعیه و وظائف قلب یکجا سیر نموده و بلا شک در چنین و کافین و اجزای دیگر قهوه خلاف تو

تأثیرات مو را سبب میشوند. قهوه از باعث مؤثریت آن بالای مرکز وازو موثر و غشله قلبی باعث فرط فشارخون و در صورت استفاده مداوم از آن باعث فرط فشار مز من خون میگردد.

اگر شخصی که مصاب فرط فشار خون است دو پیاله قهوه (که ۲۰۰ گرم کافین دارند) صرف نماید تشنج او عیوی نژدش دوامدا گردیده و هم فشار خونی بلند تر میگردد پس درنصورت میتوان قهوه را یکماده قهیر

دهنده دانست. در نتیجه تحقیقات اخیر رابطه مستقیم بین قهوه صرف شده وواقعات احتشاء عضله قلب (یک افت مهبب قلبی که با اسکیمی قلبی دنیا میگردد) دریافت گردیده بنا برین قربانیا این مرض مانند مصابین امراض اترومسکلیر و مستنو کارد یا باید از صرف قهوه جدا خود داری نمایند.

گرچه از نظر پراکتیک مقدار کافین درجهای و قهوه با هم مساوی بوده مگر تا حال رابطه مستقیم میان مقدار چای صرف شده و کثرت وقوع حوادث احتشاء عضله قلبی به الیات

نرسیده و میتوان گفت که تأثیرات قهوه فقط و فقط مربوط به جز کافین آن نبوده و احتمال دارد که سبب اصلی آن یکی از اجزای دیگر آن باشد. از همین باعث بمریضانی که مصاب امراض قلبی و عالی اند توصیه میگردد تا عوض قهوه از چای که بهترین منبع دماغی و روحی

روز گاری این ماده آشامیدنی معطر فقط در قهوه خانه های شرقی رواج داشت ولی اکنون در تمامی نقاط جهان مصرف آن سیر صعودی اش را در پیش گرفته است.

با جهان شمول گردیدن صرف قهوه تأثیرات عصبی و روحی این ماده نیز روز بروز آشکار تر گردیده و میگردد. جهانیان را عقیده بر اینست که قهوه یک منبع مؤثر سیستم عصبی مرکزیت واز با عث مو جودیت مقدار زیاد کافین در ترکیب خویش قهوه باعث صعود یک مرکب اساسی کیمیاوی که سیرو تولید نام داشته و مرکز تحرکت وازو موثر دماغ را تشنه می کند، میگردد و هم از یاد این ماده اخیرالذکر در خون بالای فریکولی و شدت تقلصات عضله قلبی از تأثیرات بینظیر بر خوردار است در نتیجه مطالعات سریری معلوم گردیده که این تأثیرات قهوه درموارد تقریفا فشار خون شریانی خیلی مفید ویا ارزش است. همچنان در نتیجه تجربیات

پیشم اطباء ثابت گردیده که روزانه صرف یک تا دو پیاله قهوه باعث تسریع عملیه تجزیه مواد شحمی به اجزای اصلی شان میگردد و به اینترتیب از باعث ازدیاد اسید های شحمی آزاد در خون افزا از اسیدهای شحمی از عضویت بیشتر از دو چند میگردد.

همچنان به اساس اطلاعات بدست آمده معلوم گردیده که صرف فقط یک پیاله قهوه (روزانه) باعث سقوط اشتها میگردد. همچنان قهوه باعث کاهش مقدار شکر درخون واز دیاد تحمل عضویت مقابل شکر میگردد. به که آیا کمابیکه

مصاب جافی و یا مرض دیا بت (مرض شکر) اند میتوانند با استفاده از قهوه خود را از این تکالیف نجات دهند؟ هر گز نه، زیرا چاقی

این نتیجه رسیدند که یک تجربه ساده نمیتواند حقیقت را کاملاً آشکارا سازد.

دانشمندان از کشور های مختلف منتظر تحقیقات دانشمندان اتحاد شوروی بودند تجربه در اتاقولابراتوار تحقیقات لیوترونی که در حدود پانزده هزار کیوبیک متر وسعت داشته و در یک تونل کوهستانی حفر شده در دره بزرگ یکسان منطقه قزاقس موقعیت دارد صورت می گیرد چند ماه قبل محققین دریافته اند که عنصر لیوترونی از شکاف و سوراخ های زمین نفوذ نموده و میتواند قابل اندازه نیز باشند. مگر تا کنون ده عنصر لیوترونی را کشف نموده اند این کشفیات هنوز هم نتوانسته است که ابهامات و معجزه بودن حرارت آفتاب را کاملاً عریان سازد.

امروز دانشمندان اظهار میدارند که تحقیقات بیشتری در مورد ضرورت بوده امروز دانشمندان اتحاد شوروی سوسیالیستی با کمک و استفاده از ماده گالیوم اسلوب و طریقه های دیگری مبنی بر ثبوت این امر طرح نموده اند که اجرای این کار ضرورت به پنجاه تن ماده گالیوم می داشته باشد که تا الحال در حدود ده تن ماده گالیومی در جهان کشف و تولید گردیده است. امروز موسسه علوم در اتحاد شوروی اسلوب تحقیق لیوترونی های شمسی را انگشانی و بهبود بخشیده اند.

لابراتوار دیگری به وسعت چهل هزار کیوبیک متر در اتحاد شوروی در حال ساختمان است این لابراتوار که برین منظور اعمار میگردد در حدود انتهای تونل چار کیلومتری که در عمق زمین فرو رفته است قرار خواهد داشت هم چنان لابراتوار دیگری بدین منظور در معدن نمکی نوپاس قرار دارد لابراتوار دیگری با اشتراك محققین ایتالوی و شوروی در عمق کوه های آلپ برای تحقیقات مشترک جریان دارد.

امروز تعداد زیاد دانشمندان علوم جهان به این عقیده اند که آفتاب راکتور بزرگ حرارت هستوی شمرده میشود عده دگر از دانشمندان به این نظریه مایل نبودند که میگویند که آفتاب این منبع بزرگ روز و حرارت تحت قوه ثقل و فشار آن متبذیر شده و به تدریج حرارت خود را از دست میدهد و منبع حرارت آن نیز همانا مغایرت و تضاد مرکزیت ثقل آن به شمار میرود. عده از دانشمندان به این نظریه مایل نبودند که میگویند که چنین تضاد منبع حرارتی کمکی را ایجاد نموده و ثانیاً در آن لیوترون های شمسی نمیتواند وجود داشته باشد ولی این کار خیلی زود است که چنین قضاوت را عاجزانه انجام داد در صورتی که واقعاً آفتاب متبذیر گردد باید قطر آن پنجاه فیصد در صدو چهل هزار سال اقباضی را نشان دهد اما در حالیکه آفتاب حرارت و شکل خود را با عین قطر طی بیون بلایون سال حفظ خواهد کرد.

هستوی ثابت بدست میاورند اما نقطه نظریه مطلوب ترین جا است که این اجسام عظیمه الجثه دارای مواد هلیوم و هایدروجن فراوان اند. این حقیقت به اثر مشاهدات لنسکوپ و تحقیقات استراتو میکی یا تحقیقات استر-لایک کشف گردیده است.

به این اساس استرونو مر ها استدلال میکنند که هسته هایدروجن به هسته های هلیومی سنگینتر انقسام نموده پروسه حرارت هستوی میتواند منبع انرژی آفتاب و ستارگان قرار گیرد. مگر ترکیب هسته ها بایست به اثر رها شدن لیوترون ها صورت گیرد مگر در غیر آن صورت عدم موازنه انرژی میشود خواهد گردید.

روی همرفته حرارت های هستوی مثل حرارت هستوی آفتاب میتواند توتاهای بزرگ لیوترون ها را تولید کند بنا برین تحقیقات استرونومر ها حاکی بر آن است که این لیوترون ها در روی زمین نشان میدهد که آفتاب منبع تعامل حرارت های هستوی می باشد. اما این سوال خلق میشود که چگونه؟

لیوترون های شمسی را میتوان جذب کرد. اولین کسی که نظر به اش را درین مورد اظهار نمود **داکتر بودو یونی کوروف** دانشمند فزیک اکادمی اتحاد شوروی بود او اظهار میدارد که جذب آنها توسط کلورین که کمی مایع در آن باشد صورت گرفته میتواند. محاسبه او ساده و سهل بود اگر میتوری بمقابل حرارت هستوی آفتاب صحیح باشد عنصر لیوترونی توسط اتم های کلورین جذب شده میتواند که بعداً طی مسرا حاصل به ارسون ۳۷ تبدیل میشود تجزیه و ششید عنصر ارسون ۳۷ آتقدر کار مشکل بوده نمیتواند. این طرفه العمل توسط داکتر داویش فزیکدان امریکایی در سال ۱۹۶۰ مورد آزمایش قرار گرفت.

تجارب آنها در یک قسمت معدن زیر در یابی صورت گرفت و مدت چند سال ادامه یافت که درین مدت یک نذره خورد لیوتری نواز آفتاب بدست آمد. که از آن چنین نتیجه حاصل می شد که آفتاب نور را پخش نه کرده و حرارت هم نمیتواند داشته باشد.

بعد از اظهار این نظر بحران در علم فزیک رونما گردید و دانشمندان به این نظر بودند که یا این گفته کاملاً دروغ و جعلیات است یا این که تحلیل و تفسیر خویتر در مورد حرارت آفتاب و ستارگان بایست صورت گیرد.

هر یک ازین حالت ها منبع حرارت شمسی نمیتواند تعامل حرارت هستوی آفتاب قبول گردد. دانشمندان مجبور شدند که تحقیقات شان را همچنان ادامه دهند در جمله این ها این گفته وجود داشت که انرژی لیوترون ها پالین تر از درک و شناخت کشف داویش بوده و با اینکه در طریقه کشف و اسلوب حل داویش اشتباهات وجود داشته است. بنا براین به

منابع این ویتامین را سبب میشوند اینراهم باید دانست که بعد از مطالعات پیهم و خستگی ناپذیر دانشمندان طب در اواخر نزدیک یک سلسله تأثیرات قهوه بالای عضویت انسان کشف گردیده و بسیاری از تأثیرات آن تا هنوز غیر مکتوف و مبهم باقی مانده است و حقیقت اینست که باید جهت دریافت تأثیرات مثبت و منفی این ماده مطالعات دقیق و گسترده صورت گرفته تا بعد از آن بادر نظر داشت سود و زیان هر فرد برایش تو صیه لازم صورت گیرد.

حقایقی درباره ر موز حرارت آفتاب

واژ آن عبور کند. فزیکدان ها هر چند که از این گفته خو شحال یودند اما مطالعه انقسام هسته آن ها را به موجودیت عدم توازن انرژی متقاعد نمود. این امر موجب گردید که قانون تحفظ انرژی را دگرگون سازد.

پالی متیقین بود که هیچ کسی قادر نخواهد بود که آنچه را که او کشف کرده بود ملاحظه کنند او خودش به تنهایی تجربه اش را ادامه میداد اما او استیاء میکرد زیرا بیست و پنج سال بعد فزیک دان دیگری موفق گردید که عنصرینو تر ینو را که در زمان عکس العمل هستوی عملیات راکتور های اتمی ظاهر میگردد ملاحظه و کشف نماید.

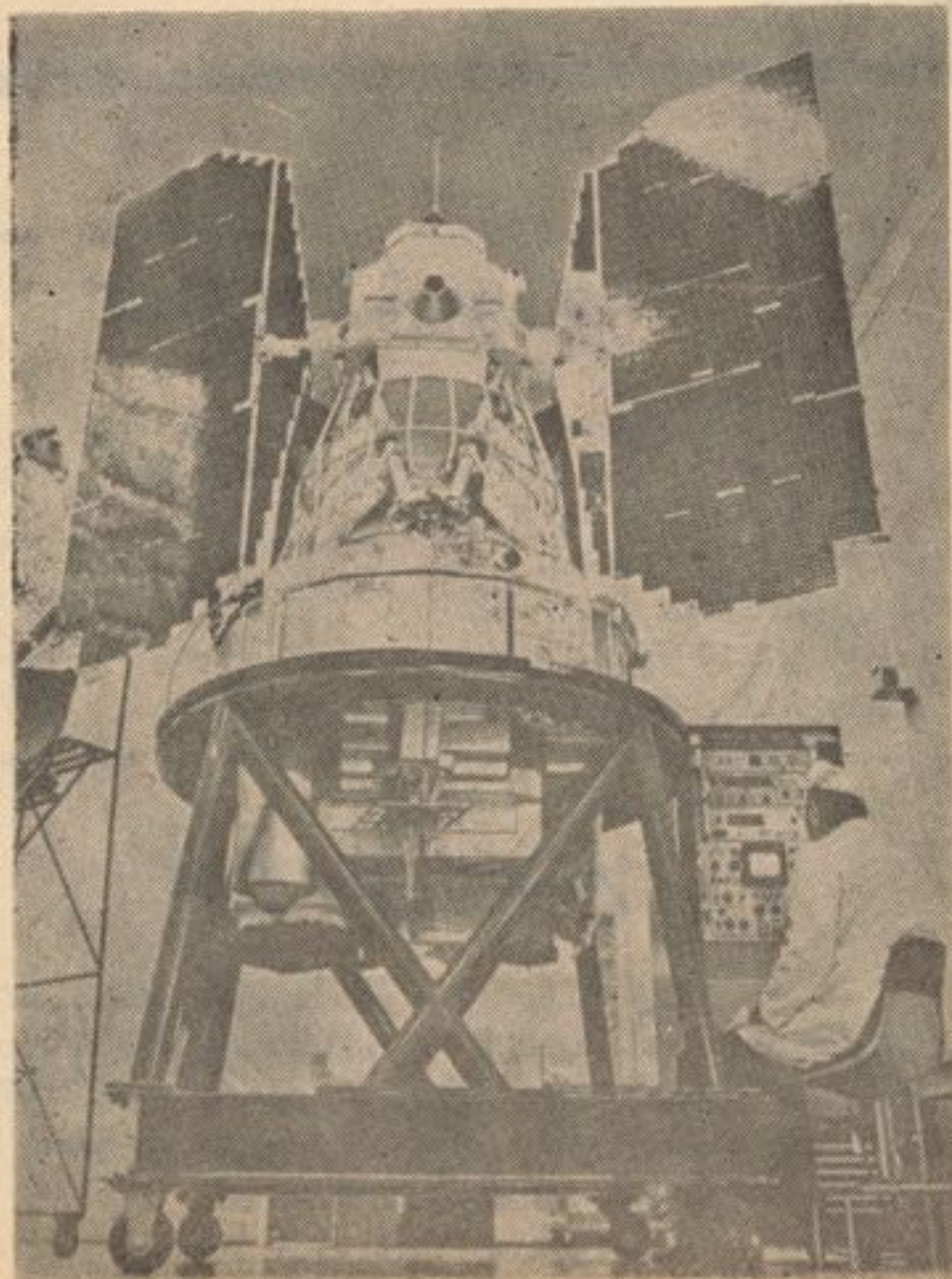
دریک زمان دانشمندان علوم قیاس میکردند که آفتاب و ستارگان حرارت شان را از تعامل

است استفاده نمایند و این مریضان در صرف جای هم نباید احتیاط را از دست دهند.

بالاخره اینراهم باید خاطر نشان ساخت که اشخاصیکه مصاب امراض الرجیک (حساسیت) اند هم باید از صرف قهوه جداً خودداری نمایند زیرا بارها مشاهده رسیده که قهوه باعث بروز دانه های جلدی و دیگر اشکال واضح حساسیت میگردد. که این افات با ندای و تجویز ویتامین (ب۱) (ویتامین) جواب میدهند زیرا بعضی از اجزای قهوه تخریب نا سالم

مدت ها قبل دانشمندان تصور میکردند و به این عقیده بودند که روشنی آفتاب نسبت حرارت و عکس العمل های حرارت هستوی آن است مگر تحقیقات جدید در مورد آفتاب و انرژی شمسی نظریات دیگری دارند که به نظر قبلی تردید قابل ملاحظه را وانمود می سازد.

در حدود سالهای ۱۹۳۱ فزیک دان مشهور سوئیس ولف گننگک پولی چین ابراز نظر نمود که چیزی عجیب را کشف نموده است او میالغه نمیکرد، عنا صری را که او موجود ینش را پیشینی کرده بود یک عنصر عجیب مینو ترونی بود که هم از نقطه نظر کمیت و هم از نقطه نظر چارچ برقی مساوی به صفر بود، این کتله عجیب به سرعت نور در حرکت بوده و قادر بود که جهان را شکافته

بادوشیزه مبارز...

وجوانان و اینه قومی او را در شهر متوجهش می سازد.

دوستان شهری و قبیله ایت و قدرت فکری او را در چنین سنین کو چکی درک میکنند او را در این راه تشویق میکنند و زمینه رشد فکری او را با کمک های مادی و معنوی تقویت میبخشند.

رفته رفته شیوه پر خورده و عکس العمل شوکت، در برابر ظالمان و عدم اطاعت او از رسم و رواج ها و مقررات پو سیده ناسی از تسلط سود خواران و پولداران رفته رفته متوجه میشوند که در بطن خودشان دشمن منافعی از منافعشان رشد میکند و وجود یک دختر که روز بروز به اطاعت کور کورانه اهل قریه خائنه داده می رود.

شوکت از نظر سود خوران و ظالمین بنام دختری قاپکار و نامطلوب تبلیغ و سر زنی میشود. ولی هر روز دخترکان و پسران قریه که حقایق تلخ زندگی را مشاهده می کنند و استماع مینمایند. بدور او جمع میشوند و جهت دفاع از او حصار میسازند و از او حمایه میکنند این مبارزه تنها در قریه کو چک آنها محدود نمینماید آهسته آهسته اینجا و آنجا را فرامیگیرد تهره ها آغاز میشود. و علاقه بدیدار شوکت از همه جا بیشتر میشود. این حالت دشمنان او اهل قریه ها را به خشم می آورد. تا آنکه در پی نسیه میشوند و با حامی و هم منفعت خویش حاکم منطقه در تماس میشوند.

یکتوب که تمام اهل قریه در خواب رفته بودند و فقط صدای غوغای سنگان سکوت آنها را می شکست.

امواج نیلایی و خروشان دریای کنار قریه گاهی آرام و گاهی در اثر تماس با سنگهای

خورد و بزرگ صدای وحشتناکی به پامی کند. درختان سر سبز مزارع همه در زیر شعاع مهتاب جلوه دیگری داشت.

صدای غامغال پدر شوکت با چند نفر او را از خواب بیدار کرد. با نوحه پا به طرف صدا رفت دید که پدرش را محکم گرفته اند و طرف یکدیگر میاندازند پدرش فریاد میزند. برو بدخایان و ظنفر و شان دست از سردخترم بردارید بروید گم شوید. شوکت فریاد زد. پدرم را رها کنید بی شرف ها. آیا انسان را کسی اینطور میزند.

اما آنها پدرش را به زیر شلاق گرفتند و چند نفر دیگر شوکت را بسته بر بالای اسبها نشاندند و راه شهر را در پیش گرفتند.

مهدی حاکم در حالیکه بر وی تخت که از گلهای قشنگ زینت داده شده بود افتاده و نقشه های شیطانی اش را در فکر

گشایش تر تب میداد او در عالم رویا میدید که طفل های با برهنه زن ها یخن باز مرد های ضعیف و ناتوان برایش پایش افتاده و ناله می کنند و میگویند مهدی سر ظالمان را از سر مناسکم کنید. و مهدی قهقهه میزند و میگوید بروید احق ها گم شوید شما را عاقله و عدالت خواستن و باز هم قهقهه میخندد. در همین افکار بود که دروازه باز شد و شوکت را که نو نفر گرفته بودند به طرف مهدی انداختند و خودشان برآمدند مهدی آهسته آهسته با قدم های شمرده به طرف (شوکت) برافزاد و در حالیکه نگاهش بر قشطلت داشت گفت به به چه زیبا. شوکت در حالیکه پس میرفت گفت شما خاینان و وطن فروشان

میخواهید با این اعمال نان روح ما را ضعیف کنید اما ما هیچ وقت از این جنایت های شما سر اس نداریم. و مهدی خان با خشم در حالیکه در چهره اش آله رجائیت موج میزد بالای شوکت حمله نمود

پیراهن گهنو مند رس شوکت در اثر حمله او پاره شد در همین اثنا با ران شروع به باریدن نمود و قطرات شفاف آن پنجره را میشت.

صدای قدم های مردم در روی پیاپان های بگوشش رسید. با وار خطایی به طرف پنجره رفت به بیرون نگاه نمود از وحشت کم ماند و بود نقش زمین شود زیرا در اطراف ساختمان هزاران طفل با برهنه هزاران جوان اواره و با لایه زن و مرد روان بودند و فریاد های آفان که می گفتند زند باد قیام خلق بارز ش به ران دوم مسی آبیخت. مهدی که جرات حرف زدن نداشت و صدای (شوکت) در گوشش طنین انداز شد که میگفت.

بین با ران چنان کثافت ها را شستند میدهد نگاه کن قیام خلق نیز مانند این دانه های شفاف با ران پاکی ها دردها رنج ها را میزند داید بین خورشید چطور از بین صغره ها بلند برآمده و بر اعمال تو میخندد به حال تو میخندد نگاه کن نگاه کن خوب نگاه کن مهدی با صدای لرزان گفت روزی حق ترا خواهم داد و شوکت با صدای بلند قهقهه خندید آفتاب خندید که صدای ظریفش درد هلیز های پر بیج و خم پیچید و دوباره انعکاس نموده گفت.

دیگر انتظار زندگمی را نداشته باش تو خیلی زود گمی کرده ای و حال باید مردم مردم مستند پله مردم رنج کشیده مردم فقیر زندگمی کنند اری تو با ید بیری مانده

آن جوانانیکه توانست های کثیف آنها را خفه نمودی تو باید بمیری و باز هم قهقهه میخندد چهره اش در آله هیجان آن مرد گلگون گشته بود و موها د رازو سیاهش در چهره اش خط های در هم و بر هم کشیده بود و در حالیکه نگاه نفرت با ری طرف مهدی می انداخت با اسلحه کو چک که توسط دوستان برایش رسیده بود سینه مهدی را هدف گرفت و چند لحظه بعد صدای خفه تنگی در فضای

اطاق پیچید و دود با ریگی از میله آن بر آمد جسد گنده و چاق مهدی بروی تخت زیبا یش لغزید و گلهای سفید و زیبای تختش در اثر خون او سرخ شدند آواز پیروزی در کوچه و پس کوچه ها شنیده میشد و صدای مردم که آسمانها میرفت و میگفت. پیروز باد خلق زنده باد مردم وطن این آواز ها چون بحر خروشان به پیش میرفت.

اعلان

خاطرات عروسی فراموش ناشدنی است.

هوتل انترکانی لنتال از شما دعوت میکند تا محافل عروسی اعضای فامیل خود را صرف صرف ۲۲۰۰ افغانی فریاد به سویه عالی در هتل انترکانی لنتال برگزار نمائید.

برای موفقیت بیشتر محل عروسی شما، هتل انترکانی لنتال بر علاوه بر ترتیب و تنظیم خوب انواع غذا های عالی یک تعداد خدمات را طور رایگان و یک تعداد خدمات دیگر را با تخفیف ۵۰ فیصد از نرخ اصلی اجراء میدارد.

برای معلومات بیشتر لطفاً با تیلفون ۳۱۸۵۱ و نمبر فرعی ۲۰۳ و ۲۰۴ در تماس شوید.

ترجمه: عبد الله بشیر شور

گلهای عاشق موزیک

تجارب علمای بلغاریا بی نشان داده است که گلهای موزا (یک نوع گل مناطق گرم) و بتونی تحت تأثیر موزیک و آواز آن زودتر سر یسج ترنمو مینمایند. و همچنانی گلهای بمغایر کمی از جذب اشعه نیسز عسکر العمل دارند. در نتیجه شعاع

دادن تخمهای گل های کاشیمن، مینا و کریزان توم (نوعی گل عباسی) رشد گل بسیار سرعت میگیرد. بوسیله مقدار کمی از رشته (گایا) و شعاع اکس بر غنچه گل خوش خنده (گلاریولی) میتوان بلند ی بته آنرا انتظام کرد. سایر برگها را متوازن ورننگ و قواره گل را دلخواه ساخت.

گلهای عمل تشعشع

کارکنان دستگاه های قوای ذروی برای سنجش سطح تشعشعات از گنج (آله سنجش) کار میگیرند. طبیعت خودش گنج های مشا به دارد. طور مثال ماهی جیلی به جز بی ترین تغییر در آب بحر رادیواکیفیتی آنرا احساس مینماید. دانشمند جاپانی ساداور بشی کاوا راپور میدهد گلهای تریدنس کانتیا (گل منطقه) در جنینیا رنگ آبی خود را در وقت عمل تشعشع به گلابی حین زیادی عمل مذکور تبدیل مینماید.

ز دود آتشین
ز موج های بی کران و
ز قطره های اشک
ز مویه ای یتیم
من ریزه میخوم
من بیزه میخوم ...

احساس شما را پاس میگذاریم و علاوه
میکنیم تنها در غم غرق نشوید و در لنگ نمانید
بلکه علت ها را جستجو کنید و انگاه به
افق های نا شناخته نظر داشته باشید ...
و اما در مورد گلایه و شکایت شما با دید
نخست از شوخیا شروع کرد که این بلاکها
آنطور که شما فکر میکنید قشنگ نیست
و دیگر اینکه ژوندون چریده نیست بلکه مچه
است و هر مجله و چریده را میتوان تشریه
خواند .

هر مطلبی که از شما دوست عزیز به دانه
مجله رسیده است بی درنگ بعد از بررسی
و تدقیق به دست چاپ سپرده میشود مشروط
بر اینکه نظر موافق گردانندگان مجله به
پیشانی آن خورده باشد . تنها «داستانچه»
های شما به پیش ماست که تا هنوز اقبال
خواندنتان نرسیده است .. صفحه خوب به
نامه ها را مرور کنید حتما در مورد مطالب شما
چیز های گفته ایم ...

اینرا ما هم نمیدانیم که چرا نویسندگان
ما کم می نویسند و چرا تعدادشان کمتر از
انگشتان یکدست است . لازم به تذکر می
افتد که در همه جا نویسندگان خوب از شمار
انگشتان یکدست افزون نمی شود و دیگران
فقط دنباله روان اند که گاهی به ناهق و به
ضرب هیا هوی بسیار بجای ایشان تکیه میزنند
و چندی بعد اجباراً از سکوی شهرت میغلندند
.. هر وقت که خواستید و علاقت بودید
میتوانید به مجله بیاورید ، مقدمتان را کرامتی
می داریم ... نه بابا نه بازار گرم است و نه
خریدار بسیار . مجله ژوندون همیشه در تلاش
و کوشش بوده است که مبتدیان و نو قلمان
را تشویق و ترغیب نماید و گاهی بغا طر
ارج گذاری به ذوق و قریحه شان ، اشعار
سست و ضعیف شانرا نیز به حلیه طبع آراسته
گرداند ، مگر صفحه دوستان ما همین زمینه
را برای تازه کاران باز نگذاشته است که اگر
باشد گلی بشکفت و پرورش یابد و بزرگ
گردد و اینک نمونه از شعر پشروی شما :
خوشی ای غداره ستادظم خونه ودانه ده
هری خواخلیری دافغان لمر و شبانه ده
هری خواکشی چوپه خوشحالی اواف و نه دی
بیرغ دانقلاب مولوی شوی تر آسمانه ده
والسلام

مدیر مسوول : راحله راسخ خرمی

معاون : محمد زمان نیکرای

آمر چاپ : علی محمد عثمان زاده

آدرس : انصاری واپ - جوار

ریاست مطابع دولتی

تلفون مدیر مسوول : ۲۶۸۴۹

تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه

که بار دیگر چنین مقایسه های بی جهت ، چون
مقایسه شیر با قیر زانکند ، که مزیت شیر
و زحمت قیر بر همه ظاهر و هویدا است . روح
احمد ظاهر شادباد .

جواب نویسی : چه عرض
کنم که همه حرف بر سر ظاهر است و گویی
همین مساله مشکترین مشکل فرو بسته ماست .
پس میروید ... رادر ، بشوون به فراموشی
رفت که ریشش را نمی تراشید و دیگری
میگوید ... خوب بنگرید خلق زمانه را ، که
به ریشش کس هم نظر دارند ، آخر کسی نیست
که آنان را بگوید ریشش دلتی ، و این ره که
شما میروید به ترکستان است .. و به این
دوست عزیز دیگر ما هم بگوید که درد پنهان
و آشکار این ملک را به علاج رساندی که به
شکوفایی و کوری حنجره پرداختی . یا للمعجب
از مردم این زمانه و عصر که اصل را گذاشته
اند به فرع چسبیده اند . عرض همین چند
نکته ، من پاسخگو را پس ، که من هم به
الماهریان ، نمیروم

روندگان طریقت به نیم جو نخرند
قبای اطللس آنکی که از هنر غاریمت .

دوست عزیز الله ییری «طاهری» محصل
پوهنخی طب

سلام دوست عزیز! پارچه شعر «زفاف» شما را
خواندیم و مشوره میدهیم که بیشتر شعر
بخوانید به اشعار شا عران نو پراز و متقدمان
نظر افکنید و طرافت کاریهای شعری آنسـ
دریابید و به کار گیرید و بعد ها خود طرح
نو در اندازید ... نمونه از شعر شما
ز لعل مه رخان بو سیدن امشب
بماز زندگی رقصیدن امشب
شراب از غوا فی را سرا سر
ز پیک گلر خان تو شیدن امشب

دوست عزیز لایلا وفا
بپذیرید سلام ما را نیز . دعا میکنیم که
خود و طفل ثانی در حراست قادر متعال باشید ،
اینک شعر شما :

امشب در تب عشق تو میسوزم
امشب زخویشتم بیگانه ام
امشب من تر دارم
و قلب من فریاد میکند
گمشده ام را یافته ام
گمشده ام را یافته ام
اما تو
توای محبوب من
توای سرا پا خوب من
بمن گو

بمن گو که این همه خواب می بینم ؟
دوست عزیز عبدالاحد روکی از کاراته پروان
پارچه شعر «ز ... دل یک ...» شما را
مطالع کردیم و اینک نمونه از آن :
زآه های سرد ز دود های گرم
زآه دود دل یک بیوه زن
زآه دود دل یک
گراج نشین
من شعله میخوم
می دود میخوم
زآه های گرم

و بگفته شما «... و چند مثال زنده دیگر» او
صد در صد از اصل آهنگ بهتر و خویشتر
است ؟ آیا آهنگ هم تول و ترانو دارد ؟
من فکر میکنم که تا به حال «آهنگ سنجی»
نظیر «زله سنج» اختراع نشده است و اگر
شما سراغ دارید و توسط آن آهنگ های
کایی احمد ظاهر را با آهنگ های صیل
(هندی ، ایرانی ...) قضاوت کردید ، ما
اطلاعی نداشتیم . در غیر آن قضاوت شخصی
هرگز مدار اعتبار محسوب نمی شود . و اینکه
کایی احمد ظاهر را مثلا «شما» صد در صد
بهتر و خویشتر از اصل آن قلمداد میکنید .
امکان دارد که چگونگی شرایط اجتماعی
مثلا «محیط» یا «لججه» تأثیر داشته است که
شما آهنگ کایی هموطن خود را نسبت به
اصل آن بهتر و خویشتر توصیف کرده اید .
و دیگر اینکه ، نا گفته نباید گذاشت که
«وضع طاهری» بری ربودن قلوب بی تأثیر
نیست ، به گذشته بر میگردیم : بشوون یکی
از نایفه های جهان موسیقی بود . روز گاری
تقدیر عام و خاص بود ، ولی هنگامیکه وضع
طاهری او تغییر کرد همه از وی رو گردان
شدند ، به سببی که او ریشش را نمی تراشید
و حتی لباس چرکینی به تن میکرد و این وضع
طاهری او بود که رفته رفته از سر زبانها
افتاد .

دوست عزیز عبدالرشید معلم لبه حبیبیه
ما هم سلام میگوییم و از نظر نیک شما
ممنونیم و اینهم نامه شما «... در یکی از شماره
های اخیر مجله ژوندون مساحه با ظاهر هویدا
یکی از هنر متدان رادیو تلویزیون داشتید و
صفحه چند را به عقده گشایی آقای هویدا
گذاشتید تا باشد که آقای ظاهر هویدا تمام
درد دل و شکست و نا امیدی های را که در
زندگی از رقابت منفی خود با احمد ظاهر تحمل
شده بیان دارد و هرچه بیشتر آشکارا خود
را هویدا سازد . غافل از اینکه هر چه در باب
احمد ظاهر خواننده محبوب کشور سردهد
باز هم نمی تواند که خود را حق به جانب
جلوه دهد و هر چه مثالهای دور از معنی را
مینی بر شکوفایی حنجره احمد ظاهر و کوری
حنجره خود بیان دارد ، جای را نمی گیرد .
برای آقای هویدا باید روشن باشد که اگر
صدای هنر مندی دلنشین و گیرا باشد غلش
این نیست و نمیتواند باشد که رئیس رادیو-
آله موسیقی او را حمل میکرد و یا اینکه
موتورش او را به محبوبیت رسانده است .
بیش از این خاطر آقای ظاهر هویدا را نمی
آزارم و از آقای ظاهر هویدا خواهش می کنم

سلام به خوانندگان و همکاران عزیز !
به امید سلامتی و جا تجویز شما میپردازیم
به جواب نامه ها :

دوست عزیز احمدالله داغ معلم لبه
حضرت امام صاحب !

از لطف پر محبت تان شاکریم ، و دوستان
مطلع باشند که شما علاقمند مکاتبه در زمینه
های ادبیات ، موسیقی ، سینما و ناشی هستید
از جانب شما به خواستاران علاقمند همین
رامی گویم که سر مکاتبه و مفاهمه را با شما
بگشایند و الفصحه چیزی بفرستند .. اما شعر
«ترسم آخر پشکنده» شما واقعا شکست امانه
به پای سیمین تن طنز بلکه درهای میز تحریر
جواب نویسی . افسوس میخورم که پسوند
گرفته بی «سا» او را به پری مانند کرده و گرفته
دیو سیرتی است که هر بنده یی خدا از او
بترسد و از دیدارش بپرهیزد . خدا آن بخت
را یارت نکند که از لبان خویش او کام گیرید
و مدام عمر تلخکام گردید اینکه «دل خرابی»
میکنند ، دل در را آکه کنید ، ولی دلدار
را نه فاسد الاخلاق را

دوست عزیز مخلص احمد ورور از شهر
جلال آباد

سلام دوست گرامی ! دل قوی دارید و به
مشکلی دل به دلدار بسپارید که پشیمان نشوید
و هم او نشود ... اقوال زرین ر خواندیم و
بعضی از این کلمات قصار معنای ضد و نقیضی
دارد که توجه شما را میخواهیم ، افزون بر
همه ، کلمات قصار و اقوال زرین نقل و قول نیست
که از این مردان اندیشه به گذشت زمان به
ما مانده است نه اینکه خود شما به فکر
جستجو گزتان فشار بیاورید و تولید قول
زرین بنمایید . به این قول زرین فرستاد شما
«خود دقت کنید : «بهترین جهاد زن قناعت
کردن به عایدات روز مره شوهر است» یا
«ظاهر کردن پریشانی و مصیبت را نمی شدن
به ذلت است» . چطور میتواند که از پریشانی
و مصیبت حرف زد و خویشتن را به لوح ذلت
یافت .. این چه قول زرینست که سفالین
میتابید و تنگین است

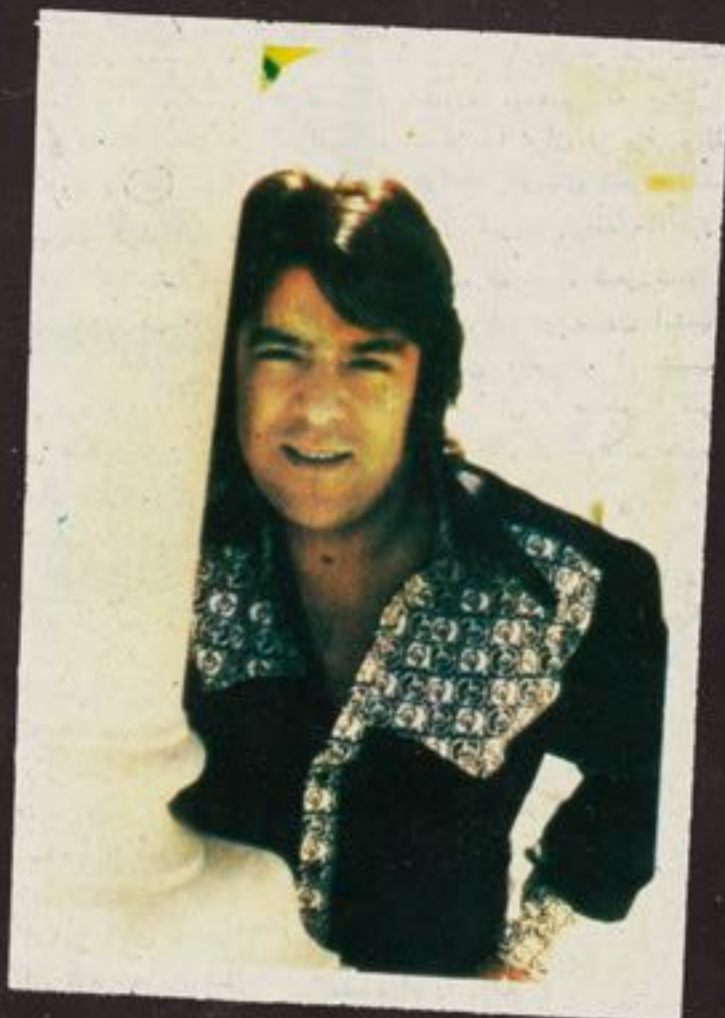
دوست عزیز م. روحانی
جواب شما به نامه همکار عزیز ما محمد
حسین در رابطه با مساحه ظاهر هویدا ، به
اداره رسید ، بخوانید : «ما قبول میکنیم که
آواز ظاهر هویدا کمکی نا خوشایند است ،
البته به نظر شما . قبول میکنیم که ظاهر هویدا
هرگز رقیب احمد ظاهر شده نمی تواند و لی
چرا ؟ قبول میکنیم که ...
و اما جای تعجب اینجاست که شما چطور
کشف کردید که فلان آهنگ کایی احمد ظاهر

خدا بود یارت، قرآن نگهدار
سخن مددگار

زندگی را فراموش
ایستادن در کار نیست

شب بقیه دل من کوکبش می کنی
فرود ابراهیم

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library